

GMINA BAĆKOWICE

Powiat opatowski

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BAĆKOWICE

wraz z I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XIX/123/2012 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 29.06.2012 r., Zmianą Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXVII/142/16 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 28 listopada 2016 r. oraz *Zmianą Nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXXII/153/21 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 26 stycznia 2021r. oraz Zmianą Nr 4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr ..... Rady Gminy w Baćkowicach z dnia .....*

tekst jednolity

Załącznik nr 4

do Uchwały Nr ..... Rady Gminy w Baćkowicach z dnia .....

Baćkowice - 2023 r.

SPIS TREŚCI:

1.1. Wprowadzenie	5
1.2. Podstawa formalno - prawna opracowania studium	8
1.3. Podstawa prawna i zakres opracowania zmiany studium	8
1.4. Podstawa prawna i zakres opracowania zmiany Nr 2 studium:.....	8
1.5. Podstawa prawna i zakres opracowania zmiany Nr 3 studium:.....	9
II. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE.....	9
II.1. Rola i miejsce gminy Baćkowice w strukturach ponadlokalnych	9
II.2. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju a studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice	10
III. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	12
III.1. Podstawowa charakterystyka gminy	12
III.2. Uwarunkowania przyrodnicze	13
III.2.1. Obszary chronione	13
III.2.2. Klimat	15
III.2.3. Gleby	16
III.2.4. Rzeźba terenu.....	16
III.2.5. Budowa geologiczna i kopaliny	17
III.2.6. Hydrosfera	22
III.2.7. Środowisko biotyczne i ochrona przyrody	23
III.3. Elementy dziedzictwa kulturowego	24
III.3.1. Kalendarium dziejów gminy.....	24
III.3.2. Do obiektów objętych ochroną konserwatorską należą (wg aktualnie obowiązującego rejestru zabytków i ewidencji).....	26
III.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu układu komunikacyjnego	28
III.4.1. Transport drogowy.....	28
III.4.2. Transport kolejowy	31
III.4.3. Komunikacja pasażerska.....	31
III.4.4. Wnioski	31
III.5. Uwarunkowania wynikające ze stanu gospodarki	31
III.6. Uwarunkowania demograficzne	34
III.7. Uwarunkowania z zakresu infrastruktury technicznej.....	35
III.7.1. System zaopatrzenia w wodę	35
III.7.2. System odprowadzania i oczyszczania ścieków	38
III.7.3. Odprowadzanie wód opadowych	39
III.7.4. System gazowniczy	39
III.7.5. System usuwania odpadów.....	39
III.7.6. Zaopatrzenie w energię elektryczną	39
III.8. Uwarunkowania z zakresu infrastruktury społecznej	41
III.9. ANALIZA ZGODNOŚCI ZMIANY Nr 2 STUDIUM Z PRZEPISAMI USTAWY O REWITALIZACJI.....	45
(III.10. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONEJ ANALIZY I BILANSU TERENÓW W OBSZARZE GMINY.....	50
1) Zapotrzebowanie na nowe tereny inwestycyjne.....	51
IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BAĆKOWICE	53
IV.1. Prognoza demograficzna	53
IV.2. Priorytety i bariery rozwoju wynikające z uwarunkowań środowiskowych.....	53
IV.2.2. Tereny prawnie chronione na podstawie innych unormowań prawa ekologicznego ...	57

IV.2.3. Przyrodniczy System Gminy	57
IV.2.4. Obszary pozostające poza Przyrodniczym Systemem Gminy	59
IV.2.5. Podstawy formalno-prawne wydzielenia PSG	60
IV.2.6. Przyrodnicze cele zagospodarowania przestrzennego	60
IV.2.7. Ochrona gleb.....	60
IV.2.8. Gospodarka odpadami	61
IV.2.9. Wykorzystanie zasobów surowcowych i ochrona wód podziemnych	61
IV.3 Kierunki działań podejmowane na rzecz realizacji celów kulturowych	62
IV.4 Kierunki działań podejmowane na rzecz realizacji celów społeczno - gospodarczych ...	64
IV.5.1. Zaopatrzenie w wodę.....	65
IV.5.2. System odprowadzania i oczyszczania ścieków.....	66
IV.5.3. System odprowadzania wód deszczowych.....	67
IV.5.4. System gazowniczy	68
IV.5.5. Gospodarka odpadami	68
IV.6. Kierunki rozwoju komunikacji.....	71
IV.7. Priorytety i bariery infrastruktury społecznej.....	74
IV.8. Aspekty obronne i ochrona przeciwpowodziowa.....	74
V. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY.....	75
V.1. Polityka kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.....	77
V.2. Polityka aktywnej gospodarki nieruchomościami	77
V.3. Studium a problematyka Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego Gminy	78
V.3.1. Lokalna polityka sporządzania planów miejscowych - plany obowiązkowe	78
V.3.1. A. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym wskazane zmianą Nr 3 Studium.	79
V.4 Polityka zabezpieczenia ponadlokalnych celów publicznych określonych strategią rozwoju i zagospodarowania województwa	79
(V.4.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ² oraz obszary przestrzeni publicznej.....	82
V.4.2. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.	82
V.4.3. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.	83
V.4.4. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.	83
V.4.6. Obszary zdegradowane.	84
V.5. Polityka przestrzenna gminy dla stref struktury gminy	84
VI. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW ZAMKNIĘTYCH.....	86
VII. STANDARDY URBANISTYCZNE.....	86
VII.a. STANDARDY URBANISTYCZNE dla zmiany Nr 2 studium.....	87
VII.b. STANDARDY URBANISTYCZNE I FUNKCJE ZABUDOWY.....	88
VIII. POLITYKA PRZESTRZENNA WYODRĘBNIONYCH JEDNOSTEK STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY.....	96
VIII.2. OGÓLNE ZASADY I STANDARDY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	97
IX. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY Nr 2 STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM OBJAŚNIAJĄCYM PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA	105
X. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY Nr 3 STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM OBJAŚNIAJĄCYM PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA	106

Zespół autorski I zmiany Studium:

mgr Władysław Gurdak – członek OIU w Katowicach Nr KT-94
mgr Jacek Morawski – projektant
Anna Matyka – prognoza oddziaływania na środowisko

**Zespół autorski ZMIANY NR 2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY BAĆKOWICE**

mgr inż. arch. Karol Skuza

*uprawniony do opracowań urbanistycznych w skali regionalnej i lokalnej zgodnie z art. 5 pkt 3
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*

**Zespół autorski ZMIANY NR 3 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY BAĆKOWICE**

mgr inż. arch. Karol Skuza

*uprawniony do opracowań urbanistycznych w skali regionalnej i lokalnej zgodnie z art. 5 pkt 3
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (upr. urb. KT-332), St. URBANIŚCI POLSCY nr KR-04*

**Zespół autorski ZMIANY NR 4 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY BAĆKOWICE**

mgr inż. arch. Karol Skuza

*uprawniony do opracowań urbanistycznych w skali regionalnej i lokalnej zgodnie z art. 5 pkt 3
ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (upr. urb. KT-332), St. URBANIŚCI POLSCY nr KR-04*

25-553 KIELCE, UL. KLONOWA 55 lokal 4-5

TEL. KONTAKT.: 502 333 392, 502 109 118

E-MAIL: archiplaneo@onet.eu, www.archiplaneo.pl

I. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Wprowadzenie

Przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 89, poz. 415 z późniejszymi zmianami), przyjmując zrównoważony rozwój, jako podstawę działań w sprawach objętych ustawą nakazują w zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnić:

- wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury,
- walory architektoniczne i krajobrazowe,
- wymagania ochrony środowiska przyrodniczego, zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia,
- wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury,
- walory ekonomiczne przestrzeni i prawa własności,
- potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa.

Odnosząc powyższe ustalenia do obszaru gminy ustawa w art. 6 i art. 7 stanowi, że:

- w celu określenia polityki przestrzennej gminy, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „Studium”,
- Zarząd gminy sporządza studium uwzględniając uwarunkowania, cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa,
- Zarząd gminy przedkłada studium do zaopiniowania organom właściwym do uzgadniania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i innym jednostkom określonym w ustawie.
- W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z:
  - dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
  - występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
  - stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
  - prawa własności gruntów,
  - jakości życia mieszkańców,
  - zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
- W studium określa się w szczególności:
  - obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczegółowych,
  - lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
  - obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,
  - obszary zabudowane, z wskazaniem w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
  - obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeb zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
  - kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także tereny niezbędne do wytyczania ścieżek rowerowych,
  - obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania,
  - obszary przewidywane do realizacji zadań i programów wynikających z polityki, o której mowa w ust. 2.
- Studium uchwała rada gminy,
- Studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Studium zarówno w problematyce jak i w toku opracowania, uwzględnia przepisy powołanej na wstępie ustawy oraz ustaw z nią związanych. W dotyczy to:

- ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 15, poz. 139 z 1999 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku - prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627),
- ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. Nr 99, poz. 1079 z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 16 października 1991 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 99, poz. 1079 z 2001 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz. U. Nr 98, poz. 1150 z 1999 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78 z 1995 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz. U. Nr 56 poz. 679 z 2000 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (Dz. U. Nr 79, poz. 838 z 2000 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96 z 1994 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z 2001 r.),
- ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku - Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z 2001 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z 2001. r z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. Nr 9, poz. z 1997 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 4, poz. 543 z 2000 r.),
- ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 z 1997 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 z 1997 r. z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz. U. Nr 73, poz. 764 z 2001 r.).

Ponadto w „Studium” uwzględniono następujące przepisy prawa miejscowego:

- Rozporządzenie Wojewody Tarnobrzeskiego Nr 2 z dnia 4 marca 1997 r. i Zarządzenie Woj. Tarnobrzeskiego nr 34 z dnia 30 grudnia 1988 r w sprawie ustanowienia pomników przyrody,
- Rozporządzenie Wojewody Tarnobrzeskiego nr 3 z dnia 3 kwietnia 1995 roku w sprawie zmiany granic Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego,
- Rozporządzenie Wojewody Tarnobrzeskiego nr 5 z dnia 16 kwietnia 1997 roku w sprawie zatwierdzenia planów ochrony,
- Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego nr 125/2001 z dnia 4 kwietnia 2001 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zatwierdzenia planów ochrony Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich i Zespołu Parków Krajobrazowych Ponidzia (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego nr 19 poz. 549),
- Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego nr 335/2001 z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego nr 108 poz. 1271),
- Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego nr 336/2001 z dnia 17 października 2001 r. w

sprawie utworzenia Zespołu Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego nr 108 poz. 1272),

• Uchwała nr X/52/99 Rady Gminy w Baćkowicach w sprawie ustanowienia pomnika przyrody. oraz pomocniczo:

- miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice, uchwalony uchwałą Nr IX/27/89 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 6 grudnia 1989 roku (ogłoszona w Dz. Urz. Woj. Tarnobrzieskiego nr 2/90, poz. 5 z dnia 20.02.1990 r.) wraz z późniejszymi zmianami,
- publikacje dotyczące obszaru gminy,
- literaturę przedmiotu i publikacje metodyczne, w tym:
- „Poradnik - gospodarka przestrzenna gmin”, Tom III - „Miejscowe planowanie przestrzenne”, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie, Llewelyn - Davies. London., Fundusz Współpracy - Brytyjski Fundusz Know How, 1996,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - Poradnik metodyczny”, MGPIB Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie.

(w zakresie zmiany Nr 3 studium obowiązują przepisy prawa:

1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.);
2. Ustawy z dnia 7 lipca 1994r – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. 2020.1333 ze zm.);
3. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839);
4. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 282 ze zm.);
7. Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 6);
8. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 992 ze zm.);
9. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161);
11. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.);
12. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 868 ze zm.);
13. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2389 ze zm.);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

³⁾

(w zakresie zmiany Nr 4 studium obowiązują przepisy prawa:

1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 977);
2. Ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1693 ze zm.);
3. Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 ze zm.);
4. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1225);
5. Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.);
6. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839);
7. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336);
8. Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840);
9. Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1458);

10. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1024 ze zm.);
11. Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2409);
12. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1356);
13. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 344);
14. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 699 ze zm.);
15. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1072 ze zm.).

4)

1.2. Podstawa formalno - prawna opracowania studium

Realizując ustalenia ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r., Rada Gminy Baćkowice podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W drodze przetargu, Zarząd Gminy zlecił na podstawie umowy opracowanie studium zespołowi z Przedsiębiorstwa Projektowania i Usług Inwestycyjnych „ABAKUS” w Kielcach, działającemu pod kierunkiem głównego projektanta mgr inż. arch. Janusza Błażejczaka, legitymującego się uprawnieniami urbanistycznymi nr ewid. 1398/94.

1.3. Podstawa prawna i zakres opracowania zmiany studium

- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80 z 2003r. poz.717),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118 z 2004r. poz. 1233),
- Uchwała Nr XXXVI/166/09 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 30 października 2009r., o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice, w miejscowościach: Janczyce, Piórków, Piórków Kol., Gołoszyce;
- Uchwała Nr XLI/204/10 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 28 kwietnia 2010r, o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice w miejscowościach: Olszownica, Nieskurzów Stary;
- Uchwała Nr XLIII/216/10 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 30 czerwca 2010r, o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice, w miejscowości Piskrzyn;
- Uchwała Nr XLVIII/252/10 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 9 listopada 2010r, o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice w miejscowości Janczyce.

1.4. Podstawa prawna i zakres opracowania zmiany Nr 2 studium:

- Na podstawie art. 7 ust. 1 i art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz.446.) oraz art. 9 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 778 z późn. zm.) Rada Gminy w Baćkowicach podjęła w dniu 26.06.2015 r. uchwałę Nr VIII/46/15 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice, przyjętego Uchwałą Nr II/9/2002 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 04.12.2002 r. wraz z I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XIX/123/2012 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 29.06.2012 r.
- Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice wraz ze zmianą Nr 1, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 2, które dla odróżnienia zostały zapisane pochyłą czcionką Arial, kursywa 10 i opatrzone symbolem (... ²), w dokumencie zmienione zapisy tekstu studium zostały oznaczone kolorem ciemno czerwonym i symbolem (... ²).

(

1.5. Podstawa prawna i zakres opracowania zmiany Nr 3 studium:

Na podstawie art. 7 ust. 1 i art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.2020.713 ze zm.) oraz art. 9 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U.2020.293 ze zmianami) Rada Gminy w Baćkowicach podjęła w dniu 30 czerwca 2017r. r. uchwałę Nr XXXIII/183/17 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice wraz ze zmianami tej uchwały wynikającymi z poszerzenia obszaru opracowania (zmiany przyjęte Uchwałą Nr XXXVI/198/17 z dnia 27 września 2017r. i Uchwałą Nr XXXVII/204/17 z dnia 30 października 2017r.).

Zmiana Nr 3 studium dotyczy dokumentu przyjętego Uchwałą Nr II/9/2002 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 04.12.2002 r. wraz z I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XIX/123/2012 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 29.06.2012 r. oraz Zmianą Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXVI/142/16 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 28 listopada 2016 r.

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice wraz ze zmianą Nr 1 i Nr 2, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 3, które dla odróżnienia zostały zapisane pochyłą czcionką Arial, kursywa 11 i opatrzone symbolem (... ³⁾), w dokumencie zmienione zapisy tekstu studium zostały oznaczone kolorem granatowym.

³⁾

1.6. Podstawa prawna i zakres opracowania zmiany Nr 4 studium:

Na podstawie art. 7 ust. 1 i art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.2022.559 ze zm.) oraz art. 9 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U.2022.503 ze zmianami) Rada Gminy w Baćkowicach podjęła w dniu 21 października 2022 r. uchwałę Nr LV/285/22 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 4 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice.

Zmiana Nr 4 studium dotyczy dokumentu przyjętego Uchwałą Nr II/9/2002 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 04.12.2002 r. wraz z I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XIX/123/2012 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 29.06.2012 r. oraz Zmianą Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXVI/142/16 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 28 listopada 2016 r. oraz Zmianą Nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXXII/153/21 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 26 stycznia 2021r.

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice wraz ze zmianą Nr 1, Nr 2 i Nr 3, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 4, które dla odróżnienia zostały zapisane pochyłą czcionką Arial, kursywa 10 i opatrzone symbolem (... ⁴⁾), w dokumencie zmienione zapisy tekstu studium zostały oznaczone kolorem fioletowym.

⁴⁾

II. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

II.1. Rola i miejsce gminy Baćkowice w strukturach ponadlokalnych

1. Położenie w geobotanicznym okręgu sandomiersko - opatowskim stanowiącym głównie o rozwoju sadownictwa i wielokierunkowej produkcji rolniczej. Strefa gleb o wysokiej przydatności rolniczej w województwie świętokrzyskim.
2. Połączenia i powiązania. Droga krajowa nr 74 relacji Piotrków - Rzeszów - Barwinek.
3. Bezpośrednie sąsiedztwo Opatowa, a w dalszej odległości Sandomierza oraz Świętokrzyskiego Parku Narodowego stanowiących znaczące w skali kraju atrakcje turystyczne.
4. Położenie w obrębie Gór Świętokrzyskich, na obszarach chronionych Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego, **Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** i Jeleniowsko-Staszowskiego

OChK oraz obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska.

5. Obszary objęte zmianą Nr 3 studium położone są w części w obszarach przestrzennych form ochrony przyrody tj.: w Jeleniowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu i w Jeleniowsko-Staszowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu.³⁾

II.2. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju a studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice

1. Podstawowy materiał, kształtujący poglądy na politykę przestrzenną w skali państwa i na dynamikę zmian w organizacji przestrzeni stanowi głównie:
  - „Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju - Polska 2000 Plus” Rządowego Centrum Studiów Strategicznych - Warszawa, sierpień 1997 r. z uzupełnieniami z roku 1998 i 1999, przyjęta przez Sejm RP dnia 17 listopada 2000 r., ogłoszona obwieszczeniem RM z dnia 26 lipca 2001 roku (Monitor Polski nr 26, poz. 432 z 2001 r.).
2. Z szeregu informacji zawartych w tych materiałach można w sposób pośredni wydedukować opinie o aktualnym miejscu danego regionu w strukturze funkcjonalno-przestrzennej kraju oraz o przewidywanych zmianach.
3. W „STUDIUM” przyjęte oceny i zarysowane tendencje dotyczące regionu, w którym funkcjonuje gmina Baćkowice, uznaje się za elementy uwarunkowań zewnętrznych, jakie należy rozważać przy kształtowaniu koncepcji rozwojowych (mimo bardzo ogólnego ich charakteru). Wywarły one i dalej wywierają bardzo duży wpływ na zapisy polityki wojewódzkiej stanowiącej uściślenie polityki państwa w stosunku do danego regionu.

Według wymienionych w „Koncepcji...” zasad rejon, w którym położona jest gmina Baćkowice charakteryzowany jest w następujący sposób:

- ze względu na posiadany potencjał do transformacji dawne województwa kieleckie i tarnobrzesckie zakwalifikowane zostało do trzeciego (najliczniejszego) typu województw, w którym:
    - restrukturyzacja jest potrzebna i możliwa
    - struktura społeczno-ekonomiczna – zróżnicowana
    - stopień rozwoju – średni
    - dostępność kapitału - zła;
  - Gmina Baćkowice położona jest pomiędzy Kielcami i Tarnobrzegiem, miastami, które traktowane są, jako krajowe ośrodki równoważenia rozwoju oraz w sąsiedztwie innego subregionalnego ośrodka równoważenia rozwoju, za jaki uznane zostało miasto Sandomierz;
  - Gmina Baćkowice położona jest w paśmie przyspieszonych przekształceń strukturalnych wymuszonych istnieniem rozdrobnionej struktury rolniczej.
4. W zapisanych w „Koncepcji...” celach i kierunkach polityki przestrzennego zagospodarowania kraju dawne woj. kieleckie i zachodnia część dawnego woj. tarnobrzesckiego stanowiące obecnie woj. świętokrzyskie zostały zaliczone do regionu południowo-wschodniej części kraju, charakteryzującego się dość gęstą siecią miast małych i średnich z rozdrobnionym rolnictwem, cechującym się wysoką stopą ukrytego bezrobocia.
  5. Jednym z naczelných celów strategii społeczno-gospodarczej rozwoju i przestrzennego zagospodarowania jest zahamowanie regresu środowiska oraz osiągnięcie odczuwalnej poprawy jego stanu. Cel ten ma być realizowany przez realizację polityki zrównoważonego rozwoju, a w szczególności:
    - promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i na wybranych obszarach,
    - stopniowe rozszerzenie i utrwalenie dobrej kondycji ekologicznej obszarów objętych ochroną prawną ze względu na walory przyrodnicze,
    - zahamowanie procesów degradacji, a następnie uzyskanie stopniowej poprawy jakości środowiska na obszarach ekologicznie zagrożonych, a także skuteczne przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się procesów degradacji środowiska na inne obszary.

- (
6. W stosunku do terenu objętego zmianą Nr 2 (i Nr 3 oraz Nr 4) Studium obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego przyjętego uchwałą Nr XLVII/833/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 września 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego zwanej dalej Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego (Dz. Urz. Woj. Świętokrz. z 2014 r. poz. 2870), w obrębie obszaru objętego zmianą Nr 2 i Nr 4 studium nie przewiduje realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym. ²⁾)

Gmina Baćkowice znalazła się **w obszarze o największym potencjale rolniczym** oraz przyporządkowana do podobszaru o największym potencjale rozwoju wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych. Gmina i cały obszar województwa przyporządkowano w planie województwa świętokrzyskiego do obszaru o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych oraz do obszaru predysponowanego do wsparcia krajowego w zakresie odnowy demograficznej.

Ustalono w PZPWŚw priorytetowe działania dla obszaru **o największym potencjale rolniczym dla gminy określone są poprzez:**

- preferencje przestrzenne dla działań służących poprawie struktury agrarnej, powstawaniu grup producenckich oraz tworzenie systemu rynków hurtowych i ośrodków logistyki artykułów rolnych z wiodącą giełdą rolno-ogrodniczą w Sandomierzu oraz systemem podgield;
- tworzenie warunków terenowych dla modernizacji i rozbudowy przetwórstwa rolno-spożywczego wraz z dostosowaniem tego przemysłu do standardów sanitarnych i jakościowych UE;
- usprawnienie sieci dróg gospodarczych do obsługi produkcji rolnej;
- podnoszenie standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną dostosowaną do potrzeb wsi i rolnictwa;
- koncentracja funkcji mieszkalnych i usługowych w większych ośrodkach osadniczych, zapewniających odpowiedni standard usług (tutaj głównie Baćkowice);
- zapobieganie tendencjom do rozpraszania zabudowy rolniczej (wzmocniona ochrona gruntów rolnych przed zmianą ich przeznaczenia);
- wykorzystanie lokalnych potencjałów lokalnych, w tym znajdujących się na terenie gminy złóż mineralnych do rozwoju przedsiębiorczości i wzmocnienia pozarolniczych rynków pracy. Zapewnienie właściwej rekultywacji terenów pokopalnianych.

Stolica Gminy – wieś Baćkowice, przyjmuje hierarchię lokalnego ośrodka rozwoju oraz znajduje się w zasięgu obszarów o najmniejszych perspektywach rozwoju, co oznacza, że występują na terenie gminy najmniejsze procesy urbanizacyjne oraz gmina i ośrodek gminny, mają marginalny wpływ na rozwój miast sąsiednich (np. Opatowa). Występuje tutaj również jeden z najgorszych wskaźników dostępności mieszkańców do usług.

W zakresie wymogów środowiskowych, plan województwa wskazuje na:

- podporządkowanie polityki przestrzennej na obszarach chronionych wymogom prawnym określonym w ustawie o ochronie przyrody i aktach prawnych ustanawiających te obszary;
- zapewnienie zgodności charakteru i intensywności zagospodarowania terenu z cechami środowiska oraz jego naturalną chłonnością i odpornością na zniszczenie;
- ochrona potencjału gleb wysokiej jakości;
- stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych” zapewniających lepsze wykorzystanie potencjału biologicznego gleb, przy jednoczesnym zmniejszeniu negatywnego oddziaływania na środowisko nawozów i środków ochrony roślin;
- ustalenie lokalnych zasad nawożenia i stosowania środków ochrony roślin na terenach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie wód podziemnych;
- zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach cennych przyrodniczo, jako narzędzi ochrony i zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych;
- zachowanie w krajobrazie rolniczym elementów różnicujących krajobraz (zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, wysp leśnych, oczek wodnych, skarp, torfowisk i in.); zapobieganie lokalizacji inwestycji mogących negatywnie oddziaływać na gleby wysokiej jakości, w bezpośrednim sąsiedztwie większych kompleksów tych gleb; ochrona gleb przed erozją wietrzną i wodną poprzez zalesienia, zadrzewienia i stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych;

- utrzymanie właściwych stosunków wodnych w glebach poprzez zwiększenie retencji wód, zwiększenie powierzchni terenów zadrzewionych i zakrzewionych o funkcji wodochronnej oraz właściwe funkcjonowanie systemów melioracyjnych;
- stworzenie dogodnych warunków do rozwoju produkcji ekologicznej poprzez poprawę stanu środowiska naturalnego i kontynuowanie programów rolno-środowiskowych; uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej;
- ograniczenie emisji przemysłowych zanieczyszczeń i niskiej emisji do powietrza oraz zmniejszenie skali narażenia ludności na ponadnormatywny hałas;
- zabezpieczenie terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych poprzez odpowiednie działania stabilizacyjne oraz wykluczenie z tych terenów możliwości zabudowy.

Podobszary kumulacji działań w zakresie poprawy dostępności do usług.

Podobszary te zostały zaliczone w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 do Obszarów Strategicznej Interwencji, wymagają one realizacji zawartych poniżej działań priorytetowych, realizowane poprzez:

- poprawę dostępności komunikacyjnej do ośrodków obsługi (w tym transport zbiorowy) i telekomunikacyjnej;
- poprawę dostępu do usług publicznych, w tym usług: edukacji, zdrowia, pomocy społecznej, usług komunalnych i kultury (m.in.: zapewnienie: odpowiednio wyposażonej bazy lokalowej w zakresie edukacji, służby zdrowia, kultury, dostępnej dla osób starszych i niepełnosprawnych, zapewnienie dostępu do usług opieki nad dziećmi do lat 3 oraz nad osobami w podeszłym wieku, oferty terenów sportowo-rekreacyjnych, pełnego zaopatrzenia w usługi komunalne);
- tworzenie warunków dla rozwoju nowych segmentów usług w turystyce, oraz ochronie środowiska i dziedzictwa kulturowego, jak również w zakresie wykorzystania lokalnych potencjałów do produkcji energii z OZE.

Podobszary o największym potencjale rozwoju wydobywania i przetwórstwa surowców mineralnych.

Do strategicznych kierunków działań przestrzennych, które powinny być podjęte na tych podobszarach plan województwa zalicza:

- oszczędne i racjonalne gospodarowanie występującymi tu zasobami surowców;
- utrzymanie ciągłości eksploatacji złóż ważnych dla gospodarki regionu;
- sukcesywna rekultywacja terenów pogórnich z możliwością wykorzystania ich dla rozwoju turystyki;
- udostępnienie nowych złóż pod warunkiem, że działalność gospodarcza związana z wydobywaniem surowców uwzględniać będzie wymagania środowiskowe;
- stosowanie nowoczesnych technologii, zmniejszających uciążliwość eksploatacji i przeróbki surowców dla środowiska;
- racjonalne zagospodarowanie wód pokopalnianych;
- dostosowanie sieci dróg obsługujących zakłady wydobywania i przeróbki surowców skalnych do występującego i prognozowanego ich obciążenia ruchem.

3)

III. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

III.1. Podstawowa charakterystyka gminy

Gmina Baćkowice położona jest w województwie świętokrzyskim, w powiecie opatowskim. Posiada 15 sołectw (Baćkowice, Baranówek, Gołoszyce, Janczyce, Modliborzyce, Nieskurzów Nowy, Nieskurzów Stary, Olszownica, Oziębłów, Piórków Wieś, Piórków Kolonia, Piskrzyn, Rudniki, Wszachów, Żerniki).

Ośrodek gminny mieści się w miejscowości - Baćkowice i leży w centralnej części gminy. Obecnie wiodącą funkcją gminy jest uprawa gruntów ornych. Charakterystyczną cechą warunków przestrzennych gminy jest przewaga gruntów ornych, dobra jakość gleb i znaczny udział lasów.

Liczba ludności w gminie wynosi wg stanu na 31.XII.2000 r. - 5.398 osób. Powierzchnia gminy -

96 km².

Rzeźba terenu urozmaicona. Ze względu na rolniczy charakter gminy - dominuje tu zabudowa zagrodowa o nieco rozproszonych tendencjach.

III.2. Uwarunkowania przyrodnicze

W celu zapewnienia (także przez politykę przestrzenną) realizacji zasady zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, odpowiedzialnego gospodarowania zasobami przyrody, w „STUDIUM” przedstawia się identyfikację i analizę istniejących zasobów, walorów i zagrożeń środowiska w zakresie i formie odpowiadającej zadaniom, jakie „STUDIUM” ma do spełnienia. Warunkiem społecznego i gospodarczego rozwoju gminy jest zachowanie podstaw ekorozwoju, a szczególnie zasobów wód, gleb, krajobrazu oraz elementów przyrody ożywionej.

III.2.1. Obszary chronione

Występujące w północnej części gminy tereny leśne Pasma Jeleniowskiego wraz z najwyższymi wzniesieniami objęte są ochroną prawną w formie Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego, ustanowionego wraz z otuliną Rozporządzeniem Nr 74/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 156 poz. 1935) zmienionym Rozporządzeniem Nr 4/2009 z dnia 28 stycznia 2009 roku (Dz. Urz. Nr 42 poz. 616). W granicach gminy Park zajmuje powierzchnię 998ha (10,4% ogólnej powierzchni gminy), jego otulina 2624ha (27,3% powierzchni gminy).

Północna część gminy wchodzi w skład Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który równocześnie stanowi otulinę Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. OChK zajmuje ok. 27% obszaru gminy Baćkowice, został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 82/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 roku (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego Nr 156 poz. 1943) zmienionym Rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 23 lutego 2009 roku (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 42 poz. 624).

Południowo-zachodnia część gminy należy do Jeleniowsko-Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. S-JOChK zajmuje ok. 30% obszaru gminy Baćkowice, został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego Nr 156 poz. 1950), zmienionym Rozporządzeniem Nr 17/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 16 lutego 2009r (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 42 poz. 629) oraz Uchwałą Nr XLII/762/10 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 25 października 2010r. w sprawie zmiany granicy Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 317 poz. 3408).

Funkcjonowanie wyżej wymienionych obszarów regulują przywołane Rozporządzenia Wojewody Świętokrzyskiego, Uchwała Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego oraz inne przepisy szeroko rozumianego prawa ekologicznego.

W ramach Europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 w granicach gminy znajduje się część projektowanego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Jeleniowska o kodzie PLH260028, obejmująca przeważającą część kompleksów leśnych porastających Pasma Jeleniowskie. Przedmiot ochrony obszaru SOOS Ostoja Jeleniowska stanowią: dziewięć chronionych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, 2 gatunki ssaków, 1 gatunek owadów wymienionych w Załączniku II Dyrektywy Rady Europy 92/43/EWG. Podstawowy cel ochrony to zabezpieczenie naturalnego lasu o charakterze górskim na niżu z obecnością gatunków chronionych i górskich. Przedmiotowy obszar Natura 2000 został zgłoszony do KE i po akceptacji przez KE uzyskał status obszaru o znaczeniu wspólnotowym (OZW). W związku z powyższym Obszar podlega przepisom ustawy o ochronie przyrody.

(

Obszar objęty zmianą Nr 2 (i część zmiany Nr 3) studium znajduje się w zasięgu Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który równocześnie stanowi otulinę Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego (JOChK), dla którego obowiązuje Uchwała Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13

listopada 2014 r. w sprawie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz.Urz. Woj. Świąt. 2014 r. poz. 3153).

JOChK zajmuje łącznie powierzchnię 10 638 ha z czego na terenie gminy Baćkowice obszar o powierzchni 2 576 ha. ²⁾ ³⁾

*(Obszar objęty zmianą Nr 3 studium w części znajduje się w zasięgu **Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu**, dla którego obowiązuje Uchwała Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz.Urz. Woj.. Świąt. 2013 r. poz. 3316), w której wskazano działania, zakazy i odstępowstwa od tych zakazów. ³⁾*

*(Obszar objęty zmianą Nr 4 studium w całości znajduje się w zasięgu **Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu**, dla którego obowiązuje Uchwała Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz.Urz. Woj.. Świąt. 2013 r. poz. 3316), w której wskazano działania, zakazy i odstępowstwa od tych zakazów. W zakresie ewentualnych uciążliwości i oddziaływania na środowisko, zmiana Nr 4 studium uzupełnia teren PG.1 (zmiana Nr 3) o możliwość realizacji instalacji fotowoltaicznych o mocy powyżej 500 kW.*

⁴⁾

Pomniki przyrody:

- nr 524 Jesion Wyniosły (ustanowiony mocą Zarządzenia Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30 grudnia 1988 r.), na terenie parku podworskiego w Gołoszycach, charakterystyka drzewa: obwód - 3,05 m, wysokość - 25 m,
- nr 525 Jesion Wyniosły (ustanowiony mocą Zarządzenia Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30 grudnia 1988 r.), na terenie parku podworskiego w Gołoszycach, charakterystyka drzewa: obwód - 3,40 m, wysokość - 26 m,
- nr 526 Topola Biała (ustanowiony mocą Zarządzenia Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30 grudnia 1988 r.), na terenie parku podworskiego w Gołoszycach, charakterystyka drzewa: obwód - 4,25 m, wysokość - 30 m,
- nr 527 Buk Pospolity (ustanowiony mocą Zarządzenia Wojewody Tarnobrzieskiego nr 34 z dnia 30 grudnia 1988 r.), na terenie parku podworskiego w Gołoszycach, charakterystyka drzewa: obwód - 3,15 m, wysokość - 20 m,
- nr 620 Lipa Drobnolistna (ustanowiony mocą Rozporządzenia Wojewody Tarnobrzieskiego nr 2 z dnia 4 marca 1997 r.), na terenie cmentarza przykościelnego w Piórkowie, charakterystyka drzewa: obwód - 4,26 m,
- nr 621 Lipa Drobnolistna (ustanowiony mocą Rozporządzenia Wojewody Tarnobrzieskiego nr 2 z dnia 4 marca 1997 r.), na terenie cmentarza przykościelnego w Piórkowie, charakterystyka drzewa: obwód - 5,30 m,
- nr 720 Aleja Lipowa (ustanowiony mocą uchwały Rady Gminy Baćkowice nr X/52/99 z dnia 30 grudnia 1999 r.), w Gołoszycach, wzdłuż drogi gminnej nr 4204014, charakterystyka obiektu: 88 sztuk lip; obwód - 2,80 - 4,60 m,

Wschodnia część gminy usytuowana jest na szczelinowo-krasowym Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych nr 421 - Włostów i w obrębie projektowanej strefy ochronnej. Ochronie podlegają ponadto zasoby mineralne, w szczególności złoża: Komorniki-Smyki, Janczyce, Piskrzyn, Wszachów i Bratkowszczyzna.

(Zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 18,9 tys. m³/d. Zbiornik zbudowany jest z zawodnionych utworów szczelinowo – krasowych dewonu środkowego i górnego. Zasilanie odbywa się na drodze infiltracji opadów atmosferycznych, bezpośrednio na całej jego powierzchni oraz z dopływu bocznego ze słabo nawodnionych utworów dewonu górnego i kambru.

Zbudowany jest z wapieni i dolomitów dewonu środkowego i górnego. Seria wodonośna stanowi rozległą i ciągłą warstwę o miąższości najczęściej 100–150 m.

³⁾

III.2.2. Klimat

W regionalizacji klimatycznej A. Wosia omawiany obszar należy do XXI (Wschodniomałopolskiego) regionu klimatycznego charakteryzującej się małą zmiennością warunków pogodowych. Liczba dni, w których temperatura powietrza spada poniżej 0,0°C wynosi 47,9, a liczba dni z pogodą bardzo ciepłą bez opadu zamyka się przedziale 30-35. Średnioroczny okres przypadający na pogodę z opadami obejmuje około 100 dni. Z uwagi na częstość występowania ciszy i słabego wiatru gmina położona jest w rejonie charakteryzującym się przeciętnym w skali kraju wskaźnikiem (40-50%), a w aspekcie średniej rocznej liczby dni z wiatrem bardzo silnym, w obszarze o niskim wskaźniku (2-4 dni). Wg T. Niedźwiedzia, E. Cebulak i Zbigniewa Ustrnula suma roczna opadów o 90% prawdopodobieństwie wystąpienia w subregionie wschodnio-małopolskim waha się w granicach 500-600 mm, a średnioroczna amplituda temperatur powietrza jest jedną z wyższych w kraju (21-22°C).

Opracowanie M. Kuczmarskiego zalicza obszar gminy Baćkowice do jednego z lepiej usłonecznionych obszarów Polski (1300-1400 godz. przy prawdopodobieństwie wystąpienia 90%). Na terenie gminy występują znaczne różnice mikroklimatyczne, widoczne pomiędzy północnym, górskim fragmentem gminy (gdzie warunki meteorologiczne są na ogół mniej sprzyjające) a częścią południową jak również pomiędzy obszarem wzniesień i wierzchołami a terenami dolinnymi.

((Ocena jakości powietrza dokonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy, którymi są: aglomeracje o liczbie mieszkańców większej niż 250 tys., miasta o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. oraz pozostałe obszary województwa, niewchodzące w skład miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tys. oraz aglomeracji. W regionie świętokrzyskim oceny jakości powietrza dokonuje się w 2 strefach, którymi są: miasto Kielce oraz strefa świętokrzyska (pozostały obszar województwa).

W 2014 r. dokonano oceny poziomu substancji w powietrzu w poszczególnych strefach regionu i sporządzono ich klasyfikację odrębnie dla każdego rodzaju zanieczyszczenia. Następnie określono jedną klasę ogólną dla każdej strefy, ze względu na kryterium ochrony zdrowia ludzi i kryterium ochrony roślin. Wynikiem oceny jest zaliczenie każdej ze stref do jednej z powyższych klas (dla wszystkich substancji podlegających ocenie).

Pod kątem ochrony zdrowia :

- Strefa świętokrzyska spełnia kryteria określone dla klasy A w odniesieniu do poziomów tlenków azotu, dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu oraz metali ciężkich zawartych w pył zawieszonym PM₁₀ i PM_{2,5};*
- obszary występowania przekroczeń znajdują się poza terenem gminy Baćkowice;*
- Strefę zaklasyfikowano do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM₁₀, obszarem występowania przekroczeń jest uzdrowisko Busko – Zdrój oraz miasto Ożarów;*
- Strefę zaklasyfikowano do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego średniorocznego dla benzo(a)piranu, przekroczenia na obszarze strefy świętokrzyskiej (poza terenem gminy);*
- Strefę zaliczono do klasy A z uwagi na brak przekroczeń poziomu docelowego dla ozonu, natomiast do klasy D2 z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego.*

Zaliczenie strefy do określonej klasy wiąże się z podjęciem określonych działań na rzecz poprawy jakości powietrza atmosferycznego (w przypadku gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania jego jakości (gdy spełnione są przyjęte standardy). Zakres działań obejmuje:

- dla klasy C (C2) — określenie potencjalnych obszarów przekroczeń wartości poziomów stężeń i opracowanie programu ochrony powietrza (POP) lub dla klasy D2 — uwzględnienie w wojewódzkim programie ochrony środowiska;*
- dla klasy B — określenie obszarów przekroczeń wartości poziomów dopuszczalnych stężeń oraz dążenie do osiągnięcia stężeń poniżej tych poziomów;*
- dla klasy A (D1) — utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.*

Porównując uzyskane wyniki do badań przeprowadzonych w roku wcześniejszym (2013 r.) można stwierdzić, że:

- klasyfikacja stref sporządzona według kryterium ochrony zdrowia nie zmieniła się, z wyjątkiem poziomu pyłu zawieszonego PM_{2,5} w strefie świętokrzyskiej;
- ocena dla kryterium ochrony roślin zmieniła się — poziom docelowy ozonu na terenie strefy świętokrzyskiej został przekroczony (klasa C).
- cały obszar województwa (obie strefy), za przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu otrzymały klasę D2, jak w r. 2013.
- Ocena za 2014 rok wykonana dla kryterium ochrony roślin nie zmieniła się w porównaniu do oceny za 2013 rok. Dla zanieczyszczeń: SO₂ i NO_x oraz ozonu (pod względem poziomu docelowego), klasa strefy utrzymała się jako A. Strefę ponownie zakwalifikowano do klasy D2 z uwagi na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu.

Dla województwa świętokrzyskiego opracowane zostały **programy ochrony powietrza (POP)**, zawierające listy działań i przedsięwzięć naprawczych, których realizacja pozwoli uzyskać wymierne efekty w zakresie poprawy jakości powietrza. Dotychczas przyjęte uchwałami Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego zostały:

- „Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych przyjęta Uchwałą Nr XVII/248/15 z dnia 27 listopada 2016 r. ²⁾ oraz ³⁾
- „Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych przyjęta Uchwałą Nr XXII/291/20 z dnia 29 czerwca 2020 r. ⁴⁾

III.2.3. Gleby

W regionalizacji litologicznej - glebotwórczej gmina Baćkowice leży we wschodniej paleozoicznej części Gór Świętokrzyskich.

W regionalizacji geobotanicznej teren gminy znajduje się na pograniczu okręgu Wyżyny Sandomierskiej i Gór Świętokrzyskich Właściwych. Większość obszaru gminy znajduje się w obrębie występowania gleb lessowych. Na ca 70% powierzchni gminy występują gleby brunatne właściwe wytworzone z lessów. Na pozostałej części występują gleby rdzawe, a w dolinach przepływających strumieni mady rzeczne. Na terenie całej gminy występują dobre warunki glebowe, których ocenę zawiera syntetyczny wskaźnik jakości (wg opracowania IUNIG w Puławach) wynoszący dla gruntów ornych - 66,6; dla użytków zielonych - 43,7. Warunki przyrodniczo - glebowe występujące na terenie gminy Baćkowice kwalifikują jej rolniczą przestrzeń produkcyjną do obszaru o wysokich w województwie świętokrzyskim cechach jakościowych.

Bardzo poważnym problemem znacznie zagrażającym stabilności warunków glebowych jest erozja, na którą są narażone w sposób szczególny gleby lessowe.

III.2.4. Rzeźba terenu

W regionalizacji fizyczno - geograficznej wg J. Kondrackiego, A. Richlinga (1994) omawiany teren leży w Prowincji Wyżyna Małopolska, w makroregionie Wyżyny Kieleckiej na skraju mezoregionu Gór Świętokrzyskich, granicząc z Wyżyną Sandomierską. Wyżyna ta zbudowana jest ze skał paleozoicznych, których powierzchnia została zrównana w wyniku działania procesów denudacyjnych. Lessy budujące wierzchnią warstwę litosfery w znacznym stopniu maskujące nierówności podłoża dochodzą do 18 m miąższości. Dominuje tu lessowy typ gleby, co sprzyja intensywnej erozji. Pokrywa lessowa bardzo podatna na erozję jest silnie rozcięta szeregiem dolin i wąwozów tworząc bardzo urozmaiconą powierzchnię.

Najwyższe partie stanowią Góry Świętokrzyskie. Należący do nich grzbiety Pasma Jeleniowskiego ze szczytami Szczytniaka (553,7 m n.p.m.), Góry Wesołówki (445 m n.p.m.) i Góry Truskolaskiej (448,2 m n.p.m.) jest jednocześnie południową granicą gminy.

Na południu gminy, w okolicach Wszachowa znajduje się łagodny pas wzniesień Pasma Iwaniskiego (najwyższy szczyt na terenie gminy - 337,0 m n.p.m.). Deniwelacja w granicach gminy jest dość znaczna i wynosi 270 m i zawiera się pomiędzy wysokością 270 m n.p.m. w południowej części doliny Koprzywianki a 540 m n.p.m. na zboczach Szczytniaka.

III.2.5. Budowa geologiczna i kopaliny

Pod względem budowy geologicznej obszar gminy Baćkowice obejmuje pogranicze wschodniej paleozoicznej części Gór Świętokrzyskich i Zapadliska Przedkarpackiego wypełnionego osadami trzeciorzędu. Występują tu trzy główne jednostki tektoniczne: skiba Łysogór, synklinorium kielecko-łagowskie, antyklinorium klimontowskie. Paleozoik jest reprezentowany przez osady kambru (dolnego, środkowego i górnego) oraz osady syluru i dewonu.

Utwory mezozoiku reprezentowane są przez osady karbonu i triasu. Warstwę przypowierzchniową stanowi płaszcz osadów czwartorzędowych o różnej genezie, wieku, wykształceniu i miąższości miejscami zanikający i lokalnie ujawniający wychodnie warstw głębszych. Osady kambru zbudowane są z mułowców, szarogłazów, łupków i piaskowców oraz kwarcytów. Sylur tworzą piaskowce szarogłazowe, szarogłazy i łupki. Wychodnie tych utworów widoczne są w okolicach Baranówka i Piskrzynia.

Utwory dewońskie budują synklinorium kielecko-łagowskie. Leżą one transgresywnie na utworach starszego paleozoiku i reprezentowane są przez dewon dolny, środkowy i górny. Dewon dolny stanowią utwory piaskowo-mułowcowe. Dewon środkowy i górny tworzy gruby kompleks osadów węglanowych: dolomitów i wapieni. Wychodnie dolomitowe widoczne są w okolicach m. Wszachów - Krowiniec i Piskrzyn. Wapienie występują w postaci wapieni dolomitycznych i wapieni politowych ciemnoszarych (dewon środkowy) oraz wapieni kryptokrystalicznych białych oraz wapieni marglistych ciemnoszarych (dewon górny). Wychodnie osadów górnego dewonu widoczne są w (dewon górny). Wychodnie osadów górnego dewonu widoczne są w rejonach Baćkowic, Bratkowa, Janczyce i Piórkowa-Zajasienie.

Utwory karbońskie na terenie gminy występują na zachód od Piórkowa, Reprezentowane są w postaci szarogłazów, łupków szarogłazowych i ilastych oraz łupków ilastych z bułami serosyderytów i ciemnoszarych łupków ilastych z wkładkami tufitów i konkrecjami fosforytów.

Na północnym krańcu Olszownicy występują utwory triasu, są to piaskowce średnio i gruboziarniste o słabej zwięzłości.

Czwartorzęd stanowią utwory plejstocenu i holocenu. Utwory plejstocenu reprezentowane są przez gliny zwałowe i ich rezidua, piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz rzeczne a także gliny, piaski i mułki peryglacialne z głazami oraz lessy. Gliny i piaskowce zlokalizowane są głównie w południowej części gminy, natomiast lessy zajmują obszar ułożony równoleżnikowo w centralnej części gminy. Holocen to utwory rzeczne, zastoiskowe oraz torfy. Występują na obszarze współczesnych dolin rzecznych. Bezpośrednim podłożem budowlanym jest less a na północnych i południowych obrzeżach gminy glina i piasek. Less jest korzystny do bezpośredniego posadowienia budowli pod warunkiem zachowania odpowiednich warunków wilgotnościowych w czasie realizacji i nie lokowania zabudowy w obrębie zboczy o nachyleniu powyżej 10%.

Na terenie gminy występują następujące surowce mineralne: piaskowce, dolomity, wapienie, surowce ilaste i kruszywo naturalne. Piaskowce kambryjskie - piaskowce kwarcytowe zwięzłe przewarstwione iłowcami mulastymi budują najwyższe partie wzniesień Pasma Jeleniowskiego. Piaskowce dewońskie - piaskowce kwarcytowe drobnoziarniste, występują w rejonach Wszachowa, złoża: „Łazy”. Piaskowce triasowe: eksploatowane dorywczo w rejonie Olszownicy. Dolomity występują w złożach: ~~Komorniki, Smyki~~, *Komorniki – Smyki* ³⁾, Janczyce, Piskrzyn, Wszachów. W złożach tych występują razem z innymi frakcjami skał węglanowych. Wapienie margliste - niewielkie fragmenty w złożach Bratkowszczyzna i Janczyce. Wapienie, jako kopalina główna w złożach Janczyce, ~~Komorniki, Smyki~~, *Komorniki – Smyki* ³⁾, Bratkowszczyzna. Wapienie dolomityczne występują w złożach Piskrzyn, ~~Komorniki, Smyki~~, *Komorniki – Smyki* ³⁾

Surowce ilaste - gliny zwałowe i lessy, z uwagi na liczne zanieczyszczenia nie mają znaczenia surowcowego. Jedynie w okolicach Piórkowa występują łupki ilaste z konkrecjami fosforytów, które mogą być wykorzystywane do produkcji cementu.

Piaski. Występują w południowej części gminy. Zastosowanie w budownictwie mogą mieć piaski z rejonu Wszachowa.

Obecnie eksploatowane są ~~dwa~~ cztery ³⁾złoża: ~~Piskrzyn~~ i *Piskrzyn* ³⁾- o zasobach

udokumentowanych w kat. B, C₁ i C₂ o wielkości zasobów 17341 tys. ton. Złoże eksploatowane jest przez Kopalnię Dolomitu S.A. w Sandomierzu, na podstawie koncesji nr 95/93 MOŚZNiL, produkujące kruszywo drogowe i kolejowe. ~~Złoże Wszachów I – o zasobach udokumentowanych w kategorii C₁ i wielkości zasobów 22203 tys. ton. Złoże eksploatowane jest przez Kamieniołom Świątkrzyskie sp. z o.o. z siedzibą w Baćkowicach na podstawie koncesji nr 16/98 MOŚZNiL. Oraz złoże Wszachów I, Wszachów II i Janczyce 1, o których mowa szerzej w dalszej części tekstu.~~³⁾ Wydobywany surowiec wykorzystywany jest do produkcji kruszywa drogowego i łamanego. Dla kamieniołomu „Piskrzyn I” decyzją MOŚZNiL z dnia 20.09.1999 r. ustanowiono granice terenu górniczego. ~~Również dla kamieniołomu „Wszachów” ustanowiono granice terenu górniczego.~~

~~Przygotowywane do podjęcia eksploatacji jest:~~

~~– złoże Janczyce o zasobach w kategorii B i C₁ i wielkości zasobów B – 51679 tys. ton, C₁ – 109436 tys. ton, z przeznaczeniem surowca do produkcji kruszywa drogowego i łamanego.~~³⁾

Znaczne rezerwy surowcowe zawierają także obszary, na których nie podjęto do chwili obecnej eksploatacji, a w obrębie, których istnienie tych surowców potwierdza sporządzona dokumentacja geologiczna. Należą tu poniżej wymienione złoże:

- złoże Komorniki - Smyki zawierające dolomity i wapienie z możliwością wykorzystania ich do produkcji bloków kamiennych, kruszywa dla drogownictwa i budownictwa o zasobach udokumentowanych w kat. B i C₁ o łącznej wielkości zasobów ~~71114~~ 66 692 tys. ton;³⁾
- złoże Bratkowszczyzna – ~~zawierające wapienie i margle~~ o zasobach udokumentowanych w kategorii C₂ i o wielkości ~~285808~~ łącznej zasobów bilansowych i pozabilansowych (łącznie dla przemysłu wapienniczego i cementowego) 283 742,60 tys. ton. Surowiec może być wykorzystywany w przemyśle cementowym i wapienniczym ~~oraz w budownictwie i drogownictwie;~~³⁾
- ~~złoże Wszachów I – zawierające wapienie i dolomity do produkcji kruszyw budowlanych o zasobach w wysokości 48021 tys. ton; (obecnie eksploatowane)~~³⁾
- Złoże wapieni Piórków - Zajesienie w wysokości 110 tys. ton. (zasoby geologiczne bilansowe) – wapienie do produkcji wapna palonego (przemysł wapienniczy).
- złoże Wszachów - zawierające dolomity i dolomity margliste do produkcji kruszywa budowlanego i drogowego. Wielkość zasobów w kategorii C₂ to 13 472 tys. ton;
- złoże Wszachów III - zawierające dolomity dewońskie do produkcji kruszywa budowlanego i drogowego. Wielkość zasobów w kategorii C₁ to 22 274 tys. ton;
- złoże Komorniki 2 zawierające dolomity i wapienie dewońskie do produkcji kruszywa w budownictwie i drogownictwie. Złoże zatwierdzone decyzją Dokumentacja geologiczna wydaną przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7427.2.2019 z dnia 08.02.2019 r.

Zasoby geologiczne stan na 31.12.2018r. udokumentowane w kategorii C₁:

- ✓ 19 613,9 tys. ton (zasoby bilansowe), w tym wapienie i wapienie dolomityczne 9 190,9 tys. ton oraz dolomity i dolomity wapniste 10 423,0 tys. ton;
- ✓ 428,1 tys. ton (zasoby pozabilansowe), w tym wapienie i wapienie dolomityczne 201,0 tys. ton i dolomity i dolomity wapniste 227,1 tys. ton;
- złoże Janczyce zawierające dolomity i wapienie do produkcji kruszywa łamanego i granulowanego w budownictwie i drogownictwie oraz jako nawozy wapniowo-magnezowe w rolnictwie;
  - ✓ w kat. B: dolomity - 42 318 tys. ton, wapienie – 9 361 tys. ton;
  - ✓ w kat. C₁: dolomity – 89 738 tys. ton, wapienie – 19 653 tys. ton;

Podsumowując w obszarze zmiany Nr 3 studium rezerwę surowcową stanowią złoże: Komorniki - Smyki, Bratkowszczyzna, Piórków – Zajesienie, Wszachów, Wszachów III, Komorniki 2 i Janczyce.

³⁾

W dalszej kolejności eksploatacja zasobów w gminie Baćkowice rozważana może być także na terenach udokumentowanych obszarów perspektywicznych, a mianowicie:

- złożę Masiówki - Ł7 zawierające wapienie do produkcji bloków i płyt oraz kruszywa budowlanego. Wielkość zasobów w kategorii D₁ to 146255 tys. ton;
  - złożę Ł4 zawierające wapienie i dolomity do produkcji kruszywa budowlanego i drogowego. Wielkość zasobów w kategorii D₁ to 77175 tys. ton;
  - złożę Krowiniec - Ł6 zawierające dolomity i wapienie dolomityczne do produkcji kruszywa budowlanego i drogowego. Wielkość zasobów w kategorii D₂ to 225855 tys. ton;
  - ~~– złożę Wszachów - Ł5 zawierające dolomity i dolomity margliste do produkcji kruszywa budowlanego i drogowego. Wielkość zasobów w kategorii D₁ to 36225 tys. ton;~~
  - ~~– złożę Wszachów zawierające dolomity do produkcji kruszywa budowlanego i drogowego oraz topników wielkopieczowych. Wielkość zasobów w kategorii D₁ to 77314 tys. ton;~~
- 3)
- złożę Ł8 zawierające łupki margliste, margle, wapienie i wapienie margliste do zastosowania w przemyśle cementowym. Wielkość zasobów w kategorii D₃ nie określono,
  - złożę Łazy zawierające piaskowce kwarcowe i kwarcyty do produkcji kruszywa budowlanego i drogowego oraz topników wielkopieczowych. Wielkość zasobów w kategorii D₁ i D₂ to 4191 tys. ton;
  - złożę Janczyce - ST1 zawierające łupki i wapienie margliste do zastosowania w przemyśle cementowym. Wielkość zasobów w kategorii D₁ to 153562 tys. ton;
  - złożę Janczyce - ST4 zawierające wapienie do zastosowania w przemyśle wapienniczym. Wielkość zasobów w kategorii D₂ to 41006 tys. ton;
  - złożę Janczyce - ST2 zawierające wapienie margliste i łupki margliste do zastosowania w przemyśle cementowym. Wielkość zasobów w kategorii D₁ to 95062 tys. ton;
  - złożę Piskrzyn - ST6 zawierające dolomity i wapienie dolomityczne do produkcji kruszywa budowlanego i drogowego. Wielkość zasobów w kategorii D₂ to 184747 tys. ton;
  - złożę Podgórze - S1 zawierające wapienie i wapienie margliste do zastosowania w przemyśle cementowym. Wielkość zasobów w kategorii D₁ to 87750 tys. ton;
  - złożę Bratków - S5 zawierające wapienie do produkcji bloków i płyt oraz kruszywa budowlanego. Wielkość zasobów w kategorii D₁ to 54675 tys. ton;
  - złożę Gołoszyce zawierające piaskowce kwarcytowe i mułowce do zastosowania w przemyśle kamienia budowlanego i drogowego. Wielkość zasobów w nieokreślonej kategorii to 87891 tys. ton.

Opracowana przez Przedsiębiorstwo Geologiczne w Kielcach w 1988 roku „Inwentaryzacja złóż surowców mineralnych i możliwość ich wykorzystania na potrzeby lokalne” identyfikuje również obszary występowania surowców w rejonach, które z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze nie będą mogły być eksploatowane w najbliższej przyszłości. Są to złoża perspektywiczne w Gołoszycach.

Naniesione na załącznikach graficznych granice złóż w przeważającej większości przypadków są informacją przeniesioną z wymienionej wyżej inwentaryzacji złóż surowców mineralnych gminy Baćkowice oraz z dostępnej dokumentacji złożowej. ~~W przypadku złoża Piórków – Zajęcie i Komorniki – Smyków granice złóż określono na podstawie materiałów roboczych przygotowanych do planu zagospodarowania województwa świętokrzyskiego.~~

Powyższa przekreślona treść (...) - nie dotyczy zmiany Nr 3 studium ³⁾

W trakcie prac na zmianę nr 3 studium analizowano również opracowanie: „Inwentaryzację złóż kopalni i ujęć wód podziemnych z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska w gminie Baćkowice”, opracowane przez Przedsiębiorstwo Usług Geologicznych ‘Kielkart’ w listopadzie 2015r.

(Zestawienie udokumentowanych złóż w obszarze zmiany Nr 3 studium:

Nazwa Złoża	Zasoby bilansowe (geologiczne)	Powierzchnia {ha}	Eksploatowana
-------------	-----------------------------------	-------------------	---------------

stan na 31.12.2019 r.		wg Midas ok.	+ (tak) - (nie)
Wszachów (dolomity) MIDAS: KD 5215	udokumentowane w kat. C2; aktualizacja wg dodatku nr 4 do dokumentacji geologicznej; zasoby bilans. 13 472 tys. ton	7,78	-
Wszachów I MIDAS: KD 7532 (dolomity) <i>Dotyczy również w części zmiany nr 4 studium ⁴⁾</i>	udokumentowane w kat. C1; aktualizacja wg dodatku nr 2 i 3 do dokumentacji geologicznej; złoża w części zalega poza granicami gminy Baćkowice (w gm. Łagów); zasoby bilans. 42 308 tys. ton	27,70	+ Eksploracja złoża w północnej jego części odbywa się na obszarze gminy Baćkowice. W części południowej na terenie gminy Łagów – nie eksploatowane
Wszachów II MIDAS: KD 11074 (dolomity)	udokumentowane w kat. C1; aktualizacja wg dodatku nr 1 do dokumentacji; złoża "Wszachów II" zalega częściowo na złożu "Wszachów"; zasoby bilans. 16 933 tys. ton	10,80	+
Wszachów III (dolomity) MIDAS: KD 18842	udokumentowane w kat. C1; zasoby geologiczne przydatne do produkcji kruszyw zgodnie z decyzją zatwierdzającą dokumentację złoża wydaną przez Marszałka Woj. Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7427.13.2017 z dnia 7.11.2017r. wynoszą: 22 274 tys. ton	11,93	-
Janczyce MIDAS: KD 994 (dolomity i wapienie)	udokumentowane w kat. A+B,C1; zasoby bilans. 76 762 tys. ton	36,38 + 7,32	-
Janczyce 1 MIDAS: KD 10674 (dolomity i wapienie dolomityczne)	udokumentowane w kat. B+C1; zasoby bilans. 82 975 tys. ton	47,95	+
Piórków – Zajasienie MIDAS: WW 6711 (wapienie dewońskie)	udokumentowane w kat. C1; zasoby bilans. 110 tys. ton	0,39	-
Komorniki – Smyki MIDAS: KD 999	udokumentowane w kat. C1; zasoby bilans. 66 692 tys. ton	3,70 w znacznej części w gminie Łagów,	-

(wapienie i dolomity)		niewielki fragment w gminie Baćkowice	
Bratkowszczyzna	udokumentowane w kat. C2;	133,21	
MIDAS: WC 1883 (wapienie i margle)	zasoby bilans. 164 628 tys. ton	Złoże znajduje się na terenach gmin: Baćkowice i Iwaniska	-
Komorniki 2	udokumentowane w kat. C1;	12,40	
	zasoby bilans. 19 614 tys. ton	Złoże znajduje się na terenach gmin: Baćkowice i Łagów	-

Na terenie gminy Baćkowice w obszarze zmiany Nr 3 studium prowadzona jest eksploatacja następujących złóż:

- 1) **złoże Wszachów I** (dolomitów dewońskich) w oparciu o koncesję na eksploatację wydaną przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7422.40.2012 z dnia 18.12.2012 r. Koncesja ważna do 31.12.2028 r. Obowiązuje dodatek Nr 3 do dokumentacji geologicznej złoże z dnia 16.08.2018r.
Koncesja wyznacza teren górniczy „Wszachów IB” i obszar górniczy „Wszachów IB”. Zasoby geologiczne bilansowe w kat. C₁: 42 307,50 tys. ton, zasoby przemysłowe: 14 931,50 tys. ton.
Przydatność kopaliny głównej: budownictwo i drogownictwo (kruszywo łamane).
- 2) **złoże Wszachów II** (dolomitów dewońskich) w oparciu o koncesję na eksploatację wydaną przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: : OWŚ.V.7511-2/09/10 z dnia 16.12.2010r. ze zmianą OWŚ.V.7422.34.2014 z dnia 30.12.2014 r.. Koncesja ważna do 31.12.2025 r.
Koncesja wyznacza teren górniczy „Wszachów IIA” i obszar górniczy „Wszachów IIA”. Zasoby geologiczne bilansowe: 16 932,60 tys. ton, zasoby przemysłowe: ok. 1 295 tys. ton.
Przydatność kopaliny głównej: drogownictwo (kruszywo łamane).
- 3) **złoże Janczyce 1** (dolomitów dewońskich) w oparciu o koncesję na eksploatację wydaną przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7422.28.2014 z dnia 2.10.2014 r. Koncesja ważna do 31.12.2030 r. (przeniesienie koncesji Decyzja Marszałka Woj. Świętokrz. z dnia 14.08.2015r.).
Koncesja wyznacza teren górniczy „Janczyce 1” i obszar górniczy „Janczyce 1”. Zasoby geologiczne bilansowe w kat. C₁: 64 309 tys. ton, zasoby przemysłowe: 52 tys. ton. Natomiast zasoby geologiczne bilansowe w kat. A+B wynoszą 18 168,50 tys. ton, zasoby przemysłowe: 9 978 tys. ton.
Przydatność kopaliny głównej: budownictwo i drogownictwo (kruszywo łamane).

Zmiana Nr 3 studium ujawnia w części graficznej następujące obszary i tereny górnicze:

- 1) eksploatacja na terenie gminy Baćkowice:
  - teren górniczy „Wszachów IB” i obszar górniczy „Wszachów IB”,
  - teren górniczy „Wszachów IIA” i obszar górniczy „Wszachów IIA”,
  - teren górniczy „Janczyce 1” i obszar górniczy „Janczyce 1”,
  - teren górniczy „Piskrzyn IV”, obszar górniczy „Piskrzyn IV” poza zm. Nr 3 studium.
- 2) eksploatacja poza terenem gminy Baćkowice:
  - teren górniczy „Winna”,
  - teren górniczy „Komorniki 1B”.

(Na terenie gminy Baćkowice w obszarze zmiany Nr 4 studium – nie przewiduje się prowadzenia wydobywania (W obszarze zmiany Nr 4 studium – obowiązuje koncesja na eksploatację wydana przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: ŚO-V.7422.37.2021 z dnia 8.12.2021 r. zmieniająca Decyzję Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znak: OWŚ.V.7422.40.2012 z dnia 18.12.2012 r. oraz znak: OWŚ-V.7422.6.2017 z dnia 09.06.2017r. Koncesja ważna do 31.12.2031 r.

Koncesja zmieniająca wyznaczająca teren górniczy „Wszachów IC” (obszar górniczy „Wszachów IC” wcześniej przez zmianą koncesji - „Wszachów IB” – poza opracowaniem zmiany Nr 4 studium.

W granicach zmiany Nr 4 studium zlokalizowany jest jedynie teren górniczy „Wszachów IC”. Obszar górniczy „Wszachów IC” znajduje się poza granicami niniejszej zmiany studium. ⁴⁾

III.2.6. Hydrosfera

Obszar gminy leży w dorzeczu trzech rzek: Koprzywianki, Łagowicy i Opatówki. Wschodni niewielki fragment gminy znajduje się w dorzeczu Opatówki, a pozostała przeważająca część gminy w dorzeczu rzeki Koprzywianki. Koprzywianka i Opatówka są lewymi dopływami Wisły odległej o ok. 30 km od południowo-wschodniej granicy gminy. Łagowica prowadzi wody do Wisły za pośrednictwem rzeki Czarnej, z którą łączy się w okolicach Rakowa. Północny teren gminy (Pasma Jeleniowskie) jest obszarem źródłiskowym dla rzeki Koprzywianki, której dorzecze stanowi przeważającą część gminy. Główna rzeka gminy Koprzywianka w roku 2001 prowadziła w granicach gminy wody III klasy czystości. Planuje się uzyskanie I klasy czystości. Największym zakładem zrzucającym ścieki do rzeki Koprzywianki jest oczyszczalnia ścieków w Piskrzynie.

Mniejsza zachodnia część gminy znajduje się w dorzeczu rzeki Łagowicy, do której wody prowadzone są głównie za pośrednictwem rzeki Wszachówki. Najmniejszą część gminy zajmuje dorzecze Opatówki, do której wypływa potok z okolic Oziebłowa. Uzupełnieniem układu strug i strumieni jest szereg drobnych oczek wodnych oraz stawów rybnych zlokalizowanych w dolinach rzek. Poza rzeką Koprzywianka stopień zanieczyszczenia wód powierzchniowych gminy nie jest określony. Pasma Jeleniowskie położone w północnej części gminy stanowi ważny węzeł hydrograficzny, będący obszarem źródłiskowym dla licznych rzek i strumieni. Wody podziemne gromadzą się głównie w utworach dewonu środkowego i górnego (fran): wapieniach i dolomitach. Wodonośność dla całego obszaru można określić, jako średnią.

Czwartorzędowy poziom wodonośny gromadzi niewielkie ilości wody. Występuje w utworach rzecznych oraz w osadach rzeczno-lodowcowych i eolicznych zalegających na nieprzepuszczalnym podłożu. Poziom wody zmienny, w zależności od opadów atmosferycznych.

Wschodnia część gminy usytuowana jest na szczelinowo-krasowym Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych nr 421 - Włostów oraz na jego projektowanej strefie ochronnej. Zbiornik posiada opracowaną w 2001 roku zatwierdzoną dokumentację hydrogeologiczną zawierającą ustalenia dotyczące określenia granic zbiornika i strefy ochronnej oraz zasad gospodarowania w przestrzeni położonej nad zbiornikiem i w jego strefie. Zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 18,9 tys. m³/d. Ich obecne wykorzystanie szacowane jest na około 40%, a aktualny pobór wód podziemnych z utworów dewońskich na potrzeby komunalne i przemysłowe ok. 3,5 tys. m³/d. Jakość wód zbiornika to głównie klasa Ib.

Zbiornice zestawienie studni wierconych na obszarze gminy Baćkowiec:

Nr studni; rok wykonania	Miejscowość; użytkownik	Głębokość [m]	Ujęty poziom wodonośny	Głębokość		Wydajność maks. [m ³ /h] Depresja [m]
				Nawiercone [m ppt]	Ustabilizowane [m ppt]	
1 - 1978	Piórków poczta	70,0	Dewon	24,0	6,0	41,22 1,6
2 - 1966	Piórków-wieś	60,0	Dewon	27,0	19,8	9,74 9,0
3 - 1964	Baćkowiec SKR	48,5	Dewon	25,0	20,0	10,0 24,0
4 - 1964	Baćkowiec OSM	56,0	Czwartorzęd-dewon	7,8	7,8	2,48 3,05
5 - 1975	Baćkowiec - szkoła	85,0	Dewon	20,0	3,6	1,8 40,4
6 - 1979	Modliborzyce-Stacja paliw	50,0	Dewon	19,0	12,4	70,0 13,0
7 - 1987	Modliborzyce-wieś	86,0	Dewon	20,0	13,0	78,82 30,0
8 - 1979	Wojnowice kamieniołom „Piskrzyn”	115,0	Dewon	17,0	12,3	7,2 39,7

III.2.7. Środowisko biotyczne i ochrona przyrody

Środowisko geograficzne i przyroda gminy utrzymały w sporej części walor naturalności. Zróżnicowanie geomorficzne i klimatyczne oraz zachowanie dużych kompleksów leśnych stanowi o wysokich walorach przyrodniczych gminy. Podstawę systemu przyrodniczego gminy stanowią dwa kompleksy leśne, północne lasy Pasma Jeleniowskiego i lasy południowe w okolicach Wszachowa, połączone systemem rzeczny Koprzywianki. System ten uzupełniają inne doliny rzeczne oraz zadrzewienia śródpolne. Najcenniejsze zasoby kumulują się w lasach porastających stoki Pasma Jeleniowskiego, gdzie można zaobserwować liczne zbiorowiska jodłowo-bukowe, jak również osobliwości przyrody nieożywionej - gołoborze na zboczach Szczytniaka. Dolina rzeczna Koprzywianki z przyległymi terenami podmokłymi stanowi ostoję dla rzadkich i chronionych ptaków, głównie wodno-błotnych.

Charakterystycznym elementem są również wielogatunkowe agrocenozy chwastów polnych towarzyszących uprawom, z szeregiem rzadkich w skali kraju elementów flory rodzimej. Zgodnie z koncepcją krajowej sieci ekologicznej ECONET - PL, północna część gminy została uznana za fragment węzła ekologicznego o randze międzynarodowej. Gmina Baćkowice zaliczana jest do grupy gmin, których lesistość jest mniejsza od przeciętnej w województwie, i dla których możliwość powiększenia wskaźnika lesistości jest mocno ograniczona (głównie z powodu dobrych jakości gleb). Główna enklawa leśna wchodząca w skład Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego to lasy ochronne administrowane przez Nadleśnictwo Łagów. Na terenie gminy areał tych lasów wynosi 912,09 ha. Status ochronny tych lasów wynika z potrzeby ochrony podatnych na erozję wodną gleb.

W lasach wchodzących w obręb Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego przeważają wyżynne jodłowe bory mieszane z domieszką dębu, modrzewia i buka.

Administrowaniem obszarów leśnych zlokalizowanych w południowej części gminy zajmuje się Nadleśnictwo Staszów. W jego zarządzie znajduje się 1129,62 ha lasów i gruntów leśnych zawartych w granicach gminy Baćkowice, z czego 1108,71 ha stanowią lasy. Na mocy zarządzenia nr 208 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 29 grudnia 1994 r. lasy te uznane za lasy ochronne o funkcji glebochronnej i wodochronnej.

Przeważającym drzewostanem Lasu Wszachowskiego z dominującym siedliskiem lasu wyżynnego stanowi sosna spotykana głównie w zachodniej części tego kompleksu. Występują tu także spore enklawy boru sosnowo-jodłowego. Nieco bogatszą gatunkowo szatę identyfikuje się w obrębie Lasu Olszowiec, gdzie oprócz siedlisk boru sosnowego występują enklawy dębowo-sosnowe i olchowo-sosnowe. Tereny leśne obu nadleśnictw posiadają zatwierdzone plany urządzenia lasów.

Ochrona prawna przyrody:

Na obszarze gminy i w ramach Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych Województwa Świętokrzyskiego utworzono następujące formy ochrony przyrody:

- Jeleniowski Park Krajobrazowy i jego otulina, **będąca równocześnie Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu;**
- Jeleniowsko - Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu;
- Obiekty ochrony indywidualnej: 6 pomników przyrody ożywionej zlokalizowanej w parku podworskim w Gołoszycach i na terenie kościelnym w Piórkowie Kolonii.

Ponadto na terenie gminy znajduje się projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Jeleniowska – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty.

Zagrożenia:

- zły stan drzewostanów porastających Pasma Jeleniowskie będący wynikiem osadzania się przemieszczających się ze znacznych odległości (z Bełchatowa i Śląska) przemysłowych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego,
- niska jakość wód powierzchniowych powodująca powolną degradację siedlisk ptaków i roślinności,
- eksploatacja przemysłowa surowców mineralnych prowadzona z naruszeniem zasad ekorozwoju,
- niekontrolowana eksploatacja surowców dla potrzeb lokalnych, skutkująca dewastacją powierzchni ziemi i powstawaniem drobnych wysypisk,

- występowanie erozji wodnej na obszarze Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny,
- intensyfikacja produkcji rolniczej z wykorzystaniem nawozów i środków ochrony roślin.

III.3. Elementy dziedzictwa kulturowego

III.3.1. Kalendarium dziejów gminy

Neolit - ślady osadnictwa z okresu kultury pucharów lejkowatych odkryte w Gołoszycach i Piskrzyniu, a także w Olszownicy, Rudnikach, Żernikach.

Epoka brązu - wczesny okres tej epoki udokumentowany został stanowiskami kultury mierzanowickiej oraz trzcinieckiej. Z analizy wyników przeprowadzonych badań sądzić można, że większość rejonów osadniczych koncentrowała się w większości w wyższych partiach terenu lub na stokach o ekspozycji południowej w rejonie obecnych wsi Gołoszyce (kultura mierzanowicka i trzciniecka), Olszownica, Piskrzyn, Rudniki, Żerniki (kultura mierzanowicka). Starsza epoka brązu ilustrowana jest znaleziskami kultury łużyckiej w Gołoszycach, Olszownicy, Piskrzyniu, Rudnikach.

Okres wpływów rzymskich - osadnictwo potwierdzone znaleziskami w Modliborzycach (piecowiska dymarskie), Piskrzyniu i Olszownicy (osady kultury przeworskiej).

Wczesne średniowiecze (do XIII w) - ślady osad w Piskrzyniu i Olszownicy.

XI w. - Władysław I Herman na prośbę żony Judyty podarowuje Łagów wraz z przyległymi ziemiami biskupom włocławskim.

XII w. - Benedyktyni wystawiają pośród lasu kaplicę ku czci św. Benedykta. Daje ona początek wsi Modliborzyce (etymolog: „modlić się w borze”).

XIII w. - rekonstrukcja sieci drożnej okolic Sandomierza uwidacznia biegnący przez gminę trakt Opatów - Łagów - Kielce, oraz podaje miejscowość Żerniki, jako leżącą na owym trakcie.

1326r. - poświadczenie istnienia kościoła w Modliborzycach.

1339r. - Przybko, podsędek krakowski oddaje wieś Żerniki, klasztorowi na Łysej Górze w zamian za Zborów i Opatkowice.

1399r. - Mikołaj z Kurowa, biskup kujawski nadaje przywileje Przeclawowi Mleczkowiczowi do młyna na rzece Łagowicy, zwanego Wbrogow.

XV w. - pierwsza wzmianka o budowie kościoła w Baćkowicach; wieś Żerniki przechodzi we władanie biskupów kujawskich; Paweł z Łagowa z nadania biskupa kujawskiego lokuje na prawie średzkiem, wieś Wszachów, „na obszarze lasu nad Michałówką zwanym Biesiadki”.

1444r. - budowę murowanego kościoła na miejscu kaplic w Modliborzycach prowadzi magister Bartłomiej z Opatowa.

1508r. - wieś Piskrzyn należy do Dobiesława i Jakuba z Piskrzynia.

1534r. - pierwsza wzmianka o dworze w Piórkowie w inwentarzu dóbr i dochodów biskupstwa włocławskiego.

1578r. - Piskrzyn własnością Mikołaja Dłuskiego i jego żony.

1599r. - data budowy drewnianego kościółka p.w. św. Mikołaja w Baćkowicach. Kościół jest filią parafii w Łagowie.

1604r. - inwentarz biskupi z tego roku, wymienia cztery folwarki należące do klucza Piórkowskiego: Piórków, Zbelutka (poza gminą), Żerniki i Baćkowice.

1608r. - ks. Bogusław Radoszewski, opat Świętokrzyski funduje w Modliborzycach plac pod budowę szpitala.

1640r. - biskup włocławski i pomorski Maciej Lubiński, herbu Pomian, kontynuując inicjatywę swego poprzednika bpa Pawła Wołuckiego, wznosi kaplicę w Piórkowie.

1657r. - Modliborzyce miejscem spotkania Karola Gustawa z księciem siedmiogrodzkim Rakoczym. Podczas powitalnych wystrzałów ginie Adolf książę Nassaudzki.

XVII w. II poł. - na życzenie biskupów kujawskich Szobert, dyrektor fabryk żelaznych w dobrach biskupów krakowskich, stawia w Piórkowie wielki piec.

1827r. - spis powszechny z tego roku podaje następujące informacje o miejscowościach gminy Baćkowice: Baćkowice - 32 domy, 283 mieszk.; Gołoszyce Niższe - 12 domów, 71 mieszk.;

Gołoszyce Wyższe - 1 domów, 114 mieszk.; Janczyce - 26 domostw, 215 mieszkańców; Modliborzyce - 24 domy, 148 mieszkańców. Modliborzyce posiadają kościół parafialny murowany, urząd gminny, szkołę początkową, dom przytułku dla ubogich. Piórków - 51 domostw, 469 mieszkańców; Piskrzyn - 19 domostw, 101 mieszkańców; Wszachów 69 domostw 467 mórg ziemi; Żerniki - 19 domów, 138 mieszkańców. 1846r. - przejęcie dóbr Gołoszyce przez klasztor świętokrzyski.

1863-64r. - w okresie powstania styczniowego na terenie obecnej gminy Baćkowice stacjonują oddziały partyzanckie gen. Józefa Hauke - Boska. W dniach 20/21 lutego 1964 r. Oziębłów był miejscem koncentracji oddziałów powstańczych atakujących Opatów. Dzień później stoczono również potyczkę pod Piórkowem.

1866r. - na podstawie ukaz z 14 grudnia 1865r. majątek klasztorny przechodzi na rzecz skarbu państwa.

1866-68r. - budowa nowego, murowanego kościoła w Baćkowicach, za ks. Marcellego Krzeńskiego.

1880r. - przemysłowiec Zbigniew Mintner nabywa dobra gołoszyckie i dobudowuje do drewnianego dworu murowaną część.

XVIII w. - przebudowa starej lub budowa nowej rezydencji biskupiej w Piórkowie.

1885r. - „Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich” identyfikuje na omawianym terenie trzy osobne gminy: Piórków (2735 mieszk., 7535 mórg ziemi) ze wsiami Piórków i Nieskurzów, Baćkowice (2258 mieszk., 5372 morgi ziemi) ze wsiami Baćkowice, Janczyce, Wszachów, przy czym urząd gminny znajdował się we Wszachowie, Modliborzyce (3806 mieszk., 12023 mórg) ze wsiami Modliborzyce, Gołoszyce, Oziębłów, Piskrzyn, Rudniki, Żerniki. Przy czym słownik wspomina o szkole początkowej i przytułku dla ubogich w Modliborzycach. Folwarki we wsiach Baćkowice, Piórków, Wszachów, Żerniki stanowiły majorat rządowy.

1899r. - przebudowa kościoła w Modliborzycach.

1901r. - przebudowa kościoła w Baćkowicach, ks. Stanisław Chałtas wydłuża nawę, wymienia okna, posadzkę i pokrycie dachu, przebudowuje wnętrze a na cmentarzu wystawia kostnicę.

1906r. - do kościoła w Modliborzycach zostaje dobudowana murowana plebania. **1915r.** - pożar dworu w Gołoszycach i części folwarku w trakcie działań wojennych.

1932-33r. - na skutek pogarszających się warunków życia, w czasie ogólnego światowego kryzysu lat 30-tych, mają miejsce wiece i strajki chłopskie między innymi w Baćkowicach i Baranówku.

1939r. - po klęsce wrześniowej gmina wraz całym powiatem opatowskim znajduje się w granicach Generalnej Guberni.

1940r. - organizacja komórek Polskiej Organizacji Zbrojnej w Baćkowicach, Modliborzycach i Piórkowie.

1941-43r. - gmina stanowi zaplecze dla oddziałów partyzanckich tworzonych w Górach Świętokrzyskich, wchodzi w skład obwodu Opatów ZWZ-AK: pod obwoły Łągów „500” i Opatów „200”. Na terenie gminy dochodzi do mniejszych akcji sabotażowych i zaopatrzeniowych oraz likwidacji konfidentów. Odpowiedzią okupanta są akcje pacyfikacyjne np.: Piórków. W Modliborzycach działa komplet tajnego nauczania.

1944r. - atakująca armia rosyjska tworzy przyczółek Baranowsko - Sandomierski. W pierwszych dniach sierpnia linia frontu przebiega przez teren gminy, toczą się walki w Piórkowie, Piórkowie Górnym, Baćkowicach, Gołoszycach, Oziębłowie i Modliborzycach. W wyniku działań wojennych oraz oczyszczania przedpoja wysiedlono i spalono wsie Modliborzyce, Piórków, Nieskurzów Stary i Nowy, Baćkowice, Olszownica, Oziębłów, Stanisławów. Ostatecznie linia frontu opiera się o Pasma Jeleniowskie.

1945r. - kolejne walki wraz z rozpoczęciem 12 stycznia przez Armię Czerwoną operacji wiślańsko-odrzańskiej.

1946r. - w wyniku reform rolnej rozparcelowane zostają wielohektarowe gospodarstwa w Piórkowie (ca 350 ha), Gołoszycach (ca 330 ha), Oziębłowie (ca 70 ha).

1950-55r. - odbudowa kościoła w Modliborzycach.

1954?-56r. - przebudowa kaplicy w Piórkowie na kościół parafialny.

III.3.2. Do obiektów objętych ochroną konserwatorską należą (wg aktualnie obowiązującego rejestru zabytków i ewidencji)

BAĆKOWICE

1. Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja bpa mur., 1866 - 1868, przedłużony i restaurowany w początkach XX w.

GOŁOSZYCE

2. Zespół dworski:
  - a) dwór, mur., 2 pół. XIX w., remontowany.
  - b) park krajobrazowy XVIII w.

Murowany budynek dworu powstał w latach 1880-90 jako rozbudowa pierwotnej drewnianej części. Właścicielem majątku Gołoszyce był wówczas przemysławiec Zbigniew Minter. W okresie I wojny światowej, w roku 1915 przebudowano dwór po pożarze. Od tego czasu dwór nieremontowany, poddawany tylko bieżącym remontom. Budynek wzniesiono na planie prostokąta z wysuniętym ryzalitem zachodnim. Obiekt parterowy na wysokim podpiwniczeniu. W rzucie parteru i piwnic widoczny główny ciąg komunikacyjny biegnący wewnątrz budynku. Poddasze użytkowe doświetlone poprzez okna ścian szczytowych i ryzalitu zachodniego.

Park podworski zachowany w dawnych granicach. Elementy pierwotnego założenie zatarte, za wyjątkiem stawu. Z parku wychodzi aleja lipowa w stronę Modliborzyc.

MODLIBORZYCE

3. Kościół parafialny p.w. św. Benedykta Opata.

Powstał na miejscu kaplicy, której istnienie było poświadczone już w 1326 roku. Obecny obiekt wzniesiono, w stylu gotyckim, najprawdopodobniej w roku 1444 przez magistra Bartłomieja z Opatowa. Kolejne zmiany miały miejsce z końcem XIX stulecia. W 1896 r. przedłużono od zachodu wraz ze wzniesieniem dwuwieżowej fasady, natomiast w roku 1899 podwyższono prezbiterium. Śladem tych zmian są elementy neogotyckie. W roku 1944 kościół został spalony wskutek działań wojennych. Odbudowę wraz z rekonstrukcją przeprowadzono w latach 1950-55. W roku 1961 przeprowadzono naprawę zewnętrznych tynków i kamiennych gzymsów.

OLSZOWNICA

4. Wiatrak Koźlak, drewn., 1949

PIÓRKÓW

5. Kaplica p.w. św. Stanisława bpa, ob. Kościół parafialny, murowany 1640, częściowo zniszczony w 1944, dobud. Nawy od zach. 1954-1956.

Wybudowana w roku 1640, w stylu barokowym z fundacji Macieja Lubińskiego herbu Pomian, ówczesnego biskupa włocławskiego i pomorskiego. Budynek wzniesiono na planie ośmioboku. Budowla przekryta jest pozorną kopułą będącą w istocie ośmiobocznym sklepieniem klasztornym zwieńczoną malutką latarnią. W okresie II-wojny światowej w roku 1940 (1944?) kaplica uległa częściowemu zniszczeniu. W latach 1954-1956, za ks. Proboszcza Jana Molgi adaptowano kaplicę na potrzeby kościoła parafialnego. Przeprowadzono remont wg projektu J. Jamroza, dobudowując do obiektu nawy i czyniąc zeń prezbiterium. W latach 1990-1991 przeprowadzono prace malarskie w obiekcie oraz konserwację ołtarzy. W chwili obecnej obiekt znajduje się w dobrym stanie.

6. Wiatrak Koźlak, drewn., ok. 1900 r. - obiekt uległ zniszczeniu, w sposób uniemożliwiający jego identyfikację w terenie.

Powyższy wykaz obiektów zabytkowych sporządzono w oparciu o aktualny katalog Ośrodka Dokumentacji Zabytków - Zabytki architektury i budownictwa w Polsce (województwo tarnobrzесьkie -

Warszawa 1995).

Oprócz wymienionych w wykazie obiektów zabytkowych dziedzictwo kulturowe gminy stanowią cmentarze, pomniki i mogiły rozlokowane umiarkowanie na terenie gminy. Są to na ogół cmentarze wyznaniowe i mogiły ludności cywilnej z okresu I i II wojny światowej. Rejestr zabytków Państwowej Służby Ochrony Zabytków identyfikuje poniżej zestawione cmentarze o charakterze zabytkowym:

1. Gołoszyce - cmentarz wojenny z I wojny światowej, o pow. 0,02 ha, położony na skraju lasu przy Alei Lipowej w odległości 1,5 km od zabudowy wsi Gołoszyce. Obiekt zajmuje prostokątną działkę otoczoną lipowym starodrzewem. Cmentarz wpisany do rejestru zabytków pod numerem 342/A decyzją WKZ w Tarnobrzegu z dnia 13 czerwca 1988 r.
2. Modliborzyce - cmentarz przykościelny o pow. 0,2 ha, położony na wzniesieniu na wschodnim krańcu wsi. Założony w początkach XIV w. Na planie owalnym z kościołem pośrodku i Kaplicą cmentarną w części pd-wsch. Otoczony murem kamiennym. Na cmentarzu zachowane dwa nagrobki: Jana Lipnickiego i Elżbiety z Białkowskich, renesansowy z 1693 r. zachowany w postaci trzech fragmentów wmurowanych w ogrodzenie, płyta nagrobna Stanisława Witosławskiego z 1623 roku, obecnie umieszczona we wnęce ściany wieży kościoła. Teren porośnięty trawą, przy ogrodzeniu dwie stare lipy. Nr rej. zabytków 135/82.
3. Modliborzyce - cmentarz parafialny rzymsko - katolicki o pow. 2,2 ha, położony na stoku, na południu wsi, 300 metrów od kościoła parafialnego. Czynny. Nr rej. zabytków 338/88.
4. Piórków - cmentarz przykościelny o pow. 0,3 ha, usytuowany na wzniesieniu w pobliżu drogi nr 74. Założony w 1960 roku. Plan zbliżony do prostokąta z kościołem w centrum. W narożniku południowo-zachodnim dzwonnica oraz kaplica cmentarna (współczesna). Otoczony murem z trzech stron, i skarpą z czwartej. Brak nagrobków. Nr rej. zabytków 159/77.
5. Baćkowice - cmentarz przykościelny nieczynny. Położony na niewielkim wzniesieniu, na północ od zwartej zabudowy wsi, z trzech stron otoczony polami z czwartej ograniczony doliną Koprzywianki. Założony w XV w. Na planie zbliżonym do prostokąta z kościołem parafialnym w centrum i kaplicą cmentarną w narożniku południowo-wschodnim.
6. Baćkowice - cmentarz rzymsko - katolicki położony w odległości ok. 100 m od kościoła parafialnego. Założony około poł. XIX w. Nr rej. zabytków 339/88.

Ślady życia mieszkańców tych terenów pozostawione we wczesnej epoce kamienia, a sygnalizowane świadectwami przeszłości z okresu wczesnego średniowiecza najwyraźniejsze są jednak w okresie ostatniego dwuwieczia. Teren gminy Baćkowice zaliczony jest w klasyfikacji wojewódzkiej do obszarów o średnim nasyceniu zabytkami nieruchomymi (grupa 201 - 500 obiektów) i niskim zabytkami ruchomymi (grupa 0-50 obiektów).

W wykazie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach znajduje się 286 obiektów zabytkowych nieruchomych. W tym, w rejestrze zabytków znajdują się 3 zespoły zabytkowe. Dość istotnym świadectwem przeszłości gminy są też zabytkowe cmentarze. Założenia komponowane w relacji do innych obiektów zabytkowych są dość liczne i obejmują parki podworskie, cmentarze przykościelne i parafialne. Jakość substancji zabytkowej w parkach jest, co najwyżej średnia, a w przeważającej większości niska. Na terenie gminy występują również obiekty o charakterze zabytków nieobjęte ochroną konserwatorską jak np. drewniane chałupy we wsi Wszachów, przydrożne kapliczki i krzyże, miejsca związane z historycznymi bitwami (2 z okresu powstania styczniowego i 1 z II wojną światową).

Przez obszar gminy przebiega monastyczny szlak cystersów oraz granica zasięgu starożytnego okręgu hutnictwa i górnictwa świętokrzyskiego.

W słabo udokumentowanej przeszłości historycznej gminy na podkreślenie zasługują występujące tu stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru.

Obecne układy ruralistyczne mają na ogół metrykę z XIX wieku. Są to głównie rzędówki nad-rzeczne i południkowe. Dominujący pierwotnie układ owalnicowy został zatarty na skutek reform gruntów w połowie. XIX wieku. Układ taki posiadały niegdyś wsie Baranówek, Nieskurzów,

Olszownica, Wszachów J Żerniki. Częściowo widoczny jest on jeszcze w układzie miejscowości Modliborzycze i Janczyce?.

Pogląd na temat pozycji gminnych zabytków w hierarchii zabytków krajowych i wojewódzkich daje przeprowadzona w latach 1960-1962 na potrzeby Ministerstwa Kultury i Sztuki klasyfikacja obiektów zabytkowych oparta na ocenie ich wartości kulturowych i historycznych. Zgodnie z tą klasyfikacją na terenie gminy Baćkowice nie występują zabytki odpowiadające kryteriom grupy „O” i „I” czyli zabytki i zespoły zabytkowe o najwyższej wartości artystycznej, historycznej i naukowej oraz obiekty reprezentacyjne w skali krajowej.

Część zabytków gminy Baćkowice posiada walory klasyfikujące je do grupy III, do której zaliczono obiekty o przeciętnej lub miernej, lecz bezspornej wartości artystycznej, historycznej czy naukowej. Są to obiekty wpisane do rejestru zabytków i odnoszą się do kościołów w Modliborzycach, Piórkowie i Baćkowicach oraz do zespołu dworskiego w Gołoszycach.

Ostatnią grupę zabytków gminy stanowią obiekty, których wartość artystyczna, historyczna czy naukowa jest minimalna lub których stan techniczny niegdyś dobry klasyfikował je w wyższych grupach a, których obecny stan techniczny je dyskwalifikuje.

Zagrożenia: środowiska kulturowego spowodowane są głównie upływem czasu. Na wielu obiektach w sposób szczególny zaznacza się upływ czasu. Wyższe koszty modernizacji i ostre reżimy ochronne są niewątpliwie powodem małego zainteresowania substancją zabytkową ze strony inwestorów komercyjnych.

Istnieje również ryzyko podejmowania działań remontowych bez uprzednich prac rewaloryzacyjnych. Znaczne zagrożenie stanowi emisja gazów i substancji toksycznych do atmosfery. Dotyczy to zarówno budynków jak i przyrodniczych elementów środowiska kulturowego.

III.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu układu komunikacyjnego

III.4.1. Transport drogowy

1. Podstawowy szkielet komunikacyjny gminy stanowi:

Droga krajowa regionalna nr 74 prowadząca ruch w relacji Piotrków Trybunalski - Lublin, a w połączeniu z trasą nr 9 umożliwiającą połączenie z przejściami granicznymi w Barwinku i Medyce, przebiegająca przez gminę na kierunku pn. -wsch. Badania ruchu wykonane w roku 2000 na odcinku Łagów - Opatów dokumentują średnie natężenie ruchem w wielkości 4432 pój. /dobę przy 19,3% udziale pojazdów ciężkich.

Po roku 2015 przewidziana jest realizacja drogi ekspresowej S-74 relacji Piotrków Tryb. - Kielce - Rzeszów - Barwinek.

2. Uzupełnienie podstawowego układu dróg krajowych stanowią trasy o znaczeniu powiatowym:

Mają one znaczenie w połączeniach międzygminnych, lokalnych i obsługujących bezpośrednio tereny zabudowy mieszkalnej i zagrodowej. Łączna długość dróg powiatowych na terenie gminy wynosi 51 km 175 m, z czego 60% stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej. Pozostałe 40 % to drogi o nawierzchni twardej tłuczniowej lub brukowej oraz drogi gruntowe. Jakość nawierzchni bitumicznych jest na ogół wysoka, natomiast pozostałe drogi twarde są w znacznej mierze zdewastowane, przejazd samochodem osobowym jest utrudniony. W zależności od warunków pogodowych drogi tłuczniowe oraz drogi gruntowe mogą być miejscami nieprzejezdne. Szczegółowy wykaz dróg powiatowych zawiera tabela poniżej.

Lp.	Numer drogi	Przebieg	Nawierzchnia [km]			Długość ogółem [km]
			Twarda	w tym bit.	Grunt.	
1	42 124 (0706T	(Witosławice) - Nieskurzów Stary <i>Obecna numeracja drogi w obszarze zmiany Nr 2 ²⁾ 3)</i>	3,003	1,500	0	3,003
2	42 125	(Jeleniów) - Piórków	2,889	0,500	0	2,889
3	42 126 (0707T	Piórków – Wszachów <i>Obecna numeracja drogi w obszarze zmiany Nr 3 ³⁾</i>	4,368	4,368	0	4,368

4	42 127 <i>(0708T)</i>	(Łagów) - Wszachów - (Iwaniska) <i>Obecna numeracja drogi w obszarze zmiany Nr 3 ³⁾</i>	2,087	0,800	4,823	6,910
5	42 136 <i>(0716T)</i>	Baćkowice - Baranówek - (Iwaniska) <i>Obecna numeracja drogi w obszarze zmiany Nr 3 ³⁾</i>	4,617	4,617	0	4,617
6	42 137	(Łezce) - (Biskupice) - Gołoszyce - Modliborzyce - Janczyce - (Stobiec) - (ZaIdów)	9,204	8,354	0	9,204
7	42 138	Piórków Dolny - Nieskurzów Nowy - Żerniki - Gołoszyce	9,094	6,600	1,095	10,189
8	42 139	(Planta) - (Wojnowice) - Piskrzyn	0,882	0,882	0,549	1,431
9	42 194	(Kobylany) - Modliborzyce	1,803	1,803	0	1,803
10	42 195	Janczyce - Wszachów	0,700	0	3,884	4,584
11	42 199	Oziembłów - Modliborzyce	2,130	1,100	0,047	2,177
Razem			40,77	30,524	10,398	51,175
% długości ogółem			79,7	59,6	20,3	100,0

3. Drogi gminne

Sieć drogowa na terenie gminy jest stosunkowo gęsta i rozbudowana. Znaczna część dróg gminnych to drogi usypywane tłuczniem lub drogi gruntowe. Drogi o nawierzchni bitumicznej stanowią 27 % dróg gminnych (ca 18 km). Stan techniczny dróg jest różny. Drogi asfaltowe, w większości wybudowane w ostatnich latach są dobre. Natomiast drogi o innej nawierzchni wymagają naprawy. Drogi gruntowe są często nieprzejezdne dla sam. osobowych. Część dróg klasyfikowanych, jako gminne przebiega przez obszary niezabudowane, jednocześnie fragmentarycznie daje zauważyć się zabudowę obsługiwaną jedynie przez drogi polne.

Nr i nazwa drogi	Dokładne określenie odcinka		Długość odcinka drogi
	początek	koniec	
4204001 – Piotrów Zagościniec – Wszachów Komorniki	Piotrów Zagościniec (gr. adm. gm.)	Wszachów Komorniki (dr. pow. 42126)	3,125
4204002 – Piórków – Piórków Zajasienie	Piórków (dr. kr. 74) Zapasienie (dr. gm. 4204001)	Piórków	2,120
4204003 – Wszachów Krowiniec – Wszachów <i>(000003T - Obecna numeracja drogi w obszarze zmiany Nr 3³)</i>	Wszachów Krowiniec (dr. pow. 42127)	Wszachów (dr. pow. 42126)	2,600
4204004 – Piórków Zajasienie – Wszachów Krowiniec	Piórków Zajasienie (dr. gm. 4204002)	Wszachów Krowiniec (dr. pow.)	850
4204005 – Przez wieś Wszachów / Stara	Wszachów (dr. pow. 42127)	Wszachów (dr. pow.)	2,375
4204006 – Piórków – Piórków Załączę	Piórków (dr. kr. 74)	Piórków Załączę	1,875
4204007 – Piotrów Podłazy - Piórków	Piotrów Podłazy	Piórków (gr. adm. gm.)	1,000
4204008 – Piórków – Piórków Górny – Kanturka – Nieskurzów Nowy	Piórków (dr. pow. 42125)	Nieskurzów Nowy (dr. pow. 42138)	3,000
4204009 – Piórków Dolny – dr. kr. 74 – Piórków Górny	Piórków Dolny (dr. pow. 42138)	Piórków Górny (dr. gm. 4204008)	1,000
4204010 – Wszachów – Masiówki – Piórków Dolny	Wszachów (dr. pow. 42127)	Piórków Dolny (dr. pow. 42138)	2,120
4204011 – Nieskurzów Nowy – dr. kr. 74	Nieskurzów Nowy (dr. pow. 42138)	dr. kr. 74	850
4204012 - Nieskurzów Mały -Baćkowice Kanturka - Żerniki	Nieskurzów Mały (dr. gm. 4204013)	Żerniki (dr. pow. 42138)	5.500
4204013 – Podlesie - dr. kr. 74 – Kolonia Żerniki <i>(000013T - Obecna numeracja drogi w obszarze zmiany Nr 3³)</i>	Podlesie	Kolonia Żerniki (dr. pow. 42138)	7.375
4204014 – Michałów – Gołoszyce – Oziebłów – dr. pow. 42199 – Bratków – Kobylanki	Michałów (gr. adm. gm.)	Bratków (gr. adm. gm.)	5.850
4204015 – Gołoszyce – dr. kr. 74	Gołoszyce (gr. adm. gm.)	dr. kr. 74	600
4204016 – Podlesie – Baćkowice	Podlesie (dr. gm. 4204013)	Baćkowice (dr. kr. 74)	1.250
4204017 – Olszownica – dr. kr. 74	Olszownica (dr. gm. 4204013)	dr. kr. 74	1.120
4204018 – Stanisławów – dr. kr. 74	Stanisławów (dr. gm. 4204013)	dr. kr. 74	1.250
4204019 – dr. kr. 74 – Olszownica Górki	dr. kr. 74	Olszownica Górki (dr. gm. 4204012)	750
4204020 – dr. kr. 74 – Kolonia Olszownica – Żerniki – Modliborzyce – Rudniki	dr. kr. 74	Rudniki	5.850
4204021 – Gołoszyce – Modliborzyce	Gołoszyce (dr. pow. 42138)	Modliborzyce (dr. gm. 4204020)	1.300
4204022 – Kolonia Piskrzyn Modliborzyce	Kolonia Piskrzyn (dr. pow. 42139)	Modliborzyce (dr. pow. 42137)	2.370
4204023 – Piskrzyn – Rudniki	Piskrzyn (dr. pow. 42137)	Rudniki (dr. gm. 4204026)	2.950

4204024 – dr. kr. 74 – Gołoszyce Niższe – Oziębłów – dr. pow. 42199 - Doły Oziębłowskie	dr. kr. 74	Doły Oziębłowskie	1.620
4204025 – Kolonia Piskrzyn – Wojnowice	Kolonia Piskrzyn	Wojnowice (gr. adm. am.)	500
4204026 – Rudniki – Podlesie Rudnickie – Podgórze	Rudniki (dr. gm. 4204020)	Podlesie Rudnickie (gr. adm. gm.)	2.000
4204027 – Rudniki – Sobiekurów	Rudniki (dr. gm. 4204026)	Sobiekurów (gr. adm. m)	1.250
4204028 – Rudniki – Bratkowszczyzna – Kobylany	Rudniki (dr. gm. 4204020)	Bratkowszczyzna (dr. gm. 4204027)	2.620
4204029 – Janczyce – Porąbki Górne	Janczyce (dr. pow. 42195)	Janczyce (gr. adm. gm.)	800
4204030 – dr. kr. 74 – Kolonia Olszownica – Żerniki	dr. kr. 74	Żerniki (dr. pow. 42138)	1.600

Ponadto na terenie gminy istnieje kilkanaście dróg obsługujących mniejsze skupiska zabudowy lub będących łącznikami z innymi drogami.

Ogólna długość dróg krajowych na obszarze gminy wynosi 11,25 km, powiatowych ponad 51 km, oraz dróg gminnych ca 67 km. Przez gminę nie przebiegają drogi wojewódzkie. Znaczna część dróg (powiatowych i gminnych) wymaga ulepszonej nawierzchni i poprawy standardów geometrii.

III.4.2. Transport kolejowy

Przez teren gminy nie przebiega żadna linia kolejowa. Najbliższa stacja kolejowa znajduje się w Ostrowcu Świętokrzyskim oddalonym o około 20 km. Gmina Baćkowice znajduje się w obrębie korytarza transportowego utworzonego przez przebiegającą w pewnym oddaleniu linię kolejową Łódź - Dębica i drogę krajową nr 74 Sulejów - Kielce - Kraśnik (Lublin).

III.4.3. Komunikacja pasażerska

Obsługę komunikacyjną gminy w zakresie komunikacji masowej pełni oddział PKS Ostrowiec Św. oraz przewoźnicy prywatni. Komunikacja zbiorowa w obszarze gminy nie stwarza szczególnych problemów. Obszar gminy jest obsługiwany prawidłowo i nie przewiduje się większych zmian w układzie tras autobusowych.

III.4.4. Wnioski

- Sieć dróg lokalnych, bezpośrednio obsługujących tereny mieszkalnictwa i produkcji rolnej (drogi powiatowe, gminne i pozostałe) jest stosunkowo dobrze rozwinięta i poza niewielkimi uzupełnieniami nie wymaga istotnych zmian. Stan techniczny tych dróg jest mało zadowalający.
- Podstawowe problemy transportowe w obszarze gminy są związane z tranzytowymi drogami krajowymi. Takie czynniki jak: natężenie ruchu na tej drodze, jej przebieg przez obszary zabudowane, parametry techniczne, konieczność obsługi ruchu lokalnego stwarzać mogą poważne zagrożenia.
- Znacznej poprawy wymaga sieć dróg gminnych, z których znaczna część wymaga podniesienia standardu technicznego.

III.5. Uwarunkowania wynikające ze stanu gospodarki

1. Rolnictwo i leśnictwo

Rolnictwo w gminie Baćkowice charakteryzuje się na ogół dobrymi warunkami przyrodniczo - glebowymi, średnio korzystną strukturą agrarną i nadmiernym zatrudnieniem, a także silną recesją rynków zbytu produkcji rolniczej i nasileniem niekorzystnych zjawisk w rolnictwie i jego otoczeniu. Szansą stabilizacji funkcji rolniczej w gminie są: duże zasoby gleb o najwyższej przydatności rolniczej klas bonitacyjnych I - III, utrwalone kierunki specjalizacji

rolnictwa w uprawie pszenicy, buraków cukrowych i chowie bydła, korzystne warunki rozwoju produkcji ekologicznej, lokalne możliwości powiązania rolnictwa z rozwojem turystyki oraz pojawiająca się w ostatnich latach możliwość wykorzystania środków pomocowych UE.

Do najważniejszych uwarunkowań agrarnych rzutujących na rozwój funkcji rolniczej należy zaliczyć także:

- brak żywszego obrotu ziemią rolniczą stanowiącego warunek koniecznej polaryzacji rynkowej gospodarstw i wyodrębnienia się grupy liderów wiejskich kreujących pożądane zmiany w środowisku wiejskim,
- powszechność postawy przeczekiwania trudności i bierność w unowocześnianiu pracy,
- systematyczny wzrost liczby gospodarstw utrzymujących się ze źródeł nie zarobkowych (renty, emerytury),
- towarzysząca rozdrobnieniu gospodarstw niezbyt duża skala produkcji towarowej oraz niejednorodność asortymentu utrudniająca sprzedaż hurtową po zadowalającej cenie,
- niezbyt korzystna struktura własnościowa (średnia wielkość gospodarstwa kształtuje się w przedziale 5-10 ha (8,31 ha), a dla wsi Rudniki, Piórków Kolonia, Nieskurzów Nowy i Wszachów tylko 2-5 ha.

W ogólnej powierzchni użytki rolne stanowią ok. 73,2%. Lasy występują na fragmentach gminy stanowiąc 22,3% jej powierzchni. Grunty gminy Baćkowice, w rozbiciu na formy użytkowania wg stanu z 2000 roku przedstawia tabela. Głównymi dysponentami ziemi są osoby fizyczne, które użytkują także większość gruntów Skarbu Państwa.

Użytkowanie gruntów w latach 1992 - 2001 [ha]:

Sposób użytkowania	1992	1995	1997	2000	2001
Użytki rolne	7076	7076	7061	7048	7072
- grunty orne	6349	6349	6280	6262	6286
- sady	75	75	143	144	144
- łąki	646	646	520	520	520
- pastwiska	6	6	118	122	122
Lasy	2074	2074	2138	2145	2145
Pozostałe (pow. dróg, nieużytków, wód stojących, terenów zabudowanych i innych)	475	475	426	432	408
Razem użytki rolne i lasy	9150	9150	9199	9193	9217
Pow. ogólna gminy	9625	9625	9625	9625	9625

Struktura bonitacji użytków rolnych w gminie Baćkowice (wg stanu warunków przyrodniczych produkcji rolnej województwa tarnobrzskiego opracowanego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach w 1993 r. zawierającego stan z roku 1990):

Grunty orne i sady:	
klasa	ha / %
KI. I	0 / 0
KI. II	266 / 4,1
KI. IIIA	1969 / 30,8
KI. IIIB	1144 / 17,8
KI. IVA	1548 / 24,1
KI. IVB	960 / 15,0
KI. V	465 / 7,6
KI. VI	39 / 0,6
KI. VIz	0 / 0

Użytki zielone:	
klasa	ha / %
KI. I	0 / 0
KI. II	8 / 1,2
KI. III	193 / 29,3
KI. IV	281 / 42,7
KI. V	123 / 18,7
KI. VI	53 / 8,1
KI. VIz	0 / 0

Około 53% ogólnej powierzchni gruntów ornych stanowią grunty orne bardzo dobrej jakości kl. I, II i III. Wśród użytków zielonych dominują grunty klas niższych: IV, V, VI stanowiąc ca 70% ogółu gruntów o tym sposobie użytkowania.

Według stanu z 2000 r. indywidualne gospodarstwa rolne zajmują 7285 ha, w tym 130 ha lasu i

6938 ha użytków rolnych.

W strukturze upraw ziemiopłodów dominują zboża (ca 4100 ha), w dalszej kolejności ziemniaki (ca 600 ha) i buraki cukrowe (ca 600 ha). Produkcja podstawowych płodów rolnych w 1996 roku wynosiła:

- ziemniaki: 150,0 dt/ha,
- pszenżyto: 27,8 dt/ha,
- owies: 26,0 dt/ha,
- pszenica: 31,7 dt/ha,
- żyto: 25,0 dt/ha,
- jęczmień: 28,0 dt/ha.

Najefektywniej przebiega uprawa ziemniaków - 150 dt(q)/ha. Wśród zbóż największą wydajność osiągnięto w uprawie pszenicy uzyskując 31,7 dt/ha, najmniejszą żyta 28,0 dt/ha. Na ogólną powierzchnię 9625 ha użytki rolne stanowią znaczącą powierzchnię - 73,2% - 7048 ha.

Dominuje sektor indywidualny stanowiący 98% ogółu działalności rolniczej w gminie. Bardziej zadawalające wyniki gmina odnotowuje w hodowli bydła. Obsługa weterynaryjna, doradztwo rolnicze, usługi z zakresu melioracji i urządzeń wodnych są pełnione przez rejonowe oddziały właściwych instytucji wojewódzkich.

Znaczną powierzchnię gminy stanowią lasy - 22,3% powierzchni gminy ogółem. Lasy i grunty leśne zajmują 2145 ha, w przeważającej większości stanowiących własność skarbu państwa. W rękach gospodarzy indywidualnych znajduje się zaledwie 130 ha. Zasoby leśne gminy administrowane są przez Nadleśnictwo Łagów i Nadleśnictwo Staszów. W dyspozycji Nadleśnictwa Łagów znajduje się 912,09 ha terenów leśnych w tym 890,02 ha lasów o statusie ochronnym i 19,84 użytków rolnych.

W związku z prowadzoną polityką zwiększania lesistości kraju należy liczyć się z dalszym wzrostem powierzchni leśnej. Będzie to niewątpliwie następstwem preferencyjnej polityki państwa i obejmować będzie grunty o słabej jakości. Zagrożeniem są uszkodzenia związane z działalnością przemysłu zakwalifikowane do I strefy uszkodzeń przemysłowych oraz obserwowane w lasach prywatnych niepełne wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i brak realizacji odnowień na gruntach przejściowo pozbawionych drzewostanu.

Ponadto lokalne zagrożenia stwarzają kradzieże drzewa, słaba skuteczność ochrony pożarowej i zaśmiecanie terenów leśnych.

Kierunki i zasady zagospodarowania leśnego określają ustalenia obowiązujących na terenie gminy planów urządzenia lasów, zwłaszcza w zakresie własności i funkcji lasów oraz możliwości wykorzystania turystycznego.

2. Rynek pracy i baza ekonomiczna

Głównym elementem składowym bazy ekonomicznej jest rolnictwo, z którego utrzymuje się 95% ludności czynnej zawodowo.

Warunki do dalszej intensyfikacji produkcji rolniczej są mocno zróżnicowane. Najkorzystniejsze we wschodnich sołectwach gminy gdzie wydaje się, że istnieją realne możliwości oparcia dalszego rozwoju wyłącznie na rolnictwie. Położenie północnej części gminy w Jeleniowskim Parku Krajobrazowym stwarza dogodne warunki do dynamicznego rozwoju funkcji turystycznej i rozwoju działalności agroturystycznej. Dla pozostałej przestrzeni gminy produkcję rolniczą w znacznym stopniu należy uzupełnić innymi funkcjami gospodarczymi wynikającymi z uwarunkowań miejscowych, wykorzystującymi w znacznej mierze liczne zasoby surowcowe zlokalizowane na południu gminy.

Liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych na terenie gminy wynosiła wg stanu na koniec 2000 roku 226, w tym zakłady: osób fizycznych 197, 3 spółki prawa handlowego, 2 spółdzielnie. Najwięcej podmiotów obejmuje sektor handlu i napraw (91), znacznie mniej budownictwa (30), przetwórstwa przemysłowego (24), transportu (19). Pracujący w gospodarce narodowej ogółem w roku 2000 to grupa 175 osób, w roku 1997 - 230, a na koniec 1992 - 244. W

przeważającej części osoby zatrudnione to kobiety -120. Najwięcej spośród pracujących stanowią osoby zatrudnione w edukacji - 79.

Począwszy od roku 1995 bezrobocie, które w roku 2000 obejmowało 349 osób wykazuje powolny, ale systematyczny spadek. W roku 1992 objęło 290 osób, w 1995 - 396 osób, a w roku 1997 - 354. Wprawdzie stopa bezrobocia utrzymująca się na poziomie 12%, jest jedną z niższych w województwie świętokrzyskim to niepokojący jest wysoki odsetek osób nie posiadających prawa do zasiłku (aż 93% ogółu bezrobotnych).

Główne miejsca pracy pozarolniczej w gminie stanowią:

- Urząd Gminy,
- Bank Spółdzielczy,
- Poczta Polska,
- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej,
- szkolnictwo,
- Kamieniołomy Świętokrzyskie sp. z o.o.,
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych,
- Baza eksportowa (bydło),
- Leśnictwo Baćkowice,
- stacje paliw,
- biblioteka publiczna,
- piekarnia,
- liczne obiekty handlu detalicznego, usług gastronomicznych, punktu skupu owoców i warzyw i drobne firmy usługowe - prywatne.

Rozmieszczenie przestrzenne przedsiębiorstw i instytucji jest nierównomierne, a największa koncentracja obejmuje siedzibę gminy.

III.6. Uwarunkowania demograficzne

Gmina Baćkowice to obszar o małej gęstości zaludnienia (72,3 osoby/km² powierzchni bezleśnej) oraz niewielką defeminizacją (97,1 mężczyzn na 100 kobiet). Znacznie niższy od średniej wojewódzkiej jest udział ludności w wieku produkcyjnym (54,6%), świadczący o mniejszej skali aktywności zawodowej.

1. Dynamika wzrostu ludności gminy w latach 1992 – 1999:

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Ludność ogółem	5610	5576	5608	5592	5533	5553	5496	5440	5398	5343
Kobiety	2771	2754	2774	2760	2738	2742	2716	2684	2659	2630
Mężczyźni	2839	2822	2834	2832	2795	2811	2780	2756	2739	2713
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	98	98	98	97	98	98	98	97	97	97
Ludność/na 1 km ²	58	58	58	58	58	58	57	57	56	56

Globalna liczba ludności wykazuje tendencję spadkową od 5610 w 1992 do 5343 w 2001 r. Przeważają mężczyźni nad kobietami.

2. Ruch naturalny ludności

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Urodzenia żywe	96	71	85	61	55	72	61	53	54	58
Zgony	80	76	66	80	75	68	66	66	75	72
Przyrost naturalny	+ 16	-4	+ 19	-19	-20	+4	-5	-13	-21	-14
Małżeństwa zawarte	32	25	35	32	26	29	28	28	43	21

Przyrost naturalny ma tendencję malejącą w dłuższym okresie czasu mimo zauważalnego skokowo zmiennego charakteru tego spadku. Jednocześnie ilość zawieranych małżeństw jest stała i wynosi około 30 rocznie. Niewątpliwie warunki ekonomiczne ludności w ostatnich dwóch latach mają wpływ na stagnację tego wskaźnika.

3. Saldo migracji ogółem

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Saldo migracji	-53	-30	-21	-6	-24	-17	-53	-25	-18	-33
Na tys. mieszkańców	-9,4	-5,4	-3,7	-1,1	-4,3	-3,1	-9,4	-4,5	-3,2	-6,2

Po okresie spadkowym związanym z dekoniunkturą gospodarczą na rynkach zewnętrznych następuje ożywienie zainteresowania emigracją poza gminną pobudzaną dodatkowo dość słabą mobilnością gospodarki powiatu i gminy.

W rezultacie saldo migracji wykazuje cykliczno-zmienny odpływ z gminy w równej proporcji kobiet i mężczyzn.

4. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 1995 - 2000, procentowo i w liczbach bezwzględnych:

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Przedprodukcyjna	1493 26,7	1457 26,3	1452 26,1	1418 25,8	1374 25,3	1341 24,8
Produkcyjna	2986 53,4	2971 53,7	2979 53,6	2961 53,9	2962 54,4	2949 54,6
Poprodukcyjna	1113 19,9	1105 20,0	1122 20,2	1117 20,3	1104 20,3	1108 20,5

5. Ludność gminy Baćkowice w układzie sołeckim w roku 1999 (wg danych UG)

LP.	Sołectwo	Pow. w ha	Liczba ludności				Wskaźnik feminizacji	Gęstość załudnienia liczba osób na 1 km ²
			Ogółem osób	% udziału w gminie	Kobiety	Męż- czyźni		
1.	BAĆKOWICE	419	574	10,2	283	292	97	137
2.	BARANÓWEK	299	208	3,7	103	106	97	69
3.	GOŁOSZYCE	499	268	4,8	132	136	97	53,7
4.	JANCZYCE	423	175	3,1	86	89	97	41,4
5.	MODLIBORZYCE	571	432	7,7	213	220	97	75,6
6.	NIESKURZÓW NOWY	577	388	6,9	192	196	97	67,2
7.	NIESKURZÓW STARY	842	573	10,2	283	291	97	68
8.	OLSZOWNICA	713	446	7,9	220	226	97	62,5
9.	OZIEBŁÓW	372	191	3,4	94	98	97	51,3
10.	PISKRZYN	316	231	4,1	114	118	97	73
11.	PIÓRKÓW	773	498	8,0	246	252	98	64,4
12.	PIÓRKÓW KOLONIA	795	438	7,8	216	222	97	55
13.	RUDNIKI	523	197	3,0	97	100	97	37,6
14.	WSZACHÓW	1025	779	13,8	385	394	98	37
15.	ŻERNIKI	381	230	4,1	114	116	97	60
GMINA OGÓŁEM:		9608	5622	100	2778	2844	98	58,5

Zagrożenia:

Zagrożenia rozwoju ludnościowego gminy stwarza utrzymująca się tendencja zmniejszania się liczby mieszkańców wynikająca z dość wysokiego ujemnego przyrostu naturalnego i niekorzystnego salda migracji.

III.7. Uwarunkowania z zakresu infrastruktury technicznej

III.7.1. System zaopatrzenia w wodę

Prawie cała gmina Baćkowice posiada sieć wodociągową. Jedynie kilka przysiółków na terenie gminy jeszcze nie ma sieci wodociągowej. Źródłem wody dla wodociągów w gminie są dwa ujęcia wody zlokalizowane w miejscowościach Piórków Zajasienie oraz w Modliborzycach. Długość sieci wodociągowej ogółem 101 km, ilość przyłączy 867 szt.

Wszystkie sieci wodociągowe oraz ujęcia wód są własnością Rady Gminy w Baćkowicach.

• Wodociąg „Piórków”

Wodociąg Piórków zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Piórków Zajasienie, Wszachów Komorniki, Wszachów Wieś, Wszachów Krowiniec oraz Piotrów (gmina Łagów). Ujęcie wody stanowi studnia wiercona. Zbiornik wyrównawczy ma za zadanie zmagazynowanie odpowiedniej ilości wody na pokrycie zaopatrzenia w okresach największych rozbiórów a także na potrzeby pożarowe. Pojemność zbiornika wynosi 150 m³.

Zrealizowana w latach 60-tych i zmodernizowana w roku 2000 sieć jest w dobrym stanie technicznym.

• Wodociąg „Modliborzyce”

Wodociąg Modliborzyce zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Modliborzyce, Oziębłów, Rudniki, Gołoszyce, Żerniki, Piskrzyn, Baranówek, Baćkowice, Janczyce, Olszownica, Nieskurzów Stary i Nowy, Piórków Wieś, Jałowęsy (gmina Opatów), Tomaszów (gmina Opatów), Jurkowice (gmina Opatów) oraz Marcinkowice (gmina Opatów). Nadmiar wody gromadzony jest w głównym zbiorniku w Gołoszycach (objętość 300 m³). Zbiornik ten zaopatruje pozostałą część wodociągu łącznie z dwoma hydrofoorniami w Olszownicy i Piórkowie.

Sieć wodociągowa wykonana w latach 1987-1998 z rur PVC jest w dobrym stanie technicznym.

(Sieć wodociągowa jest wykonana w systemie pierścieniowym zamkniętym czyli z każdego ujęcia może być tłoczona woda w sieć wodociągową dla całego obszaru gminy. Największy pobór wody odbywa się z ujęcia Baćkowice w mniejszej ilości pobierana jest woda z ujęcia Modliborzyce a ujęcie w Piórkowie - Zajasieniu jest na chwilę obecną nie użytkowane.

3)

Dotyczy również w części zmiany nr 4 studium 4)

III.7.1.1. Charakterystyki ujęć wody pitnej:

• Ujęcie „Piórków Zajasienie”

Gmina Baćkowice uzyskała pozwolenie wodno-prawne nr R Oś. I-6223-2-9/2000/ak na pobór wody z utworów dewonu w kategorii „B” dla potrzeb wodociągu z ujęcia w ilości $Q_e = 10,3 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s_e = 11,7 \text{ m}$. Pozwolenie ważne jest do 31.12.2002 r. Woda z ujęcia charakteryzuje się ponadnormatywną zawartością azotanów. Z uwagi na szkodliwe działanie azotanów na organizm człowieka, a w szczególności dzieci, ich ponadnormatywne stężenie jest cechą ograniczającą rozbudowę ujęcia. Władze gminy w ostatnich trzech latach poczyniły starania o poprawę jakości wody w studni. Przede wszystkim dokonano przeglądu szamb w pobliskich zabudowaniach i nakazano ich wyremontowanie i uszczelnienie. W terenach przyległych do ujęcia grunty nie są nawożone nawozami mineralnymi, a także ograniczono uprawy oraz wypas bydła.

• Ujęcie „Modliborzyce”

Gmina Baćkowice uzyskała pozwolenie wodno-prawne nr R Oś. I-6223-2-10/2000/ak na pobór wody z utworów dewonu w kategorii „B” dla potrzeb wodociągu z ujęcia w ilości $Q_e = 110,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s_e = 31,5 \text{ m}$. Pozwolenie ważne jest do 31.12.2005 r. Woda z ujęcia charakteryzuje się bardzo dobrą jakością. Występuje jedynie zwiększona zawartość siarkowodoru. W celu usunięcia z wody siarkowodoru, na terenie stacji stosuje się napowietrzanie za pomocą dwóch aeratorów ze sprężarką. Na terenie stacji znajdują się również chloratory w celu awaryjnego chlorowania wody.

(Na obszarze zmiany Nr 2 studium, woda do celów pitnych dostarczana jest poprzez sieć wodociągową z ujęcia wody w Modliborzycach. Obowiązuje pozwolenie wodno-prawne Starosty Opatowskiego na wydobywanie podziemnych wód z ujęć komunalnych zlokalizowanych na terenie gminy, w tym dotyczące ujęcia w Modliborzycach znak: R.Oś.I.6341.18.2014 z dnia 17.04.2014 r. Pozwolenie zostało udzielone do dnia 31.03.2024 r.

Pobór wody z ujęcia wody w Modliborzycach odbywa się za pomocą dwóch studni wierconych eksploatowanych naprzemiennie w ilości: $Q_{srd} = 224,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{maxd} = 336,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{maxh} = 14,0 \text{ m}^3/\text{d}$.

Wydajność eksploatacyjna ujęcia: $Q_e = 14,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S_e = 25-28,0 \text{ m}$.

2)

(Na obszarze zmiany Nr 3 studium, woda do celów pitnych dostarczana jest poprzez sieć wodociągową z ujęcia wody w Baćkowicach, w Żernikach, w Modliborzycach i w Piórkowie-Zajesieniu. Obowiązuje pozwolenie wodno-prawne Starosty Opatowskiego na wydobycie podziemnych wód z ujęć komunalnych zlokalizowanych na terenie gminy, w tym dotyczące ujęcia Baćkowicach, w Żernikach, w Modliborzycach i w Piórkowie-Zajesieniu, znak: R.OŚ.I.6341.18.2014 z dnia 17.04.2014 r. Pozwolenie zostało udzielone do dnia 31.03.2024 r.

- 1) Pobór wody z ujęcia wody w Baćkowicach odbywa się za pomocą jednej studni wierconej eksploatowanej w ilości: $Q_{sr\ d}=128,0\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=192,0\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=8,0\ m^3/d$.

Wydajność eksploatacyjna ujęcia: $Q_e=8,0\ m^3/h$ przy depresji $S_e=14,90\ m$.

- 2) Pobór wody z ujęcia wody w Żernikach odbywa się za pomocą jednej studni wierconej eksploatowanej w ilości: $Q_{sr\ d}=241,60\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=362,40\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=15,10\ m^3/d$.

Wydajność eksploatacyjna ujęcia: $Q_e=18,10\ m^3/h$ przy depresji $S_e=3,30\ m$.

- 3) Pobór wody z ujęcia wody w Modliborzycach odbywa się za pomocą dwóch studni wierconych eksploatowanych naprzemiennie w ilości: $Q_{sr\ d}=224,0\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=336,0\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=14,0\ m^3/d$.

Wydajność eksploatacyjna ujęcia: $Q_e=14,0\ m^3/h$ przy depresji $S_e=25-28,0\ m$.

- 4) Pobór wody z ujęcia wody w Piórkowie - Zajesieniu odbywa się za pomocą jednej studni wierconej eksploatowanej w ilości: $Q_{sr\ d}=128,0\ m^3/d$, $Q_{max\ d}=192,0\ m^3/d$, $Q_{max\ h}=8,0\ m^3/d$.

Wydajność eksploatacyjna ujęcia: $Q_e=10,30\ m^3/h$ przy depresji $S_e=11,70\ m$.

3)

Pkt 4 Dotyczy również w części zmiany nr 4 studium

4)

III.7.1.2. Stopień zaspokojenia potrzeb ilościowych:

Na terenie gminy Baćkowice nie ma problemów z dostawą wody dla ludności.

• Wodociąg „Piórków”

Rozbiór wody z wodociągu:

gmina: $R_p=36\ 000\ m^3/rok=98,6\ m^3/d$ przy $Q_{ep}=10,3\ m^3/h=247,2\ m^3/d$

Procentowy udział pokrycia zapotrzebowania na wodę:

$$C_{pP} = R_p/Q_{ep} * 100\% = 98,6/247,2 * 100 = 39,9\%$$

nie dotyczy zmiany nr 3)

Istniejący system wodociągowy jest w stanie pokryć zapotrzebowanie większe od dotychczasowego na cele p. poż., przy zwiększeniu się ilości ludności oraz na cele przemysłowe i gospodarcze.

• Wodociąg „Modliborzyce”

Rozbiór wody z wodociągu:

gmina: $R_M=146\ 000\ m^3/rok=400\ m^3/d$ przy

$Q_{eM}=110,0\ m^3/h=2640\ m^3/d$

Procentowy udział pokrycia zapotrzebowania na wodę:

$$C_{pM} = R_M/Q_{eM} * 100\% = 400/2640 * 100 = 15,2\%$$

nie dotyczy zmiany nr 3)

Istniejący system wodociągowy jest w stanie pokryć zapotrzebowanie większe od dotychczasowego na cele p. poż., przy zwiększeniu się ilości ludności oraz na cele przemysłowe i gospodarcze.

III.7.1.3. Stan formalno-prawny stref ochrony ujęcia:

• Ujęcie „Piórków Zajasienie”

Ujęcie nie posiada zatwierdzonej strefy ochrony sanitarnej. W pozwoleniu wodno-prawnym na pobór wody została ustalona jedynie strefa bezpośrednia ujęcia, którą stanowi ogrodzenie ujęcia (jest to czworobok o wymiarach 44x44 m).

Nie wyznaczono dotychczas strefy ochrony sanitarnej pośredniej. Część gruntów przyległych do terenu ujęcia stanowi nieużytki; część stanowi nieurodzajne gleby obsiewane owsem lub żytem, część stanowi stary sad, niewielka część jest uprawiana bardziej intensywnie.

Dla ochrony ujęcia i poprawy jakości ujmowanej wody koniecznym jest ustanowienie strefy ochrony sanitarnej pośredniej z ograniczeniem użytkowania gruntów.

• Ujęcie „Modliborzyce”

Ujęcie nie posiada zatwierdzonej strefy ochrony sanitarnej. W pozwoleniu wodno-prawnym na pobór wody została ustalona jedynie strefa bezpośrednia ujęcia, którą stanowi ogrodzenie ujęcia (jest

to czworobok o wymiarach 30x30 m).

Nie wyznaczono dotychczas strefy ochrony sanitarnej pośredniej. Tereny wokół ujęcia to tereny słabo urodzajnych gleb, gdzie nawożenie jest ograniczone opłacalnością lecz brak jest uregulowań ochronnych.

Dla ochrony ujęcia i jakości ujmowanej wody koniecznym jest ustanowienie strefy ochrony sanitarnej pośredniej z ograniczeniem użytkowania gruntów.

III.7.2. System odprowadzania i oczyszczania ścieków

Kanalizacja sanitarna w chwili obecnej znajduje się w miejscowości Baćkowice. Na pozostałym obszarze gminy ścieki odprowadzane są indywidualnie do zbiorników przydomowych (szamb).

Kanalizacja została wybudowana z rur PCW; stan techniczny dobry. Długość sieci kanalizacyjnej sanitarnej ogółem 6,6 km, ilość przyłączy 41 szt. Na terenie gminy funkcjonuje jedynie mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia w Piskrzynie posiadająca pozwolenie wodno-prawne nr R.Oś.1.6223-1-2/2001/ak z dnia 08.06.2001 r., którego ważność upływa z dniem 01.09.2002 r. Pozwolenie zezwala na odprowadzanie ścieków oczyszczonych do rzeki Koprzywianki w 57 km + 200 m.

• Przepustowość oczyszczalni

przepustowość oczyszczalni dla I etapu: $P_{ocz} = 370 \text{ m}^3/\text{d}$

przepustowość robocza oczyszczalni: $P_{rob} = 50 \text{ m}^3/\text{d}$

Procentowy udział pokrycia zapotrzebowania na ścieki:

$$C_p = P_{rob}/P_{ocz} * 100\% = 50/370 * 100 = 13,5\%$$

Istniejąca oczyszczalnia ścieków w Piskrzynie może być rozbudowana wg projektu do przepustowości $870 \text{ m}^3/\text{d}$ (II etap) oraz $1370 \text{ m}^3/\text{d}$ (III etap - perspektywa). Na oczyszczalnię dopływa obecnie 13,5% projektowanej ilości ścieków surowych i ok. 1% projektowanego ładunku zanieczyszczeń. W tej sytuacji oczyszczalnia nie osiągnęła projektowanych parametrów technologicznych choćby w zakresie wyhodowania prawidłowego osadu czynnego. Istniejąca oczyszczalnia ścieków w Piskrzynie nie posiada strefy ochrony sanitarnej. Wszystkie sieci kanalizacji sanitarnej są własnością Rady Gminy w Baćkowicach.

(w 2013 r. zakończono budowę sieci kanalizacyjnej sanitarnej w miejscowości Nieskurzów Stary (stanowiący etap 1 budowy sieci kanalizacyjnej na terenach m. Baćkowice i Nieskurzów Stary.

Zestawienie rzeczowe sieci kanalizacji sanitarnej w obszarze zmiany nr 2 oraz nr 3 studium, tabela poniżej:

Lp	lokalizacja	Przekroje sieci						Razem	Ilość mieszk.	Przykana liki	Prze-pompo wnie
		Ø200	Ø63	Ø75	Ø160	Ø110	Ø250				
1.	Nieskurzów Stary (oraz Baćkowice)	7 226	271	571	1459	0	0	9527	659	159	2
2.	Piórków Dolny, Nieskurzów Nowy, Baćkowice, Żerniki	7394	0	0	1460	2488	0	11 342	910	170	2
3.	Olszownica, Olszownica Górki, Baćkowice Kantóra	5448	191	496	847	0	0	6982	411	87	2
4.	Baranówek, Piskrzyn	4116	0	0	737	0	1 193	6046	386	59	0

Dane: UG w Baćkowicach 2016 r. oraz 2018 r.

²⁾ oraz ³⁾

(Istniejącą oczyszczalnię ścieków w Piskrzynie rozbudowano do parametrów docelowych:

$$Q_{\text{śrd}} = 370 \text{ m}^3/\text{d}, Q_{\text{maxh}} = 32 \text{ m}^3/\text{h}, Q_{\text{max roczne}} = 135\,050 \text{ m}^3/\text{rok}.$$

III.7.3.Odprowadzanie wód opadowych

W chwili obecnej na terenie gminy Baćkowice nie istnieje żaden zorganizowany system odprowadzania wód deszczowych i ich oczyszczania. Wody opadowe z terenów zabudowanych oaz użytków rolnych spływają powierzchniowo do lokalnych cieków i rowów przydrożnych.

III.7.4.System gazowniczy

W chwili obecnej na terenie gminy Baćkowice nie istnieje sieć gazownicza. W opracowanej koncepcji gazyfikacji gminy Baćkowice proponuje się doprowadzenie sieci gazowej na teren gminy z gminy Samborzec. Mieszkańcy gminy korzystają z gazu bezprzewodowego rozprowadzanego przez dystrybutorów lokalnych.

III.7.5.System usuwania odpadów

~~Na terenie gminy Baćkowice brak jest obecnie zorganizowanego wysypiska odpadów. Gromadzone w ustawionych przy obiektach użyteczności publicznej kontenerach oraz w wiejskich punktach gromadzenia odpadów (łącznie 52 punkty) śmieci są wywożone na wysypisko komunalne miasta Opatowa, którego dalsza możliwość funkcjonowania jest mocno ograniczona. 3)~~ Deklarowana przez gminę ilość usuwanych odpadów wynosi 1000 m³ rocznie, co daje 0,18 m³/mieszkańca. (dla porównania w innych gminach EZGDK: Iwaniska - 0,11 m³/miesz., Klimontów - 0,46 m³/miesz., Opatów - 1,16 m³/miesz.). Niewielka ilość pojemników jak i wywożonych odpadów może świadczyć o tym, że odpady na terenie gminy są: utylizowane w obrębie gospodarstw rolnych - odpady organiczne, spalane w indywidualnych systemach grzewczych - papier, a częściowo również tworzywa sztuczne, wywożone i wysypywane na „dziko”. Ponadto nie funkcjonuje na terenie gminy system odzysku surowców wtórnych.

Gmina przystąpiła do Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki i wraz z pozostałymi uczestnikami tego porozumienia.. Realizacja programu utylizacji odpadów w Janczycach związana jest z jednoczesnym wdrożeniem w zainteresowanych gminach systemu segregacji odpadów. Począwszy od roku 2002 gmina zamierza wprowadzić segregację odpadów poprzez zakup i ustawienie właściwych kontenerów.

(Na terenie Gminy Baćkowice zbieraniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, zajmuje się Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki. Na terenie gminy znajduje się też Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany jest na terenie Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach.

W 2014 r. zakończono rozbudowę Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach. 2) oraz 3) oraz 4)

III.7.6. Zaopatrzenie w energię elektryczną

III. 7.6.1. Źródła wytwarzania energii elektrycznej i linie wysokiego napięcia

Na terenie gminy Baćkowice nie występują źródła wytwarzania energii elektrycznej. Cały obszar gminy Baćkowice jest obsługiwany przez energetykę konwencjonalną.

Sieć rozdzielcza na terenie gminy Baćkowice jest zasilana z GPZ 110/15 kV Opatów oraz z ZEO Radomsko - Kieleckiego S.A. Parametry jakościowej energii w sieci rozdzielczej są zgodne ze standardami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 25.09.2000 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączania podmiotów do sieci elektroenergetycznych, obrotu energią elektryczną świadczenia usług przesyłowych, ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz standardów jakościowych obsługi odbiorców.

Aktualnie na terenie gminy Baćkowice, RZE S.A. nie planuje żadnych inwestycji elektroenergetycznych 110 kV.

(Teren Gminy Baćkowice podlega obsłudze PGE Lublin Rejon Staszów. 2) oraz 3) oraz 4)

III.7.6.2. Linie średniego napięcia

Zasilanie gminy Baćkowice w energię elektryczną dokonywane jest za pośrednictwem linii średniego napięcia 15 kV w układzie magistralne - odgałęźnym, z linii magistralnych.

III.7.6.3. Stacje transformatorowe 15/0,4 kV i zużycie energii

Odbiorcy energii elektrycznej zlokalizowani na terenie gminy zasilani są z 51 stacji 15/0,4 kV.

Stan techniczny tych stacji jest zadowalający i umożliwia przy niewielkich nakładach inwestycyjnych zasilanie nowych odbiorców energii. Konieczność wymiany transformatorów na większe oraz budowa nowych stacji 15/0,4 kV winna wynikać z polityki przestrzennej gminy, której efektem będzie sukcesywne wyzwalanie nowych terenów budowlanych.

Obecny poziom zapotrzebowania mocy energii elektrycznej kształtuje się w granicach 1,4 MW.

III.7.7. Telefonía

Usługi telekomunikacyjne w zakresie obsługi i eksploatacji sieci teletechnicznej w gminie pełni Rejon Telekomunikacji w Opatowie należący do Okręgu Telekomunikacyjnego w Ostrowcu, którego jednostką nadrzędną jest Zakład Telekomunikacji S A w Kielcach. Abonentów gminy Baćkowice obsługuje centrala cyfrowa w Baćkowicach o pojemności 800 numerów i zajętości 484 numery. Centrala w Baćkowicach obsługuje abonentów w miejscowościach:

– Baćkowice	-111 abonentów
– Baranówek	- 28 abonentów
– Gołoszyce	- 30 abonentów
– Janczyce	- 10 abonentów
– Nieskurzów Nowy	- 48 abonentów
– Olszownica	- 68 abonentów
– Nieskurzów Stary	- 75 abonentów
– Piskrzyn	- 23 abonentów
– Piórków	- 8 abonentów
– Żerniki	- 26 abonentów
– Wszachów	- 4 abonentów

Z centrali Kobylany obsługiwani są abonenci w miejscowościach:

– Modliborzyce	- 19 abonentów
– Rudniki	- 17 abonentów
– Oziębłów	- 17 abonentów

Na koniec 2000 roku ogólna liczba abonentów gminy wynosiła 484, a wskaźnik gęstości telefonicznej wynosił 11,62 ab/100 MK. Dla porównania średnia gęstość telefoniczna w kraju, na koniec 1998 roku wynosiła 21,97 ab/100 MK.

Sieć telekomunikacyjna abonencka w przeważającej większości stanowią obecnie kable doziemne, wypierając napowietrzne linie abonenckie. Najwięcej kabli ułożono w roku 1999 w miejscowościach Baćkowice, Nieskurzów Stary, Nieskurzów Nowy, Olszownica, Baranówek, Piskrzyn, Modliborzyce, Rudniki, Oziębłów, Gołoszyce, Żerniki.

III.7.8. Ochrona przeciwpowodziowa

Główne zagrożenie powodziowe w obrębie gminy związane jest z przebiegiem najważniejszych rzek gminy: Koprzywianki i Wszachowianki, które w szczególnych warunkach pogodowych (oberwania chmury) mogą być przyczyną szkód materialnych i nieszczęśliwych wypadków.

Inne ciekí w mniejszym stopniu są źródłem potencjalnych zagrożeń, bowiem wielkości ich zlewni są kilkukrotnie mniejsze od wymienionych wyżej.

Wielkości zlewni rzek gminy Baćkowice wynoszą:

Wszachówka - 3651,5 ha, Koprzywianka - 3470,9 ha, ciek przepływający przez Modliborzyce -

1324,5 ha, Opatówka - 634,7 ha, ciek spod Janczy - 346,6 ha.

III.7.9. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy Baćkowice nie istnieje żaden zorganizowany system ciepłowniczy. Funkcjonują pojedyncze kotłownie przy budynkach mieszkalnych, szkołach oraz budynkach administracyjnych i usługowych.

Wykaz największych kotłowni na terenie gminy

Lp.	Lokalizacja kotłowni	Moc kotłowni [kW]	Rodzaj stosowanego
1.	Urząd Gminy, Baćkowice	3 x 25 m ²	węgiel
2.	Bank Spółdzielczy, Baćkowice	1 x 20 m ²	węgiel
3.	Szkoła Podstawowa i Gimnazjum, Baćkowice	2 x 150 kW	olej
4.	Zespół Opieki Zdrowotnej, Baćkowice	1 x 47 kW	olej
5.	Szkoła Podstawowa, Modliborzyce	2 x 25 m ²	węgiel
6.	Szkoła Podstawowa, Nieskurzów Stary	1 x 150 kW	olej
7.	Szkoła Podstawowa, Piórków	1 x 200 kW 1 x 65 kW	olej
8.	Szkoła Podstawowa, Wszachów	1 x 80 kW	olej

III.8. Uwarunkowania z zakresu infrastruktury społecznej

III.8.1. Oświata

Przed reformą szkolnictwa obszar gminy obsługiwany był przez 5 szkół podstawowych 8 - klasowych (Baćkowice, Modliborzyce, Nieskurzów, Piórków, Wszachów), oraz jedno samodzielne przedszkole. Po wprowadzeniu reformy szkolnictwa na terenie gminy nadal funkcjonuje 5 wyżej wspomnianych szkół podstawowych (trzy 6 - oddziałowe, jedna 5 - oddziałowa i jedna 13 - oddziałowa), do których w roku szkolnym 1999/2000 uczęszczało 677 uczniów.

Wdrażana reforma skutkowała wyodrębnieniem gimnazjum zlokalizowanego w Baćkowicach, do którego uczęszczało 183 uczniów. W roku szkolnym 1999/2000 kadre nauczycielską stanowiło 56 nauczycieli pełnoetatowych. Liczbę urodzeń dzieci w latach 1992 - 2000 oraz prognozowaną na lata następne liczbę uczniów oraz potrzeby w zakresie bazy materialnej określają zamieszczone dalej tabele.

W opinii środowiska nauczycielskiego niedomagania w zakresie szkolnictwa dotyczą głównie potrzeby właściwego wyposażenia szkół, modernizacji niektórych obiektów i realizacji sal gimnastycznych. Nie dotyczy to szkół, które realizowane były w ostatnim pięcioleciu.

Z zamieszczonej poniżej tabeli dotyczącej bazy szkolnej wynika brak sal gimnastycznych w większości szkół. Skromne możliwości w niektórych szkołach są powodem braku dobrze urządzonych i wyposażonych szkolnych terenów sportowych. Żadna ze szkół nie jest wyposażona w krytą pływalnię. Opieką przedszkolną objętych było w roku 1999/2000 82 dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych w ramach klas „O” funkcjonujących przy szkołach podstawowych, oraz 14 w przedszkolu w Baćkowicach.

Rozmieszczenie szkół podstawowych oraz gimnazjum, wymaga dowozu dzieci komunikacją samochodową tj. szkolnym autobusem lub autobusami PKS. Kształcenie ponad podstawowe odbywa się poza gminą głównie w szkołach w Opatowie i Ostrowcu Świętokrzyskim.

Wykaz urodzeń dzieci w gminie Baćkowice na przestrzeni lat 1992 - 2000 szkolnych:

Rok	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Liczba urodzeń	96	71	85	61	55	72	61	53	54

Baza Szkół – rok 2000/2001 i 2001/2002

Szkoła	Obwód szkolny	Liczba uczniów		Liczba sal dydaktycznych	Liczba oddziałów		Nauczyciele	
		2000 2001	2001 2002		2000 2001	2001 2002	2000 2001	2001 2002
Baćkowice	Baćkowice Baranówek Olszownica Żerniki	141	162	15	13	b.d.	8+1*	6+3*

	Janczyce							
Modliborzyce	Modliborzyce Rudniki Oziębłów Piskrzyn Gołoszyce	126	126	8	6	b.d.	9+1*	8+2*
Nieskurzów	Nieskurzów Stary Nieskurzów Nowy	71	59	6	5	b.d.	8+1*	6+1*
Piórków	Piórków Piórków Kol.	88	90	8	6	b.d.	7+1*	7+2*

* pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy

Gimnazja – rok 2000/2001 i 2001/2002

Lp.	Charakterystyka szkoły	Rok szk.	Ilość uczniów	Nauczyciele i instruktorzy	Ilość oddziałów	Liczba izb lekcyjnych
1.	Gimnazjum w Baćkowicach	2000/2001	183	9+2*	7	13
		2001/2002	263	14	b.d.	b.d.

* pracujący w niepełnym wymiarze czasu pracy

Opieka przedszkolna

Wykaz placówek wychowania przedszkolnego w gminie Baćkowice na rok szk. 2000/2001 oraz 2001/2002

Lp.	Adres	Liczba dzieci		Liczba oddziałów		Liczba wychowawców	
		00/01	01/02	00/01	01/02	00/01	01/02
1.	Przedszkole Baćkowice	42		2		4	
	SP Baćkowice	26		1		2	
2.	SP Modliborzyce	18	12	1		2	
3.	SP Nieskurzów N.	6	0	1		1	
4.	SP Piórków	19	14	1		2	
5.	SP Wszachów	10	11	1		1	
Razem		121		7		12	

III.8.2. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Obsługę gminy w zakresie usług zdrowotnych pełni Gminny Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Baćkowicach. W sektorze gminnej opieki zdrowotnej zatrudnionych jest dwóch lekarzy kontraktowych (jeden lekarz ogólny i jeden specjalista ginekolog) oraz cztery pielęgniarki. Obsługę specjalistyczną zapewniają ośrodki w Opatowie.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna apteka, wystarczająco do potrzeb mieszkańców.

Opieka społeczna na terenie gminy realizowana jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniający 4 osoby, w tym jedną w niepełnym wymiarze czasu pracy.

III.8.3. Związki wyznaniowe

Społeczność gminy Baćkowice niemal w całości przynależy do kościoła rzymsko-katolickiego. Na terytorium gminy funkcjonują trzy parafie: Św. Mikołaja w Baćkowicach (do parafii przynależą wsie: Baćkowice, Baranówek, Janczyce, Nieskurzów Stary, Olszownica, Żerniki), Św. Benedykty w Modliborzycach (do parafii przynależą wsie: Gołoszyce, Modliborzyce, Oziębłów, Piskrzyn, Rudki), Św. Stanisława w Piórkowie (do parafii przynależą wsie: Nieskurzów Nowy, Piórków, Piórków Kolonia, Wszachów).

Na terenie gminy zlokalizowane są będące w zarządzie miejscowych parafii cmentarze grzebalne w Modliborzycach, Baćkowicach i Piórkowie.

III.8.4. Kultura

Na terenie gminy Baćkowice brak jest wiodącej placówki integrującej mieszkańców w sferze kultury. Obiekt przeznaczony na Gminny Ośrodek Kultury jest wykorzystywany wielofunkcyjnie, głównie dla usług komercyjnych. Prowadzona działalność kulturalna ma charakter

sporadyczny i incydentalny, a trudności ekonomiczne dnia codziennego wypierają realizację programów rozwojowych w tej dziedzinie na plan dalszy. We wsi Olszownica znajduje się Wiejski Ośrodek Kultury. Do niedawna instytucją ogniskującą życie kulturalne w gminie była Ochotnicza Straż Pożarna posiadająca remizy Baćkowicach, Janczycach, Modliborzycach i Wszachowie. Brak przejrzystych zasad działania tej instytucji w dobie gospodarki rynkowej i jednocześnie brak wsparcia finansowego w sposób zdecydowany ogranicza liczbę podejmowanych w ramach niej inicjatyw kulturalnych. Pewne formy działalności kulturalnej o wymiarze środowiskowym prowadzone są w ramach zadań szkolnictwa podstawowego. W gminie działa jedna dyskoteka. Dostępnych jest także 5 boisk szkolnych. Uprawianie sportu wyczynowego może być realizowane w jedynym na obszarze gminy klubie sportowym.

Funkcje kulturotwórcze wypełnia także Gminna Biblioteka Publiczna posiadająca 3 placówki biblioteczne (1 biblioteka w Baćkowicach i 2 filie w Piórkowie i Modliborzycach). Księgozbiór biblioteki stanowi 33386 woluminów. Na jedną placówkę przypada 1779 osób.

W roku 2000 zanotowano 796 czytelników wypożyczających przeciętnie 30,2 wolumina, co stawia gminę w rzędzie gmin o wysokim stopniu czytelnictwa.

Prowadzona w trudnych warunkach organizacyjno-technicznych działalność amatorskich zespołów artystycznych, działalność kółek zainteresowań określa potrzebę rezerwacji w przestrzeni gminy właściwych terenów umożliwiających wykonywanie zadań statutowych placówek kultury.

III.8.5. Turystyka, wypoczynek i sport

Gmina Baćkowice stanowi obszar atrakcyjny pod względem turystycznym. Atrakcyjność ta dotyczy przede wszystkim fragmentu Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną położonego w północnej części gminy, oraz kompleksów leśnych. Atrakcyjność turystyczna gminy związana jest z turystyką pieszą i rowerową, którą można uprawiać w obrębie Pasma Jeleniowskiego - stanowiącego przedłużenie Łysogór. Wierchowiną Pasma biegnie główny - czerwony szlak turystyczny biorący początek w północno-wschodniej części gminy a prowadzący na święty Krzyż i Świętą Katarzynę. Pewne funkcje rekreacyjne pełnią także istniejące boiska sportowe w Baćkowicach, Modliborzycach, Nieskurzowie Nowym, Piórkowie, Wszachowie. Kubaturowe zaplecze sportowe stanowiące także miejsca do uprawiania czynnych form rekreacji to jedyna na terenie gminy duża normatywna sportowa sala przyszkolna w Baćkowicach.

Istnieje uzasadniona potrzeba budowy gminnego ośrodka rekreacyjno-sportowego o szerokim programie funkcjonalnym.

Za wyjątkiem punktu małej gastronomii w Baćkowicach nie występują inne obiekty obsługi turystyki.

Stymulatorami rozwoju usług turystycznych mogą być miejsca leżące poza granicami gminy: Święty Krzyż i Nowa Słupia, Opatów, Zamek Krzyżtopór w Ujeździe.

Motorem napędowym rozwoju turystyki w gminie może stać się również obsługa tranzytu komunikacyjnego, a także pewne formy agroturystyki. W programowanym rozwoju turystyki i rekreacji w gminie znaczącą rolę mogą odegrać dobrze zagospodarowane pozostałości parku podworskiego w Gołoszycach. Ograniczeniami rozwoju funkcji turystycznej w gminie Baćkowice są:

- niedorozwój infrastruktury technicznej,
- brak znaczących zbiorników wód powierzchniowych,
- małe zainteresowanie miejscowej ludności rozwojem tej dziedziny gospodarki.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego cały teren gminy został uznany za obszar o korzystnych warunkach przestrzennych do rozwoju agroturystyki oraz obszar o dużym potencjale turystycznym.

Dla rozwoju funkcji turystycznej może być również wykorzystany przebiegający przez obszar gminy szlak Cystersów (fragment Pętli Kieleckiej Małopolskiego Szlaku Cystersów).

III.8.6. Mieszkalnictwo

Rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy Baćkowice w latach 1992 -2000 ilustruje

poniższa tabela, wykazująca pomimo spadku liczby mieszkańców wzrost wielkości zasobów mieszkaniowych, osiągający w roku 2000 poziom 97140 m². Liczba osób przypadających na jedno mieszkanie nieznacznie ale systematycznie maleje, świadcząc o podnoszeniu się standardu użytkowego mieszkań i osiągnęła w 1999 roku poziom 3,57 os./mieszkanie (przeciętny roczny spadek 0,04 os./mieszk.). Jednocześnie liczba wbudowanych nowych mieszkań nie zaspokaja potrzeb mieszkańców, jedno oddane do użytku mieszkanie przypada bowiem na 3,7 małżeństw zawartych w danym roku.

Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca wzrosła do poziomu 18,0 m² p. uż./mieszkańca (przeciętny roczny przyrost 0,28 m²).

Na przestrzeni ostatnich ośmiu lat oddawano rocznie około 9 mieszkań, przy czym w ostatnich latach daje się zauważyć wzrost liczby oddawanych mieszkań (14 w roku 2000).

Dynamika rozwoju budownictwa mieszkaniowego w latach 1994 - 1998

Rok	Zasoby mieszkaniowe gminy (mieszkania)	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	Liczba osób na 1 mieszkanie	Pow. użytkowa w m ² na 1 mieszkańca
1992	1437	88400	3,90	15,8
1993	1444	89300	3,86	16,0
1994	1457	90900	3,85	16,2
1995	1465	92200	3,82	16,5
1996	1471	93000	3,76	16,8
1997	1479	93700	3,75	16,9
1998	1484	94252	3,70	17,1
1999	1496	95531	3,64	17,6
2000	1510	97140	3,57	18,0

Ruch budowlany na terenie gminy, głównie w zakresie budownictwa mieszkaniowego ilustrują także załączone do opracowania wykazy wydanych przez Urząd Gminy w Baćkowicach decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwolenia na budowę.

Według analizowanych wykazów zawierających listę wydanych przez Urząd Gminy decyzji ogólny wzrost zasobów mieszkaniowych w latach 1992-2000 jest także zauważalny w procesie wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Stopień wyposażenia budynków w urządzenia infrastruktury technicznej jest wysoki w zakresie telefonii przewodowej, energii elektrycznej i sieci wodociągowej oraz niezadowolający w aspekcie zbiorczych sieci i urządzeń sanitarnych oraz gazownictwa (brak sieci na terenie gminy).

Na koniec roku 2000 na terenie gminy istniało 867 przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych oraz 41 przyłączy kanalizacyjnych. Stawia to gminę w rzędzie gmin najlepiej zwodociągowanych. Znaczna dysproporcja pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania (861/41) gminy przy jednoczesnym dość znacznym zużyciu wody oraz słabej skuteczności w egzekucji wywozu stanowi poważne zagrożenie czystości stanu środowiska gminy.

Struktura zasobów mieszkaniowych w układzie sołeckim wg stanu z maja 2001 roku

Dominującym typem zabudowy mieszkaniowej jest zabudowa zagrodowa rozwijająca się równomiernie na całym terytorium gminy. Inne formy zabudowy mieszkaniowej zauważalne są jedynie w sołectwie Baćkowice gdzie poza zabudową zagrodową postępuje realizacja budownictwa jednorodzinnej typu miejskiego.

Zasoby mieszkaniowe w budynkach wielorodzinnych powstały w wyniku inicjatyw mających na celu zapewnienie dopływu specjalistycznej siły fachowej do obsługi rolnictwa. Efektem tych działań jest blok mieszkalny w Baćkowicach.

III.9. ANALIZA ZGODNOŚCI ZMIANY Nr 2 STUDIUM Z PRZEPISAMI USTAWY O REWITALIZACJI.

W związku z wejściem w życie 18 listopada 2015 r. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. Poz. 1777), zmieniającej w części zapisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zwanej dalej uopizp), poniżej dokonuje się analizy zgodności z wymogami, jakie w/w ustawa o rewitalizacji stawia zagadnieniom zawartym w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

III.9.1. W związku z zapisami wskazanymi w art. 9 ust. 3a uopizp, dokonuje się analizy treści zawartych w studium a sprecyzowanych w art. 10 ust.1 tej ustawy.

(Art.10 ust.1) punkt	W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:	dotyczy	Nie dotyczy	uwagi
1)	dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;	+		Teren użytkowany rolniczo, bez zabudowy.
2)	stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;	+		Teren użytkowany rolniczo, bez zabudowy.
3)	stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody w tym krajobrazu kulturowego;	+		Uwzględniono zgodnie z zakresem jakiego dotyczy problematyka zmiany studium. Dział III.
4)	stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;		+	nie występuje problematyka
	4a) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granice krajobrazów priorytetowych;		+	Dla obszaru województwa świętokrzyskiego nie został opracowany audyt krajobrazowy
5)	warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;	+		Dział III.2.2
6)	zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;	+		Bez zmian
7)	potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności: a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne, b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego, c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci	+		Z uwagi na niewielką skalę problematyki zmiany studium, dotyczącej jedynie poszerzenia istniejącej funkcji zabudowy zagrodowej na nieruchomościach, które tą funkcję już posiadają, mającą na celu jedynie umożliwienie rozbudowy istniejących gospodarstw rolnych, odstępuje się od przeprowadzenia analiz jakie wskazano w ppktach

	komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy, d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;			a,b, c tabeli. Nie dokonuje się również bilansu terenu, ponieważ przedmiotowa zmiana studium dotyczy części nieruchomości na których zarówno obowiązujące studium jak i miejscowy plan ustaliły tereny zabudowy lotniskowej. Szczegółowe uzasadnienie powyższych decyzji opisano pod tabelą.
8)	stanu prawnego gruntów;		+	Grunty prywatne, zmiana studium nie skutkuje zmianą stanu prawnego gruntów
9)	występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;	+		W zakresie w jakim dotyczy. Dział III.2.1
10)	występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;		+	nie występuje problematyka
11)	występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;		+	nie występuje problematyka
12)	występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;		+	nie występuje problematyka
13)	stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;	+		W zakresie w jakim dotyczy. Dział IV.5.1, 5.2. 5.5
14)	zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;		+	nie występuje problematyka
15)	wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.		+	nie występuje problematyka

III.9.2. Dokonuje się analizy treści zawartych w studium a sprecyzowanych w art. 10 ust.2 tej ustawy.

(Art.10 ust. 2) punkt	.W studium określa się w szczegółowości:	dotyczy	Nie dotyczy	uwagi
1)	uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 lit. d: a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego, b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;	+	+	Uwzględniono zgodnie z zakresem jakiego dotyczy problematyka zmiany studium. Dział III.9.3.
2)	(uchylony)		+	-
3)	obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;	+		Uwzględniono zgodnie z zakresem jakiego dotyczy problematyka zmiany studium. Dział IV.2
4)	obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;		+	nie występuje problematyka
5)	kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;	+		Uwzględniono zgodnie z zakresem jakiego dotyczy problematyka zmiany studium. Dział IV.5
6)	obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;		+	Nie dotyczy
7)	obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;		+	Nie dotyczy
8)	obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego		+	Nie dotyczy

	<i>planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;</i>			
9)	<i>obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;</i>	+		<i>W zakresie w jakim dotyczy. Dział V.3.1</i>
10)	<i>kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;</i>		+	<i>nie występuje problematyka</i>
11)	<i>obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;</i>		+	<i>nie występuje problematyka</i>
12)	<i>obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;</i>		+	<i>nie występuje problematyka</i>
13)	<i>obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412, z późn. zm.5));</i>		+	<i>nie występuje problematyka</i>
14)	<i>obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;</i>		+	<i>nie występuje problematyka</i>
	<i>15a) obszary zdegradowane;</i>		+	<i>nie występuje problematyka</i>
15)	<i>granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;</i>		+	<i>nie występuje problematyka</i>
16)	<i>obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.</i>		+	<i>nie występuje problematyka</i>

III.9.3. W odniesieniu do zapisu art. 10 ust. pkt 7 (również w tabeli powyżej), po analizie problematyki studium, że z uwagi na niewielką skalę problematyki zmiany studium, wynikającą jedynie ze zmiany studium w zakresie poszerzenia istniejącej funkcji zabudowy zagrodowej na częściach nieruchomości, które tą funkcję już posiadają, mająca na celu jedynie umożliwienie rozbudowy istniejących gospodarstw rolnych, stwierdzono odpowiednio, że zmiana studium w zakresie:

- a) *analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych — nie oddziałują na politykę przestrzenną gminy czy też własności prywatne w sposób zauważalny, analizy te są więc niezasadne do przeprowadzenia;*
- b) *prognoz demograficznych, w tym uwzględniających, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego — przedmiotowa zmiana nie wpływa w żaden sposób na statystyki demograficzne, nie zmienia prognozowanych współczynników oraz nie dotyczy migracji związanych z obszarami funkcjonalnymi ośrodka wojewódzkiego — Kielc, z uwagi na znaczne oddalenie obszaru gminy od Kielc i jego obszaru aglomeracyjnego;*
- c) *możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy — zmiana studium nie wprowadza ustaleń obciążających budżet gminy w tym zakresie, z uwagi na fakt, że istniejąca infrastruktura techniczna zapewnia prawidłowe funkcjonowanie terenu i nie zostanie zmieniona (tzn. ograniczona);*
- d) *bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę — przedmiotowa zmiana studium nie wyznacza nowych terenów pod zabudowę, zmienia jedynie ich szczegółowe przeznaczenie z obszarów rozwoju turystyki i rekreacji (zabudowy letniskowej w obowiązującym miejscowym planie) na teren zabudowy zagrodowej jako poszerzenie wyznaczonego w studium terenu zabudowy z dominacją zabudowy zagrodowej. Teren objęty zmianą studium jest jedynie poszerzeniem istniejącej funkcji na wskazanych nieruchomościach celem zapewnienia rozwoju istniejących na nich gospodarstw rolnych.*

Stwierdzić należy, że w nawiązaniu do ustaleń art. 10 ust. 5, bilans terenów na obszarze sołectwa Nieskurzów Stary, a tym samym na terenie gminy Baćkowice — pozostaje bez zmian. Poszerzenie istniejącej funkcji zabudowy zagrodowej w ramach istniejących gospodarstw rolnych w granicach przedmiotowej zmiany studium — nie wyznacza nowych obszarów zabudowy a jedynie precyzuje istniejącą funkcję z uwzględnieniem aktualnych na dzień sporządzenia zmiany studium granic ewidencyjnych nieruchomości. Ponadto, zabudowa zagrodowa jest bezpośrednio związana z użytkowaniem rolniczym terenu a realizowana na tych terenach zabudowa ma charakter zaplecza dla istniejącej na tych działkach aktywności rolniczej. Niezależnie uwzględniając niewielką skalę obszaru objętego zmianą studium oraz zapisy Art. 10 ust.7 (perspektywę najbliższych 30 lat oraz niepewność procesów rozwojowych, gdzie skala błędu potencjalnych nowych terenów może osiągnąć nawet 30%), przyjęto, że wprowadzenie zapisów zmiany studium — nie wpłynie na szeroko pojęty ład przestrzenny, przyjętą politykę w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice przyjętego Uchwałą Nr II/9/2002 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 04.12.2002 r. wraz z I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XIX/123/2012 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 29.06.2012 r.

(III.10. PODSUMOWANIE PRZEPROWADZONEJ ANALIZY I BILANSU TERENÓW W OBSZARZE GMINY.

W związku z wejściem w życie 18 listopada 2015 r. ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. Poz. 1777), zmieniającej w części zapisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każda zmiana studium oraz co za tym idzie zapisy w miejscowych planach, będą wymagać zgodności z wymogami, jakie w/w ustawa o rewitalizacji stawia zagadnieniom zawartym w art. 10 ust.1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Bilans terenów na potrzeby dokumentu planistycznego jakim jest Zmiana Nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Obliczenia do bilansu zostały wykonane dla całego obszaru gminy Baćkowice, z uwzględnieniem w/w ustawy, wskazując wynik kompletny dla całości Studium w granicach administracyjnych gminy. Zmiana Nr 3 Studium w obszarze opracowania ogranicza się do zmian częściowych studium. Końcowy wynik tj. wielkość możliwych obszarów do zabudowy znacznie przekracza powierzchnie obszarów wyznaczonych w zmianie nr 3 studium.

W zakresie sporządzenia projektu studium, zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza wymóg w **art. 10 ust. 1 punkt 7 w brzmieniu:**

Art. 10. 1. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

(...)

7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:

- a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
- c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
- d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;**

Zmiany w zakresie sporządzenia projektu studium, zakres obligatoryjny przy wykonaniu bilansu terenów został wskazany w art. 10 ust. 5-7 :

Art. 10. 5. Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, kolejno:

1) formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, o których mowa w ust. 1 pkt 7 lit. a–c, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;

2) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonaloprzestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;

3) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;

4) porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1, oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3, a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1:

- a) nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,
- b) przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu.

1) Zapotrzebowanie na nowe tereny inwestycyjne.

W okresie ostatnich dwóch lat złożono 63 wnioski o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice i studium. Zlokalizowane są one na terenie całej gminy i dotyczą w znacznej mierze zabudowy mieszkaniowej (zagrodowej – 57%, jednorodzinnej- 14%). Jedynie ok. łącznie 6% zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowo – usługowej oraz w ok. łącznie 13% zabudowy przemysłowej i przemysłowo - wydobywczej. W połowie wnioski te odnoszą się do problematyki związanej z przekształceniem działek na cele nieleśne. Analiza złożonych wniosków wykazała, że jedynie 30% wniosków wykazuje zgodność z obowiązującym na terenie gminy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (wraz z jego zmianami).

Niewątpliwie dostosowanie ustaleń planu i studium do obecnych wymagań rynku i struktur usługowo-produkcyjnych, w tym działalności wydobywczej w południowej części gminy, spowoduje wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych, w konsekwencji atrakcyjności dla inwestycji w gminie Baćkowice. Dywersyfikacja funkcji rolniczej na obszarach już zainwestowanych w kierunku niewielkich działalności przemysłowych – wydaje się być dobrym kierunkiem rozwoju dla gminy. Niezależnie istniejąca i planowana do rozwoju działalność wydobywcza w oparciu o kopaliny (dolomity i wapień), powinna być uwzględniona w kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy łącznie z wyznaczaniem nowych rezerw terenowych pod budownictwo mieszkaniowe i projektowane drogi dojazdowe. Zabudowę należy dogęszczać w obszarach o wykształconych strukturach funkcjonalno – przestrzennych w celu stworzenia zwartych jednostek mieszkaniowych uzupełnianych przez funkcje dodatkowe.

Ze względu na znaczne walory krajobrazowe i charakterystykę topograficzną, gmina posiada dogodne warunki do lokalizowania niewielkich zbiorników wodnych o charakterze retencyjno-rekreacyjnym. Obiekty takie w naturalny sposób wyznaczają tereny o charakterze aktywności rekreacyjnej, sportowej czy turystycznej wraz z zabudową lotniskową.

2) Wnioski generalne bilansu terenów.

W studium, uwzględnione zostało zapotrzebowanie na zabudowę na przestrzeni wielu lat, rozproszona została uporządkowana i zwarta obszarowo w zakresie zmiany studium. Zabudowę wprowadzono w pasach, wzdłuż istniejących jednostek osadniczych (ukształtowanych struktur przestrzennych) szczególnie w sołectwie Wszachów i Nieskurzów Stary tym samym uzupełniając luki zabudowy pozostawione w projekcie studium i w miejscowych planach. Efektem tego jest brak generowania dodatkowych kosztów budowy infrastruktury technicznej i dróg gminnych. Obszary poszerzenia zabudowy mieszkaniowej lub usługowej są skutkiem głównie lokalnych uwarunkowań przestrzennych i potrzeb rozwoju układu komunikacyjnego (spięcie go w układ zamknięty w pętle, dzięki czemu właściwy z punktu widzenia obronności i bezpieczeństwa ludności).

Wyjątkowa sytuacja jest we wsi Baćkowice, gdzie potrzeby budowlane mieszkańców oraz potrzeby inwestycyjne przedsiębiorców są warunkowane szybkimi zmianami gospodarczymi w sposób bardziej widoczny niż w terenach wiejskich. Zwiększenie terenów usług komercyjnych w tym produkcyjnych, publicznych, oświaty i sportu prowadzi do rozwoju i atrakcyjności gminy, a tym samym wyparcia zabudowy mieszkaniowej z centrum sołectwa Baćkowice na jego obrzeża. Praktycznie oprócz centrotwórczych Baćkowic, zabudowa na terenie gminy powinna mieć charakter zabudowy ekstensywnej. Obszary zabudowy w znacznej większości pokrywają się z obszarami wyznaczonymi w obowiązującym na terenie całej gminy miejscowym planie.

Przeprowadzony bilans terenów wskazał, że suma chłonności istniejących terenów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej i terenów pozostałych a wskazanych w obowiązującym miejscowym planie, w większości sołectw przewyższa zapotrzebowanie na nowe tereny. W części pozycji (Tabela 4 bilansu) zauważa się zapotrzebowanie na nowe tereny szczególnie o funkcji przemysłowej, usługowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej – wyniki tej tabeli (4) mają charakter informacyjny i pomocniczy w analizie.

Z analiz przeprowadzonych w analizie oraz uwarunkowań studium wynika, że tereny zabudowy mieszkaniowej zagrodowej posiadają silną presję do przekształceń w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Bilans zatem tych terenów będzie przejmować w dużej części wieś Baćkowice oraz sołectwa Nieskurzów Nowy, Nieskurzów Stary, Olszownica, Piórków bezpośrednio związane z przebiegiem drogi krajowej 74.

Nie bez znaczenia staje się również fakt „ucieczki” mieszkańców z mało atrakcyjnych terenów mieszkaniowych w sąsiadującej Gminie Łagów na rzecz terenów w otoczeniu lasów w północnej i środkowo południowej części gminy Baćkowice. Baćkowice z racji swojego atrakcyjnego przestrzennego położenia są doskonałą alternatywą dla Opatowa lub Łagowa, którego szybko postępujący wzrost przemysłu powierzchniowej eksploatacji surowców powoduje warunki niesprzyjające do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, szczególnie w części wschodniej gminy. Chętnie więc wybierają oni jako miejsce zamieszkania spokojniejsze, oddalone od zgiełku i pyłu kopalń Baćkowice, nie tracąc tym

samym możliwości zatrudnienia w innych gminach czy miastach.

Dokonana powyżej analiza i bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę wskazuje na zasadność szukania nowych terenów inwestycyjnych (usług i przemysłu, składów i magazynów) na gruntach klas niechronionych bezpośrednio związanych z układem komunikacyjnym drogi krajowej 74, które wyznaczone na perspektywiczne okres do maksymalnie 30 lat dają szansę harmonijnego i dalekowzrocznego rozwoju gminy. Przyjęty margines błędu w granicach 20-30%, wynikający z niepewności (w części nieprzewidywalności) powstających procesów rozwojowych, o których wspomniano wyżej (istniejące uwarunkowania i zmiana układu przestrzennego gminy), daje szansę na szybkie reagowanie oraz dostosowanie przestrzeni lub uruchomienie nowych obszarów inwestycyjnych, w ramach polityki przestrzennej samorządu.

Same tereny pod zabudowę mieszkaniową powinny być rozwijane w oparciu o wykształconą strukturę funkcjonalno-przestrzenną w ciągach istniejących dróg publicznych w towarzystwie istniejącej zabudowy i infrastruktury.

Ze względu na zmienne uwarunkowania społeczne, ekonomiczne oraz uwarunkowania geologiczno-ekofizjograficzne w gminie, precyzyjne określenie funkcji w studium stałoby się barierą w rozwoju, nie zaś atutem i potencjałem. Stąd, z uwagi na szerokie spektrum problemowe, w zmianie studium wyznacza się obszary potencjalnego rozwoju zabudowy, nie tylko uwzględniające istniejącą zabudowę ale również docelowe kształtowanie granic danych jednostek osadniczych. Z uwagi na walory przyrodnicze gminy oraz uwarunkowania fizjograficzne, ochrony środowiska i istniejące elementy krajobrazu kulturowego, studium nie wyznacza nowych obszarów pod zabudowę, które wymagałyby znaczących inwestycji samorządu gminy w zakresie dostępu do dróg publicznych lub infrastruktury technicznej.

Z uwagi na niepewność rozwoju i jego ewentualnej skali gminy Baćkowice trudno jest jednoznacznie stwierdzić, które tereny wskazane jako potencjalnego rozwoju tj. możliwości zwiększenia terenów inwestycyjnych w gminie - są wystarczające. Podobnie jest z terenami o funkcjach, które nie wykazały potencjalnych potrzeb rozwojowych, choć złożone wnioski mieszkańców wskazują na pewną presję budowlaną na takich obszarach. Bilans i określona metoda jego analizy przyjmuje minimum terenowe jakie jest kontynuacją wcześniejszych (obowiązujących w planach ustaleń) decyzji samorządu. Obszary zabudowy wzdłuż wykształconych jednostek strukturalnych (układów osadniczych) zostały wyznaczone w sposób maksymalnie ekonomiczny i zasadny z punktu widzenia ładu przestrzennego.

3) Wyniki generalne bilansu.

Na podstawie informacji zawartych w analizach, można przyjąć, że wielkość zapotrzebowania na tereny związane z funkcjami innymi niż mieszkaniowe, w stosunku do całkowitej powierzchni terenów zainwestowania, powinny kształtować się w granicach 20% dla Gminy Baćkowice.

W opracowaniu bilansu przyjęto pojęcie rezerwy terenowej, które określa powierzchnię terenów stanowiącą nadwyżkę powierzchni terenu w bilansie nie wprowadzoną w projekcie zmiany Nr 3 studium. Tereny rezerw mogą być wykorzystywane zgodnie z realnymi potrzebami w kolejnych edycjach zmiany Studium. Rezerwa ta stanowi bufor mający na celu ograniczyć niekontrolowane rozpraszanie zabudowy i późniejsze roszczenia właścicieli do przejęcia przez gminę kosztów infrastruktury technicznej i drogowej.

Powierzchnia do przeznaczenia pod funkcje mieszkaniowe (RMN, MN, MW, RM, MU, RMU) - 50,00 ha

Powierzchnia do przeznaczenia pod funkcje zabudowy usługowej (Up, Uk, U, UO) – 10 ha

Zabudowa dodana w trakcie sporządzania projektu Zmiany Nr 3 Studium Baćkowic:

RMN – obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług – 20,72 ha

ML – obszary zabudowy lotniskowej – 2,34 ha zapotrzebowanie wynikające z uzupełnienia funkcji istniejącego zbiornika wodnego

US – obszar usług sportu, rekreacji i turystyki – 10,01 ha – zapotrzebowanie wynikające z projektowanych zbiorników wodnych

Rezerwa terenowa dla zabudowy mieszkaniowej – 29,28 ha

Rezerwa terenowa dla zabudowy innej niż mieszkaniowa (szeroko pojęte tereny usług komercyjnych i publicznych) – 10,00 ha

Łącznie tereny rezerwy brutto: 39,28 ha (39ha) – do wykorzystania w kolejnych edycjach studium.

3)

W zakresie zmiany Nr 4 studium – nie przewiduje się terenów do zabudowy mieszkaniowej i usług. 4)

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BAĆKOWICE

IV.1. Prognoza demograficzna

Na podstawie zapisanych w rozdziale III trendów demograficznych należy, przypuszczać, że nastąpi dalszy spadek przyrostu liczby ludności podyktowany spadkiem przyrostu naturalnego i ujemnym saldem migracji. Dla celów prognozy planistycznej można przyjąć, że w okresie perspektywy nie wydarzy się nic szczególnego, co mogłoby zatrzymać ludność w gminie. Jeżeli równocześnie zarysowana tendencja migracyjna będzie się utrzymywała na poziomie minus 27-28 mieszkańców, a przyrost naturalny wykazywał będzie tendencje spadkową od - 9 do - 16 osób rocznie to przyrost rzeczywisty w okresie najbliższych 15-tu lat będzie kształtował się na średnim poziomie około - 40 osób/rok. Przewiduje się więc, że w roku 2015 gminę Baćkowice będzie zamieszkiwało ca. 4800 osób. Daje to ubytek liczby ludności o około 11%, co zgodne jest z prognozą demograficzną GUS, która przewiduje ubytek rzędu 9% dla całego powiatu opatowskiego. W okresie spadku ludności ogółem w latach 1995 - 2000 dominował globalny przyrost grupy produkcyjnej i związany z tym brak możliwości znalezienia miejsc pracy na rynku regionalnym. Tendencje te mają charakter postępowy i do roku 2015 przewiduje się dalszy procentowy wzrost udziału grupy produkcyjnej (ca 0,2% rocznie), silny spadek udziału grupy przedprodukcyjnej (ca 0,3% rocznie) i wzrost grupy poprodukcyjnej (ca 0,1% rocznie).

Tempo zmniejszania się ludności w grupie przedprodukcyjnej z uwagi na niewielki przyrost naturalny wywoła znaczne reperkusje związane z utrzymaniem bazy oświatowej, a systematyczny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym przyspieszy postępujący proces starzenia się społeczeństwa i spowoduje konieczność usprawnienia pomocy społecznej oraz dostosowania i rozbudowy bazy lokalowej ośrodków przeznaczonych dla osób starszych i niepełnosprawnych.

IV.2. Priorytety i bariery rozwoju wynikające z uwarunkowań środowiskowych

IV.2.1. Ochrona prawna na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Na terenie gminy występują obszary chronione w ramach tworzonego na podstawie ustawy o ochronie przyrody krajowego systemu obszarów chronionych. Są to: Jeleniowski Park Krajobrazowy wraz z otuliną, będącą równocześnie Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu, obejmujące północną część gminy i Jeleniowsko - Staszowski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmujący południowo – zachodnią część gminy. Kierunki rozwoju tych obszarów zdeterminowane będą zakazami zawartymi w aktach prawa lokalnego, które ustanawiają wymienione obszary chronione.

Na terenie Parku obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 74/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 roku (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 156 poz. 1935) ze zmianą - Rozporządzeniem Nr 4/2009 z dnia 28 stycznia 2009 roku (Dz. Urz. Nr 42 poz.616).

Zgodnie z wyż wym. Rozporządzeniami na terenie Parku zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zsypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów

wodno-błotnych;

- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 7) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową.

W granicach Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 82/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 roku (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego Nr 156 poz.1943) zmienionego Rozporządzeniem Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 23 lutego 2009 roku (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 42 poz. 624).

Zgodnie z w/w Rozporządzeniem na Obszarze ustalono następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk;
- 2) zachowanie naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej,
- 3) zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej.

Ponadto wprowadzono następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, lęgówisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno– błotnych.

W granicach Jeleniowsko – Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 14 lipca 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Województwa Świętokrzyskiego Nr 156 poz.1950), zmienionego Rozporządzeniem Nr 17/2009 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 16 lutego 2009r (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 42 poz. 629).

Zgodnie z w/w Rozporządzeniem na Obszarze ustalono następujące działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
- 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
- 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Ponadto wprowadzono następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu

- drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybna;
  - 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno – błotnych.

W ramach Europejskiego Systemu Ekologicznego Natura 2000 tworzonego w celu ochrony różnorodności biologicznej na terenie gminy znajduje się część projektowanego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Jeleniowska o kodzie PLH260028. Przedmiotowy obszar chroniony posiada status obszaru o znaczeniu wspólnotowym (OZW) i podlega przepisom ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody obszary Natura 2000 wymagają docelowo opracowania planów ochrony, wyprzedzająco dla obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty mogą zostać opracowane plany zadań ochronnych. Ustalenia tych dokumentów stają się wiążące dla SUiKZP gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Z uwagi na brak w chwili obecnej wyż. wym. planów w odniesieniu do projektowanego na terenie gminy obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 33 ust 1 ustawy o ochronie przyrody zabronione jest podejmowanie działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności: pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Odstępstwa od wyżej wymienionych zakazów określa art. 34 ustawy, które dotyczą dopuszczenia realizacji inwestycji, które mogą mieć negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, dla ochrony, których został wyznaczony obszar Natura 2000, jeżeli: przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym, brak jest rozwiązań alternatywnych, zostanie zapewnione wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

W odniesieniu do wyznaczonych pomników przyrody (drzew pomnikowych) wyszczególnionych w rozdziale III.2.1. studium obowiązują ograniczenia i zakazy wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. Nr 151 poz. 1220 z późn. zm.), które w szczególności dotyczą:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybnej;
- wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- umieszczania tablic reklamowych.

Zakazy, o których mowa wyżej, nie dotyczą:

- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody,
- realizacji inwestycji celu publicznego,
- zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa,
- likwidowania zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

((

Obszar objęty zmianą Nr 2 oraz w części Nr 3 studium znajduje się w zasięgu Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który równocześnie stanowi otulinę Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego (JOChK), dla którego obowiązuje Uchwała Nr XLIX/879/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz.Urz. Woj.. Święt. 2014 r. poz. 3153), w której wskazano zakazy i odstępstwa od tych zakazów.

Na terenie JOChK zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Odstępstwa od zakazów dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk;
- 2) zachowanie naturalnych stanowisk roślinności kserotermicznej i halofitowej;
- 3) zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej.

2) oraz 3)

(
Obszar objęty zmianą Nr 4 (w całości) oraz Nr 3 studium w części znajduje się w zasięgu **Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu**, dla którego obowiązuje Uchwała Nr XXXV/624/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz.Urz. Woj.. Święt. 2013 r. poz. 3316), w której wskazano działania, zakazy i odstępstwa od tych zakazów.

Na terenie J-SOChK zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

Odstępstwa od zakazów dotyczą:

- 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;

- 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu;
- 4) ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie.

Działania w zakresie czynnej ochrony ekosystemów:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków;
- 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia lub też sukcesji;
- 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych;
- 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych; 5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;
- 6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne;
- 7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej.

Zmiana przepisów odrębnych związanych z treścią zmiany studium, w tym wynikających z aktualizacji uchwał sejmiku odnośnie w/w form ochrony przyrody, nie powoduje potrzeby zmiany zapisów studium, jeżeli w oczywisty sposób daje się dostosować czytelność zmiany studium do nowego stanu prawnego, bez uszczerbku dla ich istoty.

³⁾ oraz ⁴⁾

IV.2.2. Tereny prawnie chronione na podstawie innych unormowań prawa ekologicznego

W stosunku do terenów, do których mają zastosowanie przepisy szczególne obowiązują zasady nimi określone, a w szczególności:

- 1) Gleby chronione - na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, które są chronione przed zmianą użytkowania, w tym szczególnie przed intensywną zabudową.
- 2) Lasy chronione na podstawie ustawy o lasach.
- 3) Strefy bezpośrednie i pośrednie ujęć wody, zbiorniki wód podziemnych oraz ich obszary ochronne z ustawy „prawo wodne”.

IV.2.3. Przyrodniczy System Gminy

W celu prowadzenia racjonalnej polityki ekologicznej na obszarze gminy warunkiem koniecznym jest uchwalenie granic i zasad zagospodarowania przestrzennego systemu przyrodniczego - jako wytycznych polityki przestrzennej gminy i wszelkich działań planistycznych. Należy pamiętać, że PSG uszczegóławia i „przekłada” na poziom lokalny uwarunkowania wynikające z ustanowienia Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego, **Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** i Jeleniowsko - Staszowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, **występowania specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Jeleniowska** i innych obiektów wskazanych na podstawie przepisów szczególnych, a także umożliwia strefowanie zagospodarowania przestrzennego w zależności od rangi ochrony i „wagi” obszaru w systemie przyrodniczym gminy.

Z analizy walogów i zasobów środowiska, przyrody i krajobrazu wynika, że w znacznej części zachowały się elementy naturalne biosfery gminy.

Dominującymi elementami środowiska przyrodniczego gminy Baćkowice są kompleksy leśne na

północy gminy stanowiące część Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego oraz lasy w okolicach Wszachowa i Janczyca połączone siecią dolin rzecznych. Układ ten uzupełnia agrocenoza ukształtowana w konsekwencji występujących na tym obszarze bardzo korzystnych warunków agroklimatycznych.

Z analizy wynika również, że na terenie gminy istnieją obszary mające znaczenie przyrodnicze w skali krajowej, regionalnej i lokalnej. Z tego względu przeprowadzono delimitację terenów pod kątem ich przydatności ekologicznej formułując Przyrodniczy System Gminy (PSG), obejmujący trzy kategorie obszarów:

(1) Leśne węzły ekologiczne, czyli tereny stanowiące obszary najmniej antropogennie zmienionych ekosystemów, o największych w skali gminy walorach florystyczno -faunistycznych, sporej bioróżnorodności. Wyodrębnione wg tego kryterium tereny są jednocześnie centrami rozprzestrzeniania się i wzbogacania na sąsiednie obszary gatunków fauny i flory.

Do tej grupy należą:

- kompleks leśny Pasma Jeleniowskiego wchodzący w skład Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego **i po części w skład Obszaru Natura 2000 Ostoja Jeleniowska,**
- położone w południowej części gminy zadrzewione obszary leśne wokół m. Wszachów i Las Olszowiec w pobliżu wsi Janczyce.

Ustalenia dla tych obszarów obejmują:

- Utrzymanie kategorii lasów ochronnych dla obszaru źródłowego Koprzywianki i Wszachowianki oraz z uwagi na poprawę stosunków wodne także w południowej części zlewni rzeki Koprzywianki.
- Aktywizacja obszarów leśnych w okolicach Piórkowa, Nieskurzowa i Olszownicy spełniających warunki dla pieszej penetracji i rekreacji świątecznej.
- Stosunkowo równa granica polno-leśna winna ulec wzbogaceniu poprzez dolesienia przewidywane w obowiązującym planie miejscowym i sugerowane w niniejszym studium należy.
- Szczególną ochroną należy obejmować siedliska boru wilgotnego, co w praktyce oznacza zachowanie istniejących warunków wodno-powietrznych, czyli zakaz odwadniania zagłębień bezodpływowych, dolinek cieków itp.
- Pola wydymowe i pokrywy piasków przewianych nie mogą być eksploatowane a dotychczas pozostawione wyrobiska poeksploatacyjne należy zrehabilitować w ramach programu dolesień.

(2) tereny dolin rzecznych, stanowiące obszar siedliskowy dla roślin łąkowych i ptactwa wodnego

Do tej grupy należą:

- dolina rzeki Koprzywianki, wraz z dopływami,
- dolina rzeki Wszachówki, wraz z dopływami.

W korytarzach ekologicznych dolin Koprzywianki i Wszachówki należy dążyć do poprawy stosunków wodnych poprzez:

- spowolnienie odpływu rzeczno w wyniku prostych zabiegów melioracyjnych: przetamowanie koryt, zaniechanie prostowania cieków i odwadniania dolin rzecznych,
- w miarę możliwości zwiększania retencji powierzchniowej (m.in. przez budowę małych zbiorników, oczek wodnych w dolinach),
- realizację programu wzrostu różnorodności biologicznej, czyli wprowadzenie odpowiadającym siedliskom typom roślinności dolinnej,
- zakaz zrzutu ścieków nieoczyszczonych,
- docelowe utworzenie pasów fitomelioracyjnych w dolinach i bezwzględne odtwarzanie pasów roślinności przykorytowej,
- w okresie docelowym funkcję rolniczą zastąpić funkcją ekologiczną, czyli dążyć do stworzenia

- rzeczywistej ochrony doliny Koprzywianki - osi hydrograficznej i ekologicznej gminy,
- strefy przyzboczowe wszystkich dolin rzecznych, podobnie zbocza i dna dolin, będących jednocześnie obszarami łącznikowymi, powinny być niezabudowane, a istniejąca zabudowa może ulegać tylko koniecznym remontom i modernizacjom.

(3) obszary łącznikowe, czyli tereny pełniące ważną rolę w systemie przyrodniczym: korytarze ekologicznych łączących przyrodnicze leśne węzły ekologiczne w spójny system zróżnicowanych biocenoz i walorów biotycznych; należy również podkreślić środowiskotwórczą rolę tych terenów, poprzez bezpośrednie ich oddziaływanie na sąsiadujące z nimi tereny - tym bardziej, że przemieszczanie gatunków odbywa się w obszarach intensywnie użytkowanych rolniczo, a ze względu na wysoką jakość gleb o dużym potencjale ekologicznym występujących biotypów.

- w obszarach łącznikowych nie powinno lokalizować się ujęć wodnych, gnojownicować i wylewać nieczystości z szamb.

IV.2.4. Obszary pozostające poza Przyrodniczym Systemem Gminy

Stanowią pozostały teren (w granicach 50% powierzchni) gminy. Nie oznacza to jednak, że z punktu widzenia ochrony środowiska i warunków życia mieszkańców obszary te są nieważne - tym bardziej, że chronią je inne, ale poprzez brak zasad zagospodarowania nieprecyzyjne formy ochrony.

W kontekście wyodrębnionego PSG Baćkowice oznacza to, że ustalanie zasad ich użytkowania i zagospodarowania przestrzennego musi opierać się na dwóch przesłankach:

1. formy gospodarowania przestrzenią przyrodniczą mogą destrukcyjnie oddziaływać na system przyrodniczy lub jego poszczególne elementy, z których najbardziej wrażliwe na przekształcenia antropogenne są obszary łącznikowe,
2. zagospodarowanie terenów położonych poza PSG w krótkim i długim przedziale czasowym powinno uwzględniać jego korzystne oddziaływanie na warunki przyrodnicze życia mieszkańców. Tak, więc żywotnym interesem mieszkańców jest stałe wspieranie funkcjonowania przyrody w ramach systemu.

Zasady gospodarowania w przestrzeni pozostającej poza przyrodniczym systemem gminy winny obejmować:

1. **Ochronę gleb II i III klasy bonitacyjnej przed zmianą użytkowania. Zasada ta powinna być trwałą regułą polityki przestrzennej; w wyjątkowych przypadkach, gdy dotyczy to działań proekologicznych lub braku możliwości innych rozwiązań planistycznych, odstępstwo od tej zasady może oznaczać wykorzystanie gleb chronionych, na które zgodę wydaje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po zasięgnięciu opinii marszałka województwa.**
2. Ochronę stref wododziałowych i wysoczyzn morenowa poprzez ograniczenie lokalizacji wysokowydajnych ujęć wodnych; w miarę możliwości należy dążyć do zwiększania bioróżnorodności florystycznej: szpalery, kępy drzew i krzewów na miedzach, nieużytkach, zalesienia wyrobisk poeksploatacyjnych, szpalery lub żywopłoty wzdłuż szlaków komunikacyjnych.
3. Opracowanie i wdrażanie gminnego programu systemowej gospodarki wodnej wg następujących zasad:
  - równomierne traktowanie wszystkich użytkowników zasobów w zaspakajaniu potrzeb wodnych,
  - w „dochodowej” stronie bilansu wodnego łączne traktowanie wód podziemnych i powierzchniowych,
  - ochrona zbiornika wód podziemnych oznacza m.in. wykorzystanie tych wód tylko na cele konsumpcyjne, ochronę przed skażeniami z dzikich wysypisk (pilna ich likwidacja),
  - bezwzględne oczyszczanie ścieków komunalnych, zakaz budowy szamb, budowę jednocześnie urządzeń infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej.
4. określenie strefy zainwestowania urbanistycznego wytypowanego w oparciu o następujące zasady:

- należy je rozwijać w obszarach gleb V i VI klasy bonitacyjnej,
- w oddaleniu od strefy przykrawędziowej (w zależności od budowy hydrogeologicznej i rzeźby będzie to odległość do kilkuset metrów),
- zabudowa zagrodowa i jednorodzinna nie powinna być realizowana w strefach ochrony sanitarnej wokół obiektu chronionego i szkodliwego.

IV.2.5. Podstawy formalno-prawne wydzielenia PSG

Część Przyrodniczego Systemu Gminy stanowią obszary chronione, których delimitacja jest określona na podstawie ustawy o ochronie przyrody, pozostałą część stanowią obszary objęte ochroną w niniejszym studium.

Przedstawiony wyżej system przyrodniczy odnosi się, bowiem do skali lokalnej, w której najłatwiej jest osiągnąć poprawę warunków życia mieszkańców. W ustawie o zagospodarowaniu przestrzennym mocno podkreśla się konieczność uwzględnienia uwarunkowań zagospodarowania i rozwoju wynikających z lokalnych walorów i funkcjonowania środowiska, a także miejscowych wartości, zasobów i zagrożeń środowiskowych. Spełnieniem tych postulatów jest właśnie delimitacja PSG Baćkowice - jako podstawy ustalenia zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Tak, więc warunkiem koniecznym takiego podejścia jest uchwalenie granic systemu, rangi poszczególnych składowych elementów i zasad gospodarki przestrzennej - jako wytycznych polityki przestrzennej gminy i wszelkich działań planistycznych.

IV.2.6. Przyrodnicze cele zagospodarowania przestrzennego

IV.2.6.1. Cel główny

Przyrodniczy System Gminy Baćkowice - jako „szkielet” struktury gospodarki przestrzennej - jest trwałym czynnikiem polityki przestrzennej obszaru, a wszystkie działania planistyczne odnoszą się do zwiększania bioróżnorodności, zachowania i poprawy zdolności samoregulacyjnych i stanu środowiska, a także oddziaływania na obszary spoza PSG.

IV.2.6.2. Cele uzupełniające

1. Stałe zwiększanie pokrywy roślinnej, w tym ekosystemów leśnych na wierzchołkach, zakrzaczeń i zadrzewień w obszarach łącznikowych i obszarach występowania agro-cenoz, terenów rekultywowanych.
2. Opracowanie i wdrażanie zasad systemowej gospodarki wodnej, w tym ochrony wód i zwiększania zasobów wodnych.
3. Rozwiązanie problemów niekontrolowanej i pozakoncesyjnej eksploatacji surowców mineralnych i ochrony powierzchni ziemi przed odpadami stałymi.

IV.2.7. Ochrona gleb

Gleby najlepszych klas bonitacyjnych (II-III) podlegają ochronie prawnej przed zmianą ich użytkowania na warunkach określonych w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. Nie należy, więc dopuszczać do nieuzasadnionego przeznaczenia ich na cele nierolnicze. Natomiast nieliczne obszary słabych gleb winny zostać zalesione. Postuluje się również, aby przy nawożeniu gleb nie zwiększać ilości nawozów na 1 ha i wprowadzać metody nawożenia naturalnego.

Gleby położone na terenach o powierzchniach znacznie nachylonych a nie zalesionych podlegają erozji bądź są zagrożone erozją. Należy temu zapobiegać poprzez:

- stosowanie orki prostopadłej do spadku,
- tworzenie zadrzewień i zakrzewień,
- ochronie istniejących zadrzewień śródpolnych,
- zmianę użytkowania gruntów na zboczach o dużych spadkach (zakładanie trwałych użytków zielonych, zadrzewień).

Obowiązuje bezwzględna ochrona obszarów leśnych przeznaczonych do intensywnej gospodarki leśnej oraz lasów ochronnych (wodochronnych, glebochronnych).

Należy, więc:

- prowadzić racjonalną gospodarkę zasobami leśnymi,
- zwiększać powierzchnię leśną zwłaszcza w sąsiedztwie już istniejących skupisk i na najślabszych glebach (VI, VIz, V),
- zakazać całkowitych zrębów,
- nie stosować nawożenia (środków chemicznych) w obszarach źródliskowych,
- prowadzić na bieżąco prace pielęgnacyjne,
- zwiększać udział drzewostanów bukowo-dębowych.

(Tereny gruntów rolnych w granicach zmiany Nr 2 studium w klasach bonitacyjnych chronionych prawem (II klasa bonit., zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania w dostosowaniu do przypisanej im funkcji) wymagają uzyskania zgody na ich przeznaczenie na cele nierolnicze, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w trybie przewidzianym odrębnymi przepisami . ²⁾

(Tereny gruntów rolnych w granicach zmiany Nr 3 i Nr 4 studium w klasach bonitacyjnych chronionych prawem, zmiana dotychczasowego ich sposobu użytkowania w dostosowaniu do przypisanej im funkcji wymagają uzyskania zgody na ich przeznaczenie na cele nierolnicze, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w trybie przewidzianym odrębnymi przepisami . ³⁾ oraz ⁴⁾

IV.2.8. Gospodarka odpadami

Winna być uporządkowana przez zorganizowany wywóz śmieci na wysypisko. Należy zlikwidować szereg „dzikich” wysypisk rozmieszczonych na całym terenie gminy i egzekwować zakaz składowania odpadów w dowolnych miejscach. Przy porządkowaniu gospodarki odpadami komunalnymi należy dążyć do maksymalnego odzysku surowców wtórnych (przez właściwą organizację punktów skupu) i selektywnego składowania odpadów.

Należy uznać za właściwy, przyjęty w ramach działań Związku Międzygminnego Gmin dorzecza rzeki Koprzywianki, kierunek porządkowania gospodarki odpadami przyjmujący konieczność realizacji wspólnego zakładu utylizacji (w Janczycach) i wdrożenie programu selekcji odpadów w miejscu ich wytworzenia.

((Gospodarka odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.) zniósła obowiązek tworzenia powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami, niemniej nakłada obowiązek uchwalania planów gospodarki odpadami na szczeblu krajowym i wojewódzkim. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego Uchwałą Nr XXI/360/12 z dnia 28 czerwca 2012 r. przyjął „Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2012 – 2018.

W 2014 r. zakończono rozbudowę Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach. ²⁾

(W zakresie zmiany Nr 3 studium obowiązuje „Plan gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” 2016 – 2022 (Uchwała Nr XXV/356/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27.07.2016 r.), który przewiduje modernizację RZZO w m. Janczyce. ³⁾

IV.2.9. Wykorzystanie zasobów surowcowych i ochrona wód podziemnych

Zarysowana w warunkach gospodarki rynkowej tendencja poszukiwania przez społeczność lokalną wszelkich szans rozwojowych w tym także tych wynikających z identyfikacji na obszarze gminy zasobów surowcowych określa potrzebę maksymalizacji eksploatacji występujących zasobów kopalin w ramach granic dopuszczalnych z uwagi na wymagania gospodarki przestrzennej.

Ta powszechnie zarysowująca się tendencja w gminach o dużej różnorodności zasobów surowcowych jest nieco słabiej zauważalna w gminie zdominowanej przez produkcję rolniczą, wykorzystującej wyjątkowo korzystne warunki glebowe. Można, zatem przypuszczać, że warunki ochrony gleb I-IV będzie w dalszym ciągu ograniczał możliwość rozwoju eksploatacji surowcowej, a jednocześnie ograniczenia wynikające z limitów ustanawianych w przyszłości dla produkcji rolnej będą wzmacniały zainteresowanie eksploatacją złóż.

Dobra jakość wód podziemnych w zbiorniku Włostów (klasa I i IIa) i brak dostatecznej ochrony

naturalnej południowej części zbiornika wymaga zastosowania szeregu reżimów ochronnych prowadzących się do:

- ochrony biernej wyrażonej zakazem lokalizacji składowiska odpadów i wylewisk, a także stacji dystrybucji paliw płynnych nie zabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża substancji szkodliwych dla środowiska, odprowadzania nie-oczyszczonych ścieków bezpośrednio do gruntu lub do wód powierzchniowych, lokalizowania nowych inwestycji uciążliwych dla środowiska, lokalizowania magazynów substancji toksycznych i radioaktywnych, lokalizowania dużych magazynów paliw płynnych o znaczeniu regionalnym,
- ochrony czynnej skutkującej uporządkowaniem gospodarki wodno-ściekowej, ustanowieniem i właściwym zagospodarowaniem stref ochronnych wokół wszystkich ujęć wód podziemnych, wprowadzeniem bezwzględnie zakazu nawożenia pól uprawnych gnojowicą w zasięgu strefy ochronnej niektórych ujęć, likwidacją wadliwych wysypisk, uruchomieniem biologicznego oczyszczania ścieków komunalnych w oczyszczalni Piskrzyn.
- *(dla obszarów objętych zmianą Nr 3 studium znajdujących się w Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych Nr 421 „Włostów”, obowiązują zasady ochrony, ograniczenia i zakazy wynikające z przepisów odrębnych.*

Wody podziemne należy przeznaczać wyłącznie do celów konsumpcyjnych dla zaopatrzenia ludności, dla celów przemysłowych winny być wykorzystywane wody powierzchniowe. Wyjątkiem są zakłady górnicze odwadniające wyrobiska górnicze z wód opadowych, roztopowych i podziemnych, w których część wód może być wykorzystywana do celów przemysłowych, np. zraszania dróg technologicznych czy też ograniczenia zapylenia na zakładach przeróbczych.

W zakresie działalności wydobywczej dopuszcza się wydobywanie kopalin spod poziomu wód podziemnych i odwadnianie złóż, o ile dla danego przedsięwzięcia procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko prowadzona na etapie inwestycyjnej, koncesyjnej wykaże brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko. Powyższe bezwzględnie dopuszczone może być jedynie po udokumentowaniu braku szkodliwego oddziaływania na środowisko, w tym zapewnienia bezpieczeństwa pracy studni głębinowych zapewniających wodę pitną dla ludności i po przeprowadzeniu analiz, dokumentacji i badań wynikających z przepisów odrębnych.

3)

IV.3 Kierunki działań podejmowane na rzecz realizacji celów kulturowych

Kierunki działań podejmowane dla realizacji celów kulturowych prowadzą się głównie do ochrony dziedzictwa kulturowego obejmującego:

- krajobraz kulturowy, elementy tradycji i regionalia,
- zabytki kultury materialnej.

Obszary o znacznie nagromadzonych wartościach kulturo-historycznych i krajobrazowych kreują atrakcyjności krajobrazowe-turystyczne co wystarczająco uzasadnia potrzebę regularnej i wzmoczonej ochrony. Rezerваты, układy, zespoły i obiekty architektoniczne, archeologiczne i techniczne występujące na terenie gminy Baćkowice związane są z trwającym tu od kilku tysięcy lat osadnictwem. Koncentracja zabytków występuje głównie w miejscowościach Baćkowice, Modliborzyce i Piórków. W pozostałych wsiach zanotowano mniejsze ilości obiektów zabytkowych, głównie domów mieszkalnych.

Obiekty Wpisane do rejestru zabytków nieruchomych winny być bezwzględnie zachowane (z priorytetem warunków konserwatorskich), a wszelkie prace tak remontów bieżących, jak i odbudów raz adaptacji winny być uzgadniane z Świętokrzyskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Kielcach, zgodnie z art. 27 ust. 1-3 ustawy o ochronie dóbr kultury (Dz. U. Nr 10, poz. 48; z 1983 r. Nr 38, poz. 173; z 1989 r. Nr.35, poz. 192; z 1990 r. Nr 34, poz. 198; Nr 5, poz. 322; z 1996 r. Nr 106, poz. 496; z 1997 r. Nr 5, poz.24; Nr 88, poz. 554; Nr 115, poz. 741; z 1998 r. Nr 106, poz. 668; z 1999 r. Nr 98, poz. 1150), celem zachowania właściwych cech stylistycznych, jak i zastosowania odpowiednich rozwiązań materiałowych.

Dużą uwagę należy poświęcić zanikającym już założeniom parkowym. Wszelkie prace pielęgnacyjne w parkach, jak: cięcia sanitarne drzew, nasadzenia, winny być opiniowane przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach celem zachowania właściwych cech stylistycznych tych parków. Parki winny mieć opracowane szczegółowe projekty rewaloryzacji zieleni. Zwłaszcza park w Gołoszycach, winien posiadać projekt rewaloryzacji wykonane w najbliższym czasie.

Objęcia ochroną wymagają zabytki łącznie z terenem objętym wyznaczonymi strefami ochrony konserwatorskiej (wg wykazu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków) oraz obiekty, rezerваты i pomniki przyrody (wg wykazu Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody).

Wszelka działalność w obiektach zabytkowych, ochrony przyrodniczej i ochronnym ich otoczeniu musi być każdorazowo uzgadniana z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków lub odpowiednio z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody. Większe rozpropagowanie walorów środowiska kulturowego oraz wyeksponowanie wartościowych obiektów zabytkowych i muzealnych, tradycyjnych wartości historycznych, a także zorganizowanie ciekawych tras turystycznych może stać się jedną z przesłanek ożywienia gospodarczego gminy.

Przyjmuje się konieczność prowadzenia ochrony dla zespołów i obiektów architektonicznych, technicznych i archeologicznych objętych ewidencją Państwowej Służby Ochrony Zabytków zawartych w wykazie rozdziału III.3.2. niniejszego opracowania. Wprowadza się konieczność ochrony krajobrazu kulturowo-historycznego poprzez zachowanie walorów punktów i ciągów widokowych.

Przyjmuje się potrzebę ochrony krajobrazu współczesnego wyrażoną poprzez harmonijne jego kształtowanie dotyczące w szczególności ograniczenia rozpraszania zabudowy, nie wprowadzania obiektów agresywnych krajobrazowe, preferowania zabudowy nawiązującej do stylu regionalnego, stosowania szczegółowych wytycznych architektonicznych dla nowopowstającego budownictwa zagrodowego, mieszkaniowego i usługowego, utrzymania regionalno - historycznej skali jednostek osadniczych, ograniczenia sieci napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych, izolowania wysoką zielenią obiektów dysharmonijnych.

Dla obiektów dziedzictwa kulturowego określa się strefy ochrony związane z obiektami zabytkowymi i stanowiskami archeologicznymi mające na celu dostosowanie bieżących zadań inwestycyjnych do potrzeb wynikających z ich znaczenia.

Ponadto w polityce ochrony dziedzictwa kulturowego zaleca się utrzymywanie różnorodności form zasobu kulturowego i krajobrazowego, jako cech budujących tożsamość gminy Baćkowice. Formy dawnej architektury i budownictwa ludowego świadczą o historii i rozwoju obecnych terenów gminy Baćkowice. Przykładami form rozwoju zabudowy wiejskiej drewnianej w gminie Baćkowice są jednie dwa domy we Wszachowie. Ubóstwo w tym zakresie będące wynikiem akcji pacyfikacyjnych z okresu II wojny światowej sugeruje potrzebę otoczenia ochroną także tych skromnych pozostałości budownictwa ludowego. Dawna zabudowa jest też dowodem rozwoju form układów wiejskich w j gminie Baćkowice.

Ważna jest także ochrona wartości niematerialnych krajobrazu kulturowego, jak obyczaje ludowe i historyczne nazwy poszczególnych części miejscowości. Duże znaczenie dla dziedzictwa kultury gminy Baćkowice ma propagowanie twórczości ludowej.

Podjęcie powyższych działań winno skutkować podkreśleniem własnej tradycji kulturowej gminy Baćkowice, co z kolei jest bardzo ważnym atutem w realizacji promocji tych terenów i jest świadectwem wielowiekowej tradycji historycznej osadnictwa na terenie gminy Baćkowice.

Wykorzystanie obiektów dla celów przedsiębiorczości

Dawne drewniane domy na terenie gminy Baćkowice można adaptować na cele rekreacyjne. Na terenach parkowych można realizować obiekty o cechach architektury rezydencjonalnej ze współczesną funkcją gastronomiczną lub hotelową a także zabudowę produkcyjną o funkcji niekolidującej z warunkami ochrony.

Wymienione w wykazie obiekty winy być też elementami atrakcji turystycznej przy wyznaczaniu tras ścieżek rowerowych. Duże walory krajobrazowe i zabytkowe tych obiektów, a także ich usytuowanie przy drogach pozwala na wyznaczenie obok nich tras ścieżek rowerowych. Cechy fizjonomiczne wymienionych zespołów decydują o ich niepowtarzalności, nadają im własną tożsamość i łatwość zapamiętywania poszczególnych miejsc.

Obiekty umieszczone w wykazie są w większości wtopione w zabudowę wiejską za wyjątkiem: cmentarzy parafialnych i parków.

Wobec usytuowania obiektów z wykazu w zabudowie wiejskiej nie ma potrzeby wyznaczania dla nich graficznie stref ochronnych, a jedynie należy zachować wymóg uzgadniania projektów nowych inwestycji w pobliżu granic terenu obiektów z powyższego wykazu.

W myśl ustawy o ochronie dóbr kultury instytucje powołane do sprawowania opieki nad zabytkami, powinny zabezpieczać odpowiednie warunki finansowe i prawne dla ochrony dziedzictwa archeologicznego. Wszelkie prace przy zabytkach, w tym nadzory i badania archeologiczne na terenie gminy mogą być prowadzone jedynie przez dyplomowanego archeologa na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków w Kielcach.

Wyznaczono podstawową strefę biernej ochrony archeologicznych dóbr kultury, w której obowiązują częściowe zakazy i nakazy do uwzględnienia na etapie planowania miejscowego oraz realizacji podejmowanych prac ziemnych sprowadzające się do dokonywania wyprzedzających badań archeologicznych.

Nieznaczną część obiektów znajdujących się w ewidencji zabytków uległa całkowitemu zniszczeniu, wymaga podjęcia działań proceduralnych porządkujących i doprowadzających do zgodności listy zabytków ze stanem faktycznym (np. wiatraki).

IV.4 Kierunki działań podejmowane na rzecz realizacji celów społeczno - gospodarczych

1. Niezależnie od ochrony szczególnie wartościowych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego, które winny być podporządkowane ustaleniom określonym w przepisach szczególnych w „Studium...” uwzględnia się także realizację celów społeczno - gospodarczych wymagających:

- racjonalnego gospodarowania istniejącymi zasobami przyrody, kultury i krajobrazu,
- rozwijania rolnictwa ekologicznego,
- tworzenia warunków rozwoju turystyki i wypoczynku (między innymi agroturystyka),
- poprawy czystości wód powierzchniowych i podziemnych.

2. Na terenie gminy Baćkowice turystyka i rekreacja znajdują korzystne warunki rozwoju. Naturalny potencjał gminy jak również korzystne położenie przy drodze krajowej nr 74 nie są obecnie wykorzystywane dla tworzenia bazy noclegowo-gastronomicznej. Studium przewidując wzrost zainteresowania inwestorów tą dziedziną działalności gospodarczej rezerwuje odpowiednie tereny głównie w sołectwach: Piórków, Baćkowice, Nieskurzów, Olszownica. Przewidziane rezerwy umożliwią wykreowanie podaży i popytu na formy rekreacji związane z pobytem w lesie i nad wodą (turystyka rowerowa i piesza, sporty wodne). Północne sołectwa gminy posiadają również korzystne warunki dla rozwoju agroturystyki.

3. Budownictwo

Przewiduje się dalszy wzrost zapotrzebowania na nowe tereny budowlane. Przyjmując za punkt wyjścia wzrost liczby mieszkań oddanych do użytku w latach 1992 -2000, można oszacować ich liczbę w latach 2000-2015 na około 150-200. Jednocześnie potrzeby wynikające z ilości zawartych małżeństw wynosić będą około 450. Obszary przeznaczone w studium pod nową zabudowę są dość znaczne i w pełni zaspokajają potrzeby mieszkańców. Możliwości rozwojowe budownictwa na terenie gminy Baćkowice są ograniczone zarówno warunkami naturalnymi jak też zasadami ochronnymi wynikającymi z ochrony prawnej elementów środowiska przyrodniczego, złóż mineralnych i gleb wysokich klas bonitacyjnych. Prowadząc politykę w zakresie realizacji budownictwa należy uwzględniać szereg poniższych zasad:

- ograniczenie procesów utrwalania istniejącej zabudowy rozproszonej z uwagi na konieczność

zmniejszenia zagrożeń środowiska i usprawnienie działań porządkowych w zakresie gospodarki wodno - ściekowej,

- ograniczenie wyznaczania nowych terenów zabudowy na obszarach węzłów ekologicznych, dolin rzecznych, na gruntach pochodzenia organicznego i gruntach rolnych klasy bonitacji II - III,
- określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zasad architektoniczne - budowlanych doprowadzających do poprawy estetyki,
- wykluczenie lokalizacji nowych i nie spełniających wymagań ochrony środowiska zakładów przemysłowych,
- wykluczenie lokalizacji nowych inwestycji na terenach zalewowych.

4. Rolnictwo

Gmina Baćkowice posiada szczególnie korzystne uwarunkowania przyrodnicze dla znaczącego rozwoju gospodarki rolnej. W systemie funkcjonalnym gminy rolnictwo stanowi funkcję podstawową. Doskonała gleba, optymalny klimat i wysoka kultura rolna jest od wielu już lat podstawą rozwoju sadownictwa i warzywnictwa oferującego konsumentom prawie wszystkie gatunki warzyw i owoców strefy umiarkowanej. Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich będzie następował drogą rozwoju wielofunkcyjnego, bazującego na funkcjach nierolniczych. Przewiduje się też komplementarny rozwój gospodarstw rolniczych, polegający na wprowadzeniu do tych gospodarstw drobnych funkcji gospodarczych nie wymagających szczególnych obszarowych modyfikacji siedlisk.

Funkcjonowanie i rozwój gospodarki rolnej na obszarze gminnego systemu ochrony środowiska wymagał będzie:

- ochrony istniejących terenów zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i znaczącego wzbogacenia terenów rolnych w zadrzewienia ochronne,
- ochrony gleb o najwyższej przydatności dla rolnictwa przed zagospodarowaniem na cele nie rolne oraz erozję,
- ochrony obszarów zmeliorowanych przed nieuzasadnionym zagospodarowaniem zmieniającym funkcje tych terenów,
- umiaru w stosowaniu chemicznych środków ochrony roślin i nawozów sztucznych,
- racjonalizacji gospodarki gruntami, umożliwiającej koncentrację ziemi poprzez scalanie i wymianę gruntów w aspekcie potrzeb rozwojowych gospodarstw,
- prowadzenia gospodarki hodowlanej w oparciu o małe obiekty inwentarskie z jednoczesnym zakazem realizacji ferm bezściółkowych,
- przestrzegania zakazu wylewania gnojowicy i ścieków do nawożenia pól,
- ograniczenia dalszego rozdrabniania gospodarstw - ustalenia minimum obszarowego na poziomie 20 ha,
- preferowania rozwoju trwałych użytków zielonych na terenach przylegających bezpośrednio do rzek i cieków wodnych,
- tworzenia warunków promujących produkcję „zdrowej żywności” oraz upraw specjalnych, w pierwszej kolejności na obszarach objętych ochroną prawną przyrody.

IV.5. Kierunki rozwoju wynikające z uwarunkowań infrastruktury technicznej

IV.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Rozbudowa ujęcia „Zajesienie” wykorzystująca jego potencjalne rezerwy oraz eliminacja ponadnormatywnego stężenia azotanów. Barię do rozbudowy ujęcia jest jakość wody (ponadnormatywne stężenie azotanów). Z chwilą stałej poprawy jakości wody i zabezpieczenia ujęcia przed ewentualnym skażeniem, możliwa będzie rozbudowa wodociągu w miarę potrzeb.

Rozbudowa ujęcia „Modliborzyce” i zwodociągowanie sołectwa Janczyce. Potrzeby w zakresie rozbudowy wodociągu nie są rozległe, gdyż obejmują jedynie jedną wieś nie

zwodociągowaną a mianowicie Janczyce. Można rozważyć ewentualne uwzględnienie potrzeb sąsiednich wsi położonych w gminie Iwaniska.

Dotychczasowy, niewielki stopień wykorzystania wody wodociągowej przez mieszkańców stwarza znaczne rezerwy w wydajności ujęć. Ujęcia i wodociąg przygotowane są na pokrycie znacznie większego w perspektywie zapotrzebowania wody.

Bilans zapotrzebowania wody dla gminy Baćkowice

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba mieszkańców	Zapotrzebowanie na wodę wg realnego zużycia wody [m ³ /d]	Zapotrzebowanie na wodę wg wskaźników normatywnych [m ³ /d]
1.	Baćkowice	574	28,7	86,1
2.	Baranówek	208	10,4	31,2
3.	Gołoszyce	268	13,4	40,2
4.	Janczyce	175	8,7	26,3
5.	Modliborzyce	432	21,6	64,8
6.	Nieskurzów Nowy	388	19,4	58,2
7.	Nieskurzów Stary	573	28,6	85,9
8.	Olszownica	446	22,3	66,9
9.	Oziębłów	191	9,5	28,7
10.	Piórków	498	24,9	74,7
11.	Piórków Kolonia	438	21,9	65,7
12.	Piskrzyn	231	11,5	34,7
13.	Rudniki	197	9,8	29,6
14.	Wszachów	779	38,9	116,9
15.	Żerniki	230	11,5	34,5

(Na całym obszarze zmiany Nr 2 studium obowiązują postanowienia rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. ²⁾ oraz ³⁾

(Zakłada się utrzymanie i rozbudowę istniejącego systemu zaopatrzenia gminy w wodę dla zaspokojenia potrzeb jej mieszkańców w wieloletniej perspektywie. Przyjmuje się w związku z tym obok istniejących systemów zaopatrzenia w wodę budowę dodatkowych systemów, tj. wykorzystujących istniejącą sieć ujęć wody oraz nowe projektowane ujęcia, jeśli okaże się to zasadne. W studium przyjmuje się wypracowanie dla potrzeb gminy rozwiązań w tym zakresie, a także zakłada się, że niezbędne jest opracowanie docelowego programu zaopatrzenia gminy w wodę i modernizację istniejących rozwiązań jeśli zajdzie taka potrzeba. ³⁾

IV.5.2. System odprowadzania i oczyszczania ścieków

W tym zakresie kierunki rozwoju gminy sprowadzają się do uporządkowania gospodarki ściekowej w ramach działań samodzielnych gminy lub w ramach kompleksowego programu obejmującego budowę i modernizację wodociągów, kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Sandomierzu i dorzeczu Koprzywianki.

Warto zauważyć, że podejmowanie działań wspólnych dla wielu gmin stwarza szansę na pozyskanie znacznego dofinansowania ze środków pomocowych UE.

W przypadku podejmowania samodzielnych przedsięwzięć z zakresu gospodarki ściekowej niniejsze „studium” proponuje system kanalizacji j funkcjonujący w oparciu o 4 oddzielne oczyszczalnie ścieków zlokalizowane w: Piskrzynie, Rudnikach, Oziębłowie oraz we Wszachowie. Z uwagi na mocno zróżnicowane ukształtowanie terenu gminy w skład systemu wchodzić będzie sieć grawitacyjna i nieznaczna ilość przepompowni ścieków wraz z rurociągami tłocznymi.

Orientacyjne przepustowości projektowanych oczyszczalni ścieków przedstawiono poniżej w tabeli:

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców	Ilość ścieków wg realnego zużycia wody [m ³ /d]	Ilość ścieków wg wskaźników normatywnych [m ³ /d]
1.	Baćkowice	574	27,3	81,8
2.	Olszownica	446	21,2	63,6
3.	Nieskurzów Stary	573	27,2	81,7
4.	Żerniki	230	10,9	32,8
5.	Baranówek	208	9,9	29,6
6.	Janczyce	175	8,3	24,9
7.	Piskrzyn	231	11,0	32,9
Razem przepustowość oczyszczalni w Piskrzynie:			115,8	347,3
1.	Modliborzyce	432	20,5	61,6
2.	Rudniki	197	9,4	28,1
3.	Gołoszyce	268	12,7	38,2
Razem przepustowość oczyszczalni w Rudnikach:			42,6	127,9
1.	Oziembłów	191	9,1	27,2
Razem przepustowość oczyszczalni w Oziembłowie:			9,1	27,2
1.	Wszachów	779	37,0	111,0
2.	Piórków	498	23,7	71,0
3.	Piórków Kolonia	438	20,8	62,4
4.	Nieskurzów Nowy	388	18,4	55,3
Razem przepustowość oczyszczalni we Wszachowie:			99,9	299,7

(W zakresie zmiany Nr 3 studium zakłada się, że budowa gminnego systemu odprowadzania i utylizacji ścieków będzie postępować wraz z budową lokalnych systemów zaopatrzenia w wodę i będzie prowadzona na podstawie docelowego programu rozbudowy sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Baćkowice, w zależności od lokalnych uwarunkowań w formie budowy systemów grupowych lub indywidualnych.

Zakłada się w generalnym ujęciu następujące systemy odprowadzania ścieków:

- *z zabudowy zagrodowej, mieszkalnej i produkcyjno-usługowej kanałami sanitarnymi do mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków zrealizowanych w miejscach ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,*
- *w indywidualnych przypadkach do szczelnych zbiorników bezodpływowych, skąd będą usuwane taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego nieczystości płynnych na terenach oczyszczalni,*
- *na terenach nie objętych strefami ochrony sanitarnej ujęć wód z odpowiednią przepuszczalnością gruntu – poprzez rozsączkowanie ścieków w gruncie po uprzednim ich oczyszczeniu w osadniku.*

Wybór optymalnego systemu zagospodarowania i oczyszczania ścieków bytowo-gospodarczych musi być poparty analizą techniczno-ekonomiczną i zrealizowany wg sporządzonych dokumentacji, zgodnie z przepisami odrębnymi. Niezależnie od powyższego należy przyjąć zasadę, że priorytetem i najbardziej pożądanym sposobem odprowadzania ścieków będą zbiorcze systemy kanalizacji ściekowej realizowane kompleksowo na terenie gminy.

3)

IV.5.3. System odprowadzania wód deszczowych

Przewiduje się, że podstawowym sposobem odprowadzania wód opadowych z terenu gminy nadal będzie ich powierzchniowy spływ wykorzystujący system cieków i dolin. Lokalnie dla terenów produkcyjnych o znacznym stopniu zanieczyszczenia terenów wynikającym z prowadzonych procesów technologicznych wymagana będzie realizacja fragmentarycznej kanalizacji deszczowej wraz z ewentualnymi podczyszczalniami wchodzącymi w skład projektowanych przedsięwzięć inwestycyjnych stanowiących najpoważniejsze potencjalne źródło zanieczyszczenia wód deszczowych. Największą koncentrację zanieczyszczających wody opadowe terenów usługowych i przemysłowych przewiduje się w obrębie miejscowości Baćkowice, Piórków i Gołoszyce. Dla tych miejscowości studium postuluje realizację systemów zbiorczych oczyszczania wód deszczowych.

(W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych postuluje się o promocję zagospodarowywania tych wód w ramach własnej posesji m.in. poprzez realizację tzw. ogrodów deszczowych".

3)

IV.5.4. System gazowniczy

W 1992 r. na zlecenie Urzędu Gminy w Baćkowicach został opracowany przez B.P.B.K. w Kielcach program gazyfikacji gminy Baćkowice.

Źródłem zasilania gazociągu jest istniejący gazociąg wysokoprężny G 350 CN-6,4 MPa relacji Sandomierz - Ostrowiec Świętokrzyski oraz projektowane odgałęzienie wysokoprężne G 100 CN-6,4 MPa od rejonu Opatowa do programowanej stacji redukcyjno-pomiarowej I-go stopnia w rejonie wsi Żerniki. Cały układ rozdzielczy gazu objęty programem będzie gazyfikowany siecią średnioprężną z zastosowaniem domowych reduktorów dla poszczególnych odbiorców. Jednym z priorytetów w działaniach gminy winny być starania o realizację odgałęzienia sieci gazowej wysokiego ciśnienia zasilającego gminę, a dla którego niniejsze studium rezerwuje stosowną przestrzeń.

Zestawienie zapotrzebowania na gaz dla gminy Baćkowice:

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba odbiorców	Zapotrzebowanie na gaz [tys.]
1.	Baćkowice	99	184
2.	Baranówek	59	110
3.	Gołoszyce	72	134
4.	Janczyce	52	97
5.	Modliborzyce	118	218
6.	Nieskurzów Nowy	101	187
7.	Nieskurzów Stary	134	248
8.	Olszownica	108	200
9.	Oziembłów	65	122
10.	Piórków	127	236
11.	Piórków Kolonia	86	160
12.	Piskrzyn	49	92
13.	Rudniki	63	117
14.	Wszachów	181	336
15.	Żerniki	67	125
Razem:		1381	2566

W bilansie zapotrzebowania na gaz założono, że odbiorcy z gospodarstw domowych użytkowników będą gaz dla potrzeb przygotowania posiłków, ciepłej wody oraz ogrzewania pomieszczeń. Dla potrzeb usług i drobnego przemysłu zapotrzebowanie na gaz uwzględniono wskaźnikowe w wielkości 20% potrzeb komunalnych. Uwzględniono również straty w sieci gazowej w ilości 3% ogólnej ilości gazu.

IV.5.5. Gospodarka odpadami

Przewiduje się gromadzenie odpadów na terenie każdej posesji oraz wprowadzenie systemu segregacji odpadów, przed wywozem na składowisko.

W układzie docelowym obsługę w tym zakresie dla wszystkich gmin zrzeszonych w EZGDK będzie pełnił zakład utylizacji odpadów w Janczycach, **który w zależności od potrzeb może być rozbudowywany. m.in. w zakresie budowy hali sortowni z instalacją sortowania oraz przygotowania komponentów do produkcji paliwa z odpadów, instalacji stabilizacji odpadów w systemie zamkniętym, placu dojrzewania stabilizatu/kompostu, zbiornika na ścieki technologiczne z kompostowni, osadnika z separatorem do podczyszczania ścieków deszczowych oraz zaplecza magazynowego sortowni wraz z ogrodzeniem obiektu a wzdłuż ogrodzenia przewidziana jest realizacja pasa zieleni wysokiej o szerokości 5m.**

Program funkcjonalny składowiska obejmuje sortownię, składowisko surowców wtórnych, kompostownię odpadów organicznych oraz składowisko odpadów balastowych. Odpady niebezpieczne gromadzone będą w zamkniętych pojemnikach i wywożone do odpowiednich zakładów utylizacji (poza terenem gminy). Przewidziana dobową podaż odpadów wzrastać będzie od 60 ton w roku 2005 do 86

ton w roku 2025, co daje nagromadzenie odpadów rzędu 950.200 m³ w 2015 i 1.858.100 m³ w 2025 roku. Po uwzględnieniu ubytku masy odpadów na skutek segregacji przewidywana objętość składowiska będzie wynosić w roku 2015 - 775.842 m³, w roku 2025 - 1.356.747 m³.

Innym sposobem unieszkodliwiania odpadów może być funkcjonowanie biogazowni rolniczych.

Budowa biogazowni oraz budowa bądź rozbudowa składowisk odpadów zaliczana jest do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z (Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Dz.U. z 2010r. Nr. 213 poz., 1397) które wymagają uzyskania decyzji środowiskowej i wymagają bądź mogą wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W celu minimalizacji potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko projektowanej biogazowni rolniczej w Gołoszycach i projektowanej rozbudowy ZUOK w Janczycach inwestycje te należy zaprojektować w oparciu o najnowsze standardy stosowane w kraju i zagranicą dla tego typu technologii. Funkcjonowanie tych przedsięwzięć nie może powodować przekroczeń standardów jakości środowiska wodnego, klimatu akustycznego, powietrza atmosferycznego oraz powodować uciążliwości odorowej poza granicami własności.

Realizacja biogazowni w Gołoszycach celem zapobiegania i ograniczania potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko wymaga w szczególności:

- realizacji wszystkich obiektów (składowisk, zbiorników) ze skuteczną izolacją podłoża i jako hermetycznie szczelnych;
- zgodnego z przepisami odrębnymi postępowania z wszystkimi powstającymi rodzajami ścieków tj. gromadzenia i wywozu na oczyszczalnię gminną ścieków bytowych (do czasu budowy sieci kanalizacyjnej), recykulowania w procesach technologicznych odcieków ze składowisk, zbierania ścieków opadowych i roztopowych kanalizacją deszczową i oczyszczania w osadnikach i separatorach związków ropopochodnych przed odprowadzeniem do odbiornika – rowu melioracyjnego;
- pokrycia składowisk surowców folią zabezpieczającą przed emisją typowych odorów;
- wyposażenia biogazowni w czujniki, aparaturę pomiarową, sprzęt do sterowania celem zapewnienia bezpieczeństwa i umożliwienia szybkiego reagowania w przypadku awarii;
- nasadzenia pasa zieleni o szerokości min. 5m stanowiącej zaporę dla hałasu i odorów.

Realizacja rozbudowy ZUOK w Janczycach celem zapobiegania i ograniczania potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko wymaga, w szczególności:

- realizacji podstawowych procesów technologicznych (segregacja, kompostowanie i stabilizacja odpadów) w systemie zamkniętym, co pozwoli na ograniczenie rozprzestrzeniania się aerozoli i odorów typowych oraz rozprzestrzeniania się dźwięku z instalacji emitujących hałas;
- realizacji wszystkich obiektów (składowisk, zbiorników) ze skuteczną izolacją podłoża i jako hermetycznie szczelnych;
- zgodnego z przepisami odrębnymi postępowania z wszystkimi powstającymi rodzajami ścieków tj. gromadzenia i wywozu na oczyszczalnię gminną ścieków bytowych (do czasu budowy sieci kanalizacyjnej), recykulowania ścieków technologicznych (odcieków), bądź gromadzenia i wywozu, zbierania ścieków opadowych i roztopowych kanalizacją deszczową i oczyszczania w osadnikach i separatorach przed odprowadzeniem do odbiornika – rowu melioracyjnego;
- gromadzenia odpadów niebezpiecznych, wyodrębnionych ze strumienia odpadów komunalnych w odrębnych magazynach, w pojemnikach szczelnych i przekazywania okresowo wyspecjalizowanym jednostkom celem unieszkodliwienia;
- nasadzenia wzdłuż ogrodzenia zewnętrznego min. 5m pasa zieleni wysokiej, który stanowić będzie barierę dla rozprzestrzeniania się hałasu i odorów.

(W 2014 r. zakończono rozbudowę Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach. Zakład posiada status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Regionie Gospodarki Odpadami numer

1 Województwa Świętokrzyskiego. Obszar ten obejmuje około 150 tysięcy mieszkańców. Na terenie zakładu znajdują się trzy instalacje służące do zagospodarowania odpadów:

- instalacja mechanicznego przetwarzania odpadów;
- kompostownia;
- kwatera składowania.

System gospodarki odpadami należy realizować zgodnie z założeniami „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” na lata 2012 – 2018 (Uchwała Nr XXI/360/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28.06.2012 r.) oraz w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego” na lata 2012 – 2018 (Uchwała Nr XXI/361/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28.06.2012 r.), w zakresie obszarów objętych zmianą Nr 2 studium.

2)

(Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać będzie się z istniejącego lub projektowanego układu sieci i stacji transformatorowych (rozbudowanego w miarę potrzeb).

W zakresie instalacji OZE.

W obszarze zmiany Nr 3 studium nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 100 kW oraz o mocy w przedziale od 50kW do 100kW.

Nie przewiduje się również lokalizacji obiektów, urządzeń i instalacji do produkcji odnawialnych źródeł energii, tj.: instalacji fotowoltaicznych o mocy powyżej 100kW.

Dopuszcza się realizację mikroinstalacji oze, w rozumieniu przepisów odrębnych.

3)

(W zakresie instalacji OZE.

W obszarze zmiany Nr 4 studium dopuszcza się lokalizację obiektów, urządzeń i instalacji do produkcji odnawialnych źródeł energii, tj.: instalacji fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW.

4)

IV.5.6.Telekomunikacja

Przewiduje się dalszą przebudowę systemów stacjonarnych i naziemnych oraz zwiększenie zakresu usług proponowanych przez poszczególnych operatorów zapewniając techniczną i przestrzenną dostępność do systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, funkcjonujących na rynku usług komunikacji elektronicznej.

W granicach gminy umożliwia się:

- lokalizację sieci telekomunikacyjnych zarówno w tradycyjnych jak i w nowych technologiach, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury światłowodowej,
- połączenie z zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci internetowych o zasięgu wojewódzkim i krajowym,
- rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie. oraz 3)

Realizacja przedsięwzięć telekomunikacyjnych wymaga dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w miejscach dostępnych dla ludzi, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzenia dotrzymania tych poziomów (Dz.U. z 2003 roku Nr 192 poz. 1883).

(IV.5.6. dotyczy również zmiany Nr 2 oraz Nr 3 studium z uwzględnieniem przepisów odrębnych. 2) oraz 3)

IV.6. Kierunki rozwoju komunikacji

Głównym celem przekształceń przestrzennych w zakresie transportu winno być zaspokajanie wzrastających potrzeb transportowych z uwzględnieniem minimalizacji kosztów społecznych i środowiskowych, jakie wywołuje rozbudowa systemu transportowego. Można wskazać także cele częściowe, którymi są:

- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ruchu,
- zwiększenie dostępności i osiągalności wszystkich rejonów gminy, minimalizacja czasu podróży,
- zapewnienie wystarczającej przepustowości układu (swobody ruchu) na kierunkach największych ciąż, oraz,
- zmniejszenie uciążliwości transportu dla mieszkańców i środowiska.

Cele takie są możliwe do osiągnięcia przede wszystkim poprzez modernizację i zmianę parametrów elementu układu transportowego oraz poprzez wprowadzanie nowych elementów do tego układu. W wyniku takich działań powinny powstać sprawne i wygodne połączenia lokalne pomiędzy poszczególnymi rejonami gminy oraz połączenia tranzytowe zmniejszające uciążliwość ruchu tranzytowego szczególnie w obszarach mieszkaniowych i centrum gminy. Hierarchiczna struktura układu komunikacyjnego pozwoli na jasne i czytelne ograniczanie funkcji niekomunikacyjnych dla dróg niższego poziomu. Istotną rolę w kształtowaniu systemu transportowego winny odgrywać preferencje dla ruchu pieszego (w tym osób niepełnosprawnych), ruchu rowerowego oraz dla środków komunikacji zbiorowej.

Na podstawie analizy istniejącego systemu transportowego oraz oszacowania potencjalnych potrzeb transportowych można sformułować szereg wniosków dotyczących zasad rozwoju infrastruktury transportowej na terenie gminy Baćkowice.

(1).

Zewnętrzne uwarunkowania transportowe można określić, jako korzystne. Droga tranzytowa o znaczeniu międzyregionalnym jest czynnikiem stymulującym rozwój gminy. Niekorzystne oddziaływanie tej drogi może być zneutralizowane poprzez działania planistyczne, organizacyjne, a przede wszystkim przez realizację barier akustycznych.

Opracowane zostały cztery różne warianty przebiegu odcinka trasy stanowiącego dalszy przebieg trasy ekspresowej S 74 a w wyniku konsultacji społecznych wyłoniony (preferowany został wariant II),

Wariant II bieg swój rozpoczyna na wysokości miejscowości Zagościniec i biegnie w kierunku południowo - wschodnim omijając od południowej strony miejscowości Piórków -Kolonia, Piórków Dolny, Nowy Nieskurzów, a dalej od strony północnej Las Baćkowski. Na tym odcinku w ciągu drogi powiatowej nr 0707 T Stara Słupia - Wszachów zaprojektowano wiadukt nad drogą ekspresową (km 122+200). Następnie projektowana droga omija po południowej stronie miejscowości Baćkowice oraz Żerniki a po północnej Baranówek i kieruje się na miejscowość Modliborzyce. Na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 0716 T Baćkowice -iwaniska zaprojektowano węzeł Baćkowice (km około 127+300). Dalej odbijając na północny wschód omija po południowej stronie zabudowania miejscowości Gołoszyce, a po północnej miejscowość Modliborzyce o raz Kol. Modliborzyce. Następnie przechodząc wiaduktem nad drogą powiatową nr 0717 T Łężyce - Zaldów kieruje się do włączenia do obwodnicy. Przed tym tuż za granicą gmin Baćkowice i Opatów krzyżuje się z istniejącą drogą krajową. Bieg swój kończy w km ~134+860 na włączeniu do obwodnicy. Cały wariant poza punktem początkowym o raz końcowym zlokalizowany został po południowej stronie istniejącej drogi krajowej nr 74 w dość znacznej odległości.

PARAMETRY TECHNICZNE DROGI

■ klasa drogi	S (ekspresowa) $V_p = 100 \text{ km/h}$ $V_m = 110 \text{ km/h}$
■ prędkość projektowa	$V_p = 100 \text{ km/h}$
■ prędkość miarodajna	$V_m = 110 \text{ km/h}$
■ przekrój normalny	
o projektowany	2 jezdnie x 2 pasy (szer. pasa dzielącego 12.0m, z

o docelowy	obustronnymi opaskami bitumicznymi)
	2 jezdnie x 3 pasy (szer. pasa dzielącego 5.0m)
■ szerokość pasa ruchu,	3.5 m
■ szerokość pasa awaryjnego,	2.5 m
■ szerokość opaski,	0.5 m
■ szerokość pobocza gruntowego,	min. 0.75 m
■ skrajnia pionowa w ciągu drogi S 74,	min. 4.7 m
■ dopuszczalne obciążenie nawierzchni,	115 kN/oś
■ szerokość pasa drogowego,	min. 50 metrów
■ dostępność do drogi ekspresowej tylko na węzłach	

Z uwagi na wyżej przytoczone założenia stawiające bardzo ostre wymogi odległościowe także dla terenów zdeterminowanych zabudową istniejącą dalszy wzrost uciążliwości komunikacyjnych wymagał będzie stosowania ekranów akustycznych, a także wdrożenia strefowania terenów zabudowy zagrodowej zmierzającego do realizacji zabudowy produkcyjnej w sposób tworzący pasmo osłonowe dla funkcji wymagających niskiego poziomu hałasu.

Dostęp do planowanej trasy ekspresowej za pośrednictwem dróg niższego rzędu tylko w miejscach skrzyżowań bezkolizyjnych (węzeł Baćkowice, Łagów i Opatów), Oprócz węzłów przewidziane są zjazdy prawoskrętne do Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP). Utrzymanie ciągłości systemu dróg powiatowych i gminnych będzie wymagało bezkolizyjnego przeprowadzenia trasy ekspresowej nad lub pod ciągami niższego rzędu.

Istniejące w pobliżu trasy tranzytowej obszary zabudowy niezwiązane z funkcjonowaniem dróg szybkiego ruchu będą wymagały realizacji dróg zbiorczych odbarczających układ podstawowy.

(2).

Gęstość i układ sieci drogowej w obszarze gminy należy uznać za wystarczający w kontekście istniejącego i prognozowanego sposobu zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to układu drogowego, jako całości niezależnie od administracyjnej klasyfikacji dróg.

Obsługiwane są zainwestowane tereny budownictwa mieszkaniowego i zagrodowego oraz zapewnione są powiązania z zewnętrznym układem drogowym oraz z ośrodkiem gminnym - Baćkowicami, a także z sąsiednimi gminami (realizowane przede wszystkim przez drogi powiatowe). Realizacja drogi ekspresowej wymagać będzie zapewnienia prawidłowych powiązań komunikacji wewnętrznej gminy w miejscach sygnalizowanych w rysunku studium.

Ewentualne uzupełnienia dotyczą sieci dróg gminnych i zilustrowane są na planszy tematycznej.

(3).

Niewielki stopień urbanizacji gminy jest z punktu widzenia komunikacyjnego czynnikiem pozytywnym. Oprócz drogi krajowej nr 74 na terenie gminy nie ma intensywnych, skoncentrowanych w przestrzeni czasie źródeł i celów ruchu. Takie zjawiska jak:

- przeciążenie sieci drogowej w godzinach szczytu (przekroczenia dopuszczalnych poziomów swobody ruchu, stałe spiętrzenia),
- problemy związane z niekontrolowanym parkowaniem,
- utrudniona dostępność do istotnych celów podróży (centrum, skupiska miejsc zatrudnienia, itp.),
- trudności w podróżowaniu i szczególne zagrożenie bezpieczeństwa komunikacyjnego,
- problemy dotyczące kwestii ochrony środowiska, tj. zanieczyszczenie powietrza spalinami, hałas komunikacyjny

będą miały stosunkowo ograniczony zasięg i nie będą czynnikami destrukcyjnymi rozwoju gminy.

(4).

Stwierdzenie powyższe nie oznacza zaniechania działań związanych z rozwojem a przede wszystkim modernizacją istniejącego układu komunikacyjnego. Przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego niezbędnym jest doprowadzanie parametrów technicznych dróg i ulic (wymienianych w ustaleniach realizacyjnych dla terenów komunikacji - dróg) do wartości zgodnej z warunkami, jakie są podane w „Rozporządzeniu Ministra Transportu i

Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie”. Na terenie gminy Baćkowice dotyczy to szczególnie drogi krajowej i dróg powiatowych, które w rozumieniu przepisów o drogach publicznych powinny mieć parametry techniczne i użytkowe odpowiadające:

- droga krajowa (ekspresowa) - klasie co najmniej GP (S),
- droga powiatowa - klasie co najmniej G,Z (wyjątkowo L)

Stosownie do w/w rozporządzenia drogi powiatowe powinny mieć parametry techniczne i użytkowe odpowiadające klasom G, Z (wyjątkowo klasy L) natomiast drogi gminne klasom L, D (wyjątkowo klasy Z).

(5).

Istotną rolę powinien odgrywać ruch rowerowy, nie tylko, jako sposób realizacji podróży bytowych, ale także, jako forma rekreacji. W zasadzie wszystkie drogi tworzące podstawowy układ komunikacyjny w obszarze gminy powinny mieć możliwość prowadzenia ruchu rowerowego. Najtańszą formą realizacji takiego postulatu jest ciąg pieszo rowerowy usytuowany poza koroną drogi, lecz w pasie drogowym bądź samodzielna ścieżka rowerowa. Techniczne aspekty tego zagadnienia regulują §43 - §48 wzmiankowanego Rozporządzenia MTiGM z dnia 2 marca 1999 r.

(6).

Głównym środkiem komunikacji zbiorowej pozostanie tak jak dotychczas transport autobusowy i mikrobusem realizowany przez przewoźnika publicznego i prywatnego. Podział przewozów powinien odbywać się z wykorzystaniem mechanizmów rynkowych. Nowo realizowane plany miejscowe i ewentualne modernizacje dróg winny swymi ustaleniami objąć przystanki autobusowe wraz z zatokami.

Ochrona przed hałasem:

Dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów o różnych funkcjach określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2007 roku Nr 120 poz. 826), które przyjmuje się w zmianie Studium

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
2	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, Tereny zabudowy związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, Tereny domów opieki społecznej,	55	50	50	40
3	Tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowo-usługowej, Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	60	50	55	45

W przypadkach niedotrzymywania standardów akustycznych niezbędne będzie podejmowanie działań mających na celu ograniczenie oddziaływania hałasu (wprowadzanie wyciszeń, ekranów akustycznych, nasadzenie zieleni izolacyjnej).

(W obszarach wyznaczonych zmianą Nr 2 studium należy zachować dopuszczalny poziom hałasu w środowisku: dla obszarów zabudowy (RM) - jak dla terenów zabudowy zagrodowej. Obowiązują przepisy odrębne w tym zakresie, w szczególności Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. z 2014 r. poz.112). ²⁾

(W obszarach wyznaczonych zmianą Nr 3 i Nr 4 studium należy zachować dopuszczalne normy i poziom hałasu w środowisku, w zależności od przeznaczenia terenu – zgodnie z przepisami odrębnymi.

³⁾ oraz ⁴⁾

IV.7. Priorytety i bariery infrastruktury społecznej

Ogólnie słaba kondycja ekonomiczna gmin wiejskich kształtuje koncepcję drugoplanowego podejścia do potrzeb w zakresie infrastruktury społecznej. Pomimo trudności finansowych w gminie Baćkowiec istnieje dobrze funkcjonująca sieć placówek służby zdrowia i placówek oświaty. Powstanie liceum ogólnokształcącego w Nieskurzowie wyznacza kierunek rozwoju infrastruktury społecznej w gminie, którego celem jest zmiana jej charakteru z lokalnej na infrastrukturę wpływającą znacząco na przestrzeń nieco wykraczającą poza granice gminy.

Uzupełnień wymagać będzie sfera kultury (organizacja Gminnego Ośrodka Kultury oraz sportu i rekreacji). Poprawa standardów funkcjonowania istniejących obiektów edukacji, zdrowia i kultury do poziomu zapewniającego ich konkurencyjność w układzie między gminnym i powiatowym winna być jednym z priorytetów gminy.

Zidentyfikowane zjawiska demograficzne w gminie sugerują potrzebę zwiększenia dostępności świadczeń z zakresu podstawowej ochrony zdrowia oraz różnych form opieki społecznej.

IV.8. Aspekty obronne i ochrona przeciwpowodziowa

Uwzględniając stanowisko Wojewódzkiego Inspektoratu Obrony Cywilnej w Kielcach z dnia 25.08.98 r. postuluje się konieczność formułowania na etapie sporządzania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego ustaleń zawierających wymagania w zakresie obrony cywilnej ludności dotychczas:

- Przygotowania budowli ochronnych (schronów) dla pracowników w nowo wznoszonych budynkach użyteczności publicznej oraz ewentualnej rezerwacji terenów pod realizację doraźną wolno stojących budowli ochronnych.
- Wykonywania przez mieszkańców domów jednorodzinnych na terenach wiejskich ukryć przed promieniowaniem jonizującym w podpiwniczeniach budynków. Przystosowywania obiektów socjalnych i innych (łazienki, pralnie, myjnie samochodowe) do prowadzenia odkażania i dezaktywacji.
- Wykonanie planu rozmieszczenia syren w gminie oraz konsekwentna egzekucja zmierzająca do wprowadzenia wynikających z tego planu rozstrzygnięć lokalizacyjnych na etapie sporządzania i uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz przy zatwierdzaniu projektów budowlanych.
- Przystosowywania oświetlenia zewnętrznego ulic, zakładów pracy i obiektów użyteczności publicznej w ramach prowadzonej modernizacji, rozbudowy lub budowy. Uwzględnienia potencjalnych zagrożeń na terenach zalewowych oraz prowadzenie polityki przestrzennej zmierzającej do eliminacji budownictwa mieszkaniowego z terenów zalewowych oraz stosowania zasad wyznaczania nowych terenów poza strefami zagrożeń.
- Określenia na etapie sporządzania planu miejscowego wymagań w zakresie minimalnych odległości między budynkami wynikających z potrzeby spełnienia warunków prawidłowego prowadzenia akcji ratowniczych.
- Konsekwentnej realizacji zakładanego w studium promienisto-pierścieniowego systemu ciągów komunikacyjnych zapewniającego pełną przelotowość umożliwiającą sprawne rozśrodkowanie i ewakuację ludności oraz manewr sił ratowniczych. Określenia w planach miejscowych warunków przystosowania studni publicznych czynnych i awaryjnych na wypadek sytuacji kryzysowych oraz

potrzeby spełnienia wymagań w zakresie zaciemniania i wygaszania oświetlenia w budynkach użyteczności publicznej i obiektach usługowych.

- Spełnienia innych istotnych z punktu widzenia przestrzeni gminy wymagań zawartych w miejscowym planie obrony cywilnej.

Na terenach zagrożonych powodzią należy przestrzegać warunków określonych przez właściwe terytorialnie jednostki odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa powodziowego kraju.

W szczególności zaś podejmowane w granicach obszarów zagrożonych powodzią działania inwestycyjne powinny uwzględniać zakazy dotyczące:

- wznoszenia obiektów budowlanych składania materiałów,
- dokonywania zmian w ukształtowaniu terenu,
- sadzenia drzew i krzewów oraz wykonywania urządzeń lub robót, które mogą utrudniać ochronę tych obszarów przed powodzią.

(Bezpieczeństwo ludności, w dużej mierze uzależnione jest od sprawnego reagowania na zagrożenia i szybkiego informowania o tych zagrożeniach lokalną ludność. Mając na uwadze powyższe należy docelowo zapewnić taką ilość syren alarmowych by pokryć ich zasięgiem słyszalności wszystkie jednostki osadnicze gminy oraz miasto. Lokalizację nowych syren należy planować w ramach realizacji zadań w zakresie wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania i alarmowania.

Do czasu pełnej realizacji systemu dopuszcza się możliwość alarmowania mieszkańców poprzez istniejące syreny oraz pojazdy samochodowe Ochotniczej Straży Pożarnej lub inne wyposażone w system nagłaśniający.

³⁾

Wyżej wymienione ustalenia dotyczą obszarów dolinek i strug wodnych zidentyfikowanych w ramach niniejszego studium w obrębie Przyrodniczego Systemu Gminy. Wykonane dla celów niniejszego studium obliczenia wielkości spływu wód stuletnich ilustrują konieczność objęcia powyższymi zakazami (wartości maksymalne) w rejonach przygranicznych Koprzywianki i Wszachowianki 25-30 metrowy pas pozwalający na przemieszczenie się fali powodziowej o wysokości 1,8-1,3 m (0,8-0,3 m ponad istniejące koryto).

Dla cieków przepływających przez Modliborzyce wielkości te wynoszą odpowiednio pas 16-22m przy 1,3-0,9 m wysokości fali powodziowej, dla rzeki Opatówki pas 20 metrowy przy 0,65 m fali powodziowej i dla cieków spod Janczyc 15 m pas przy 0,65 m fali powodziowej.

Ustawa „Prawo wodne” z dnia 18 lipca 2001 roku (Dz. U. Nr 115 poz. 1229 z 2001 r.) w art. 83 potwierdza prawidłowość przyjętych w wyżej wymienionym rozporządzeniu kierunków ochrony powodziowej i wprowadza pełny katalog ograniczeń, a w szczególności na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zabrania:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk,
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego.

W opracowywanych planach miejscowych zagospodarowania terenu winny znaleźć się ustalenia dotyczące pasów ochronnych wzdłuż cieków wodnych w celu:

- umożliwienia dostępu do wody w ramach powszechnego korzystania z wód,
- ochrony otuliny biologicznej cieków wodnych.

Lokalizacja i rozwiązania konstrukcyjne obiektów kubaturowych na tych terenach muszą uwzględniać zagrożenie powodziowe.

V. POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY

Określone w niniejszym „Studium...” zasady polityki przestrzennej stanowią podstawę do

koordynacji działań z zakresu zagospodarowania przestrzennego w obrębie gminy Baćkowice. Polityka przestrzenna proponowana w niniejszym dokumencie oparta została o obecnie funkcjonujące uniwersalne cele gospodarki przestrzennej, w tym głównie cele związane z poprawą jakości życia, racjonalnym wykorzystaniem terenów, zapewnieniem zrównoważonego rozwoju, właściwą gospodarką zasobami przyrodniczymi. Kreacja tej polityki dokonuje się w oparciu o przesłanki uwzględniające położenie gminy i walory jej środowiska przyrodniczego, stanu jego zagospodarowania oraz przesłanki wynikające z obserwacji obecnej tendencji zmian.

Kierunki polityki przestrzennej określone w „Studium...” obejmują:

- politykę osiągnięcia celów ekologicznych obejmującą ochronę niekwestionowanych wartości środowiska przyrodniczego, a także poprawę jego stanu wynikającą z potrzeby przemian technologicznych przemysłu.

Wysoka ranga przyrodnicza północnej części gminy i jej ważna pozycja w krajowym i europejskim systemie przyrodniczym (ECONET) powoduje pewne ograniczenia inwestycyjne i przesądza o proekologicznych kierunkach zagospodarowania. W zakresie aspektów przestrzennych polityki ekologicznej studium formułuje następujące cele:

- a) zachowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych gminy nie wykluczające podjęcia eksploatacji złóż uzasadnionej względami gospodarczymi,
  - b) respektowanie wymogów ochronnych obowiązujących w strefach ochrony wód podziemnych (zbiornik Włostów),
  - c) kompatybilność poziomu intensyfikacji zagospodarowania i cech środowiska przyrodniczego,
  - d) przygotowanie planistyczne umożliwiające przygotowanie realnej oferty inwestycyjnej dla obszarów złóż (wyłączenie z użytkowania rolniczego, eliminacja lokalizacji funkcji ograniczających wydobywanie, dostępność pod względem własności);
- politykę osiągnięcia celów kulturowych chroniącą występujące na obszarze gminy zabytki, wyrażoną poprzez osiągnięcie celów częściowych, w których do najważniejszych należą:
    - a) uporządkowanie i rewaloryzacja zabytkowych mogił i cmentarzy,
    - b) pogłębienie rozpoznania dziedzictwa kulturowego gminy,
    - c) poprawa ładu przestrzennego poprzez harmonijne powiązanie architektury i krajobrazu,
    - d) oznakowanie i udostępnianie miejsc historycznych na terenie gminy związanymi z tradycjami patriotycznymi i historią wojen (utrwalenia pamięci wymagają akcje pacyfikacyjne większości wsi gminy) oraz śladami starożytnego okręgu hutnictwa i górnictwa świętokrzyskiego, promocja turystyczna monastycznego szlaku cysterskiego;
  - politykę osiągnięcia celów gospodarczych wyrażoną w udostępnianiu szerokiej oferty terenów budowlanych skierowanej do potencjalnych przedsiębiorców i podniesieniem stopnia wyposażenia infrastrukturalnego gminy, w tym: **poprzez projektowane przedsięwzięcie polegające na budowie biogazowni do wytwarzania biogazu w wyniku beztlenowej fermentacji surowców pochodzenia rolniczego w Gołoszycach (gnojowica i obornik zmieszane z kiszonkami roślin energetycznych). Wytwarzany biogaz w dalszej kolejności wykorzystany zostanie, jako paliwo napędowe do silnika do wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu. Część (15%) wyprodukowanej energii zostanie zagospodarowana na potrzeby Przedsiębiorstwa, pozostała część zostanie wprowadzona do krajowej sieci elektroenergetycznej**
  - politykę osiągania celów społecznych wyrażającą się podniesieniem jakości życia mieszkańców, w której za najważniejsze należy uznać:
    - a) rozwiązanie problemów infrastruktury społecznej w skojarzeniu z ogólną strategią rozwoju tych usług w powiecie opatowskim,
    - b) przełamywanie barier architektonicznych w dostępie osób niepełnosprawnych do usług publicznych,
    - c) poprawę standardów funkcjonowania istniejących obiektów edukacji, zdrowia

- i kultury,
- d) ochronę lokalnej odrębności i specyfiki kultury ludowej,
- e) poprawa standardów zamieszkania i wypoczynku,
- f) aktywizacja rynku pracy;
- politykę przeciwdziałania zagrożeniom klęskami, głównie z uwagi na położenie sporej części gminy w strefie zagrożenia powodziowego związanego z rzeką Koprzywianka i Wszachówką.

Z pośród polityk szczegółowych warunkujących osiągnięcie celów generalnych szczególnego omówienia wymagają:

V.1. Polityka kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy

Celem generalnym w tym zakresie jest stworzenie optymalnych warunków funkcjonowania poszczególnych rodzajów działalności społecznej i gospodarczej, której przedmiotem winny być funkcje mieszkaniowe i usługowe, komunikacyjne, przemysłowe, administracyjne, usługowe wyższego rzędu, ekologiczne i rekreacyjne oraz kulturowe. Podstawowe cele w tym zakresie to:

- zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania poszczególnych rodzajów działalności społecznej i gospodarczej,
- zagwarantowanie mobilności, elastyczności i sprawności funkcjonowania,
- zharmonizowanie z krajobrazem, środowiskiem przyrodniczym i kulturowym,
- *(Na terenie województwa świętokrzyskiego nie został opracowany i uchwalony przez Sejmik audyt krajobrazowy, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. z 2015 r. poz. 774 ze zmianami), ²⁾ oraz ³⁾*
- ograniczenie rozpraszania osadnictwa na tereny nieurbanizowane,
- zapewnienie ciągłości rozwoju i ewolucyjności przekształceń,
- zapewnienie komplementarności funkcjonalnej poszczególnych elementów struktury,
- zapewnienie możliwości osiągnięcia celów etapowych i częściowych.
- *(zasadne gospodarowanie obszarami istniejącego wydobywania kopalin i projektowanych obszarów pod wydobywanie uwzględniając przede wszystkim dobro środowiska naturalnego, utrzymanie właściwego poziomu życia i ochrony zdrowia mieszkańców oraz przewidywanie potencjalnych zmian zachodzących w stosunkach wód podziemnych.* ³⁾

V.2. Polityka aktywnej gospodarki nieruchomościami

Prawidłowo prowadzona przez gminę polityka w tym zakresie decyduje o skuteczności działań w rozwiązywaniu problemów gospodarczo-finansowych. Niezależnie od celów przestrzennych polityka ta ma głównie na celu:

- podniesienie poziomu dochodów w gminie,
- pozyskanie terenów niezbędnych do kreowania polityki przestrzennej.

Celem podstawowym w tym zakresie winno być powiększenie stanu posiadania przez gminę ilości terenów o znaczeniu strategicznym w miejscach najkorzystniejszych. Gmina Baćkowice jest właścicielem obszarów rozproszonych na całym jej terytorium i w większości terenów wykorzystywanych pod funkcje komunalne. W dużej mierze w miejscach przewidzianych pod przyszłą lokalizację ciągów komunikacyjnych.

Z powyższych względów za szczególnie ważne w gospodarce nieruchomościami uznać należy:

1. zakaz sprzedaży własności komunalnej przeznaczonej pod przyszłe cele komunalne,
2. preferowanie sprzedaży mienia w mało atrakcyjnych lokalizacjach lub znajdującego się w nadmiernym rozproszeniu (działki pojedyncze),
3. stworzenia odrębnego funduszu gospodarki mieniem komunalnym umożliwiającego przeznaczenie pozyskanych środków na zakup nowych terenów, w szczególnie atrakcyjnych miejscach lub miejscach niezbędnych do realizacji celów publicznych,
4. działania mające na celu koncentrację terenów (scalenie) i ewentualną wymianę bezpośrednią,
5. pozyskanie od Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa terenów, których wykorzystanie dla celów publicznych jest niekwestionowane.

V.3. Studium a problematyka Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego Gminy

W świetle wymagań ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym określającej tryb i problematykę, jaką powinny spełniać projektowane plany miejscowe winny one zapewnić osiągnięcie pożądanых i określonych w studium celów:

- ładu przestrzennego,
- ochrony środowiska przyrodniczego, zdrowia i bezpieczeństwa ludzi i mienia,
- ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury,
- możliwie wysokiej jakości życia mieszkańców,
- zachowania warunków obronności i bezpieczeństwa,
- tworzenia warunków dalszego rozwoju.

Warto zwrócić uwagę na potrzebę konstruowania, przy opracowywaniu tych planów, jednoznacznych ustaleń przy jednoczesnej ich elastyczności dając na przyszłość możliwość realizacji także trudno przewidywalnych przedsięwzięć.

Zasadniczymi przesłankami opracowywanych planów winny być między innymi:

- osiągnięcie kompromisu pomiędzy interesami publicznymi i prywatnymi,
- struktura własności terenu.

V.3.1. Lokalna polityka sporządzania planów miejscowych - plany obowiązkowe

- 1) Stosownie do wymogów art. 10 ust. 1 pkt. 8 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 1717 z 2003 r. – tekst jednolity) w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy określa się m.in. „obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych”. Wspomniana wyżej ustawa stanowi również w art. 14, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się obowiązkowo, jeżeli wymagają tego przepisy odrębne.
- 2) Przepisem odrębnym nakładającym na gminę obowiązek sporządzenia planu miejscowego jest ustawa z 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze z późn. zm.). Ustawa ta w art. 53 stanowi, że „Dla terenu górniczego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru funkcjonalnego w trybie określonym odrębnymi przepisami, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej”. *(Punkt 2 nie dotyczy również zmiany Nr 3 i Nr4 studium ³⁾ ⁴⁾)*
- 3) Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody, parki krajobrazowe i rezerваты wymagają opracowania planów ochrony. Z chwilą ustanowienia planu ochrony jego ustalenia są wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania.
- 4). Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym nałożyła na organy administracji rządowej obowiązek sporządzenia programów zadań rządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Programy te sporządzają ministrowie i centralne organy administracji rządowej (art. 48.1.);
Programy podlegają zaopiniowaniu przez sejmik województwa.
Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej prowadzi rejestr programów oraz występuje do właściwego marszałka województwa o wprowadzenie programu do planu zagospodarowania przestrzennego województwa.
Zadania rządowe i samorządu wojewódzkiego wynikające z w/w programów stanowią podstawę ich wprowadzania do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego po przeprowadzeniu negocjacji pomiędzy gminą, a marszałkiem województwa na temat warunków wprowadzenia tych zadań do planu miejscowego. W przypadku braku zgody na wprowadzenie inwestycji, jako zadań rządowych, istnieje możliwość rozważenia ich podjęcia, jako zadań związanych z realizacją celów publicznych (patrz punkt poniżej), jeżeli przewidywany byłby częściowy udział gminy w finansowaniu przedsięwzięcia (lub udział aportowy).
- 5). Zadaniem dla realizacji celów publicznych, w tym celów publicznych lokalnych jest w rozumieniu ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, każda działalność gminy wynikająca z ustaw, o ile wymaga ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i jest finansowania

w całości lub części z budżetu gminy. Zgodnie z tymi ustaleniami dla obszarów przewidywanych dla realizacji lokalnych celów publicznych, gmina ma obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (dotyczy to wyznaczonych obszarów przestrzeni publicznej obejmujących: drogi publiczne i place, budynki użyteczności publicznej, parki, skwery i zieleńce). Należy przy tym pamiętać, że przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych wyłącznie w trybie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

- (
- 6) *Obszarami, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, są obszary (tereny nieruchomości) wyznaczone poprzez zmianę Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice, które mogą zostać uściślone (zmniejszona ich powierzchnia) na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.* ²⁾

(Punkt 5 i 6 dotyczy również zmiany Nr 3 studium ³⁾

(Punkt 6 dotyczy również zmiany nr 4 Studium ⁴⁾

V.3.1. A. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym wskazane zmianą Nr 3 Studium.

Inwestycje celu publicznego należy rozumieć zgodnie z przepisami odrębnymi; natomiast inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym na obszarze zmiany studium obejmują w szczególności:

- 1) budowę i modernizację uzupełniającego układu dróg gminnych publicznych, wraz z infrastrukturą ścieżek rowerowych oraz tereny ogólnodostępnych parkingów;
- 2) budowę i modernizację systemu infrastruktury technicznej, w tym:
  - ✓ urządzenia obsługi technicznej w zakresie elektroenergetyki (stacje transformatorowe) wraz z siecią elektroenergetyczną SN i NN oraz obszarami niezbędnymi do ich konserwacji i modernizacji,
  - ✓ tereny obsługi technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę (ujęcia wody, zbiorniki wyrównawcze wody pitnej), wraz z siecią wodociągową;
  - ✓ tereny obsługi technicznej w zakresie urządzeń i obiektów hydrotechnicznych;
  - ✓ Tereny sieci kanalizacyjnej i telekomunikacji.
- 3) pozostałe gminne tereny obsługi technicznej służące zaspokojeniu zbiorowych potrzeb mieszkańców oraz tereny usług publicznych;
- 4) tereny gminnej zieleni urządzonej, gminnych usług sportu, usług publicznych, przestrzeni publicznej, itp..

Niezbędne do prawidłowego funkcjonowania obszaru obiekty i urządzenia, a w szczególności: obiekty obsługi technicznej, urządzenia wodne i melioracji, w tym zbiorniki wodne, drogi gminne, drogi wewnętrzne, obiekty i urządzenia komunikacji wodnej, zieleń parkową, publiczne usługi sportu, ciągi pieszo-jezdne, ciągi piesze, ścieżki rowerowe, ogólnodostępne parkingi (miejsca postojowe dla samochodów oraz garaże), miejsca lokalizacji pojemników do czasowego gromadzenia odpadów stałych, **można realizować na każdym terenie w sposób nie kolidujący z funkcją tych terenów i przepisami odrębnymi.**

Przyjmuje się ponadto, że zakres i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym będą zgodne z określonymi w niniejszym Studium kierunkami rozwoju i zostaną uszczegóławiane na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. ³⁾

V.4 Polityka zabezpieczenia ponadlokalnych celów publicznych określonych strategią rozwoju i zagospodarowania województwa

Reforma administracyjna kraju powołała do życia nowe samorządowe woj. świętokrzyskie, którego ostateczne granice uformowane zostały poprzez połączenie dawnego województwa kieleckiego i części woj. tarnobrzeskiego leżącej po zachodniej stronie Wisły. Prace nad strategią

rozwoju województwa zostały zakończone, a cele rozwoju w niej określone zostały przyjęte, jako wiążące stosowną uchwałą samorządowych władz województwa. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego został przyjęty przez samorząd województwa w 2003 r. W obu opracowaniach zakłada się zasadniczo kontynuację przyjętych w dokumentach planistycznych obu województw priorytetów realizacyjnych odnoszących się do zadań ponadlokalnych.

Zgodnie z zasadami przyjętymi w „Planie zagospodarowania woj. świętokrzyskiego”, kształtowanie przestrzeni gminy Baćkowice zgodnie z propozycjami zawartymi w niniejszym opracowaniu odbywać się będzie z uwzględnieniem:

- ekorozwoju zapewniającego ochronę wartości przyrodniczych i kulturowych,
- polaryzacji i różnicowania struktury gospodarczo - przestrzennej rozumianych, jako dążenie do jak najszybszego wykorzystania możliwości i predyspozycji rozwoju obszarów i zasobów atrakcyjnych gospodarczo,
- działań stymulacyjnych mających na celu przyspieszenie kształtowania subregionalnej struktury usługowej,
- eliminowanie ograniczeń i barier rozwojowych ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań podnoszących walory inwestycyjne obszarów,
- aspektów obronnych i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.

(W obszarze zmiany Nr 3 studium obowiązuje polityka przestrzenna rangi regionalnej zawarta w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego przyjętym Uchwałą Sejmiku Woj. Świętokrzyskiego Nr XLVII/833/14 z dnia 22 września 2014 r. ³⁾

Zadania szczegółowe wynikające z uwarunkowań ponadlokalnych w zakresie:

a) środowiska przyrodniczego

Wysoka ranga przyrodnicza północnej części gminy i jej ważna pozycja w krajowym i europejskim systemie przyrodniczym (ECONET) wyznacza ograniczenia inwestycyjne i przesądza o proekologicznych kierunkach zagospodarowania.

Znaczna część gminy Baćkowice wchodzi w obręb terenów o znacznie posuniętej degradacji naturalnego środowiska przyrodniczego stanowiący skutek znakomicie rozwijającej się produkcji rolniczej. Z tego też względu wynikające z uwarunkowań ponadlokalnych zadania ograniczają się głównie do zwiększenia stopnia udziału w ogólnym bilansie produkcji rolniczej produktów ekologicznych dając tym samym możliwość znacznego ograniczenia ilości stosowanych środków chemicznych.

W zakresie poprawy stanu czystości wód rzeki Koprzywianki, w której dorzeczu częściowo gmina się znajduje „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (rozwoju) gminy” zakłada realizację ponadgminnego programu sanitacji dorzecza rz. Koprzywianki realizowaną w ramach związku międzygminnego. W ramach tego samego związku realizowany **jest wspólny program utylizacji odpadów z wykorzystaniem istniejącego wysypiska wraz z projektowaną rozbudową** w Janczycach (gmina Baćkowice).

(W ramach w/w programu i ponadlokalnych działań w 2014 r. zakończono rozbudowę Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach. ²⁾

(W obszarze zmiany Nr 3 i Nr 4 studium nie występują zadania rządowe stanowiące inwestycje ponadlokalnych celów publicznych znajdujące się w rejestrze programów rządowych, o których mowa w przepisach. Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. ^{3) 4)}

Zadaniem ponadlokalnym jest także potrzeba ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 421 Włostów.

(aa) w zakresie ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych polityka przestrzenna wyrażać się będzie poprzez:

- zasady ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 421 „Włostów” zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi,
- określenie w miejscowych planach zasad zagospodarowania, w szczególności znaczny udział powierzchni biologicznie czynnej - zapewniających gromadzenie, przechowywanie i powolny odpływ wód opadowych i roztopowych;
- ochrona i wykorzystanie naturalnych zagłębień terenu, zwłaszcza podmokłych, istniejących stawów oraz budowa sztucznych zbiorników wodnych do retencjonowania wód w tym podczyszczonych wód deszczowych i roztopowych;
- inwestycje w infrastrukturę techniczną: w miarę możliwości likwidacja bezodpływowych zbiorników do gromadzenia ścieków, rozbudowa systemów kanalizacji sanitarnej i budowa kanalizacji deszczowej, w miarę potrzeby rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków oraz realizacja przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach rolnych, nie włączonych do systemu kanalizacji, jeśli pozostanie to w zgodzie z ograniczeniami wynikającymi z przepisów odrębnych, w tym wynikających z ochrony przyrody i środowiska,
- Wody podziemne należy przeznaczać wyłącznie do celów konsumpcyjnych dla zaopatrzenia ludności, dla celów przemysłowych powinny być wykorzystywane wody powierzchniowe. W związku z prowadzoną intensywną działalnością wydobywczą, należy wykluczać metody i technologie wydobywcze, które mogą zanieczyścić wody podziemne ze względu na wytwarzane ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady bez zaprojektowania i wykonania odpowiednich zabezpieczeń,
- zakaz odprowadzania ścieków do rzek, cieków i ziemi, jeżeli nie spełniają one odpowiednich wymogów określonych każdorazowo w pozwoleniach wodno-prawnych (powyższy zakaz dotyczy również wód opadowych z terenów zurbanizowanych, przemysłowych, składowych, baz i terenów wydobywania kopalin itp.);

aaa) w zakresie zasobów naturalnych i działalności eksploatacyjnej:

Eksploatacja surowców narusza naturalne warunki przyrodnicze i wywołuje szereg zmian w środowisku naturalnym. Odkrywkowy system wydobywania jakiego występuje na terenie gminy powoduje powstanie przekształceń powierzchni terenu, powstanie wyrobisk, hałd odpadów przerobczych i złożowych, niekiedy osuszanie gruntu i zanieczyszczenie wód. Niekorzystne oddziaływanie dotyczy również zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego i hałasu. Te dwa czynniki są dodatkowo zwiększone wzmożonym transportem, który zawsze towarzyszy tego typu działalności. Obecnie w gminie Baćkowice, wydobywanie prowadzone jest wydobywanie dolomitów ze złóż: „WSZACHÓW I” i złoża „WSZACHÓW II” oraz dolomity i wapienie dolomityczne ze złoża „JANCZYCE 1”. Poza obszarem zmiany nr 3 studium eksploatacja odbywa się ze złoża „PISKRZYN” (dolomity).

W trosce o zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu oraz mając na uwadze aktualny stan środowiska zmienionego w wyniku eksploatacji złóż przyjmuje się zasadnicze kierunki działań w tej dziedzinie gospodarki:

- Wydobywanie kopalin należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi koncesjami i przepisami odrębnymi w tym zakresie.
- zakłady przerobcze surowców mineralnych powinny zachowywać wymagania w zakresie poziomu hałasu i pyłu, wskazane w przepisach odrębnych;
- oszczędne i racjonalne korzystanie z zasobów oraz zminimalizowanie niekorzystnych skutków eksploatacji,
- poprawę stanu środowiska zmienionego w wyniku działalności górniczej,
- nakazuje się sukcesywną rekultywację terenów poeksploatacyjnych zgodnie z decyzją właściwego organu,
- wszechstronne wykorzystanie kopalin (kopaliny głównej, towarzyszącej oraz surowców z hałd i składowisk górniczych),
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa eksploatacji w odniesieniu do obszarów zamieszkałych, atrakcyjnych turystycznie, o wysokich walorach przyrodniczych i rolniczych,
- likwidacja nielegalnego wydobywania kopalin na potrzeby lokalne,
- wykorzystanie terenów poeksploatacyjnych dla rozwoju turystyki i kolekcjonerstwa minerałów, skał i okazów paleontologicznych, szczególnie tych rzadko spotykanych i unikatowych w skali regionu lub też innych zgodnych z aktualnymi trendami rozwoju takich terenów,

- stosowanie w zakładach wydobywczych i przeróbczych urządzeń ochrony środowiska i sukcesywnej ich modernizacji (szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, ochrony powietrza i przed hałasem),
- studium wskazuje teren PG/p jako obszar potencjalny występowania złóż surowców mineralnych. W przypadku stwierdzenia badaniami geologicznymi braku występowania złóż teren ten należy traktować jako rolny lub jako obszar zaplecza technicznego kopalni.

3)

b) dziedzictwa kulturowego

W tym zakresie studium respektuje zasady ochrony konserwatorskiej dla listy zabytków określonych w dokumencie studium. Wprowadza do ustaleń studium funkcjonujące strefy ochrony konserwatorskiej. Wskazuje potrzebę aktualizacji listy.

c) w zakresie rozwiązań komunikacyjnych

Podstawą sprawnego systemu transportowego są działania inwestycyjne (planowanie, projektowanie, realizacja). Priorytetowe zadanie inwestycyjne dotyczy fragmentu przebiegu trasy w międzynarodowym ciągu komunikacji drogowej relacji Piotrków Tryb. - Barwinek uwzględniające przekształcenie istniejącej drogi krajowej regionalnej 74 w trasę ekspresową.

d) ponadlokalne zadania w zakresie infrastruktury technicznej uwzględniane w „Studium” obejmują:

- przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia,
- programu sanitacji w części dotyczącej rzeki Koprzywianki.

e) w zakresie zagospodarowania terenów leśnych wprowadza się zasadę maksymalnej ochrony tych terenów przed wyłączeniem z użytkowania leśnego.

Studium uwzględnia także potrzebę zalesienia gruntów klas słabych V i VI.

(V.4.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

1) Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

Zmiana Nr 3 Studium nie wyznacza obszarów dla których należy przeprowadzić scalenie i podział nieruchomości.

Z uwagi na fakt, że w Studium nie określa się szczegółowo wielkości działek, ani linii zabudowy należy uznać, że w ramach terenów przeznaczonych w przyszłych miejscowych planach pod konkretne funkcje może zaistnieć potrzeba realizacji zorganizowanej działalności inwestycyjnej poprzedzona scaleniem i ponowną parcelacją gruntów. Dla takich terenów dopuszcza się w opracowywanych w przyszłości mpzp - wprowadzenie zapisów dotyczących przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości. Warunkiem takich zapisów jest jednak przeprowadzenie wcześniejszej analizy stwierdzającej, że brak scaleń i podziałów nieruchomości uniemożliwia realizację przyjętych w planach celów (zwłaszcza prawidłowej obsługi poszczególnych działek w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej) lub w ewidentny sposób rodzi konflikty społeczne lub ogranicza interesy stron.

2) Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Nie wyznacza się w zmianie Nr 3 studium obszarów pod lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², dla których następowałby obowiązek sporządzenia planów miejscowych.

3) Obszary przestrzeni publicznej.

W Zmianie studium nie wyznacza się obszarów przestrzeni publicznej, dla którego następuje obowiązek sporządzenia miejscowego planu.

V.4.2. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.

1) Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

W obszarze zmiany Nr 3 studium obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią – nie występują.

2) Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

Na terenie gminy Baćkowice nie występują udokumentowane obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.

W ramach Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej (SOPO) prowadzony jest stały monitoring osuwisk, który nie posiada w swoich bazach udokumentowanych obszarów osuwiskowych na terenie gminy. Jednakże wskazano orientacyjnie w skali całego województwa świętokrzyskiego obszary o predyspozycjach do powstawania osuwisk, które stanowią potencjalne zagrożenie i będą badane w kolejnych etapach dokumentowania tych morfodynamicznych terenów. Obszary predysponowane do występowania osuwisk, które należy traktować orientacyjnie – nie występują na terenie gminy Baćkowice w obszarze zmiany Nr 3 studium.

Potencjalne zagrożenie występuje na zboczach wąwozów i skarp, zwłaszcza przy dużym uwilgotnieniu gruntu, co może mieć miejsce na zboczach doliny rzeki Koprzywianki.

Ponadto potencjalne zagrożenie morfodynamiczne na obszarze gminy (w zakresie zmiany Nr 3 studium) występuje na obszarach o spadkach powyżej 10-12°. Duże wysokości względne i nachylenia zboczy dolin stwarzają zagrożenie morfodynamiczne, zwłaszcza przy występowaniu na przemian warstw utworów piaszczystych i gliniastych. Potencjalne zagrożenie potęgować mogą niewłaściwe lokalizacje obiektów, brak roślinności na stokach i występowanie sztucznych podcięć zboczy (skarp). Zjawiska te mogą być potęgowane poprzez działalność wydobywczą i tworzenie zwałowań i hałd.

Projekt SOPO jest nieustannie na etapie dopracowywania i docelowo będzie zawierać informacje o rozpoznanych i udokumentowanych osuwiskach a także terenach potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi.

Uwarunkowania powyższe, jako istotne bariery, należy bezwzględnie brać pod uwagę przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z jednoczesnym odpowiednim uszczegółowieniem występowania terenów narażonych na osuwanie się mas ziemnych, jeśli takie tereny zostałyby w trakcie opracowania planu ujawnione.

V.4.3. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

W obszarze zmiany Nr 3 studium jest prowadzona eksploatacja kopalni wynikająca z przyznanych koncesji w terenach górniczych, brak jest jednak decyzji o ustanowionych filarach ochronnych. Nie zachodzi zatem potrzeba wskazywania obiektów, dla których niezbędne jest wyznaczenie filara ochronnego w złożu kopaliny. Zagadnienia ochrony złóż opisano we wcześniejszych rozdziałach części Uwarunkowań i Kierunków niniejszego tekstu.

V.4.4. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

Dokonując analizy definicji pojęć rehabilitacji i rekultywacji jako zespołu działań mających na celu przywrócenie utraconych wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdegradowanym i zdewastowanym przez działalność człowieka, należy wskazać, że z pojęciami tymi bezpośrednio wiążą się pojęcia: rewaloryzacja i rewitalizacja. Rewaloryzacja to przywrócenie rzeczywistej wartości zniszczonym obiektom, czyli remont lub modernizacja obiektów o szczególnej wartości zabytkowej. Natomiast rewitalizacja to działanie skupione na ożywieniu zdegradowanych obszarów lub zespołów obiektów, którego celem jest znalezienie dla nich nowego zastosowania i doprowadzenie do stanu, w którym obszary lub obiekty zmieniają swoją funkcję.

Dokonując zatem analizy stanu istniejącego w zakresie zmiany Nr 3 studium, jakości przestrzeni i zabudowy wyodrębniono obszary wymagające działań ochronnych i porządkowych w zakresie jakości zabudowy i zagospodarowania terenu.

W zakresie rekultywacji są to wszystkie obszary obecnego i byłego wydobywania kopalni, gdzie kierunki rekultywacji zostały określone w decyzjach ustalających kierunki rekultywacji.

Wskazuje się obszary, jakie powinny zostać objęte działaniami rewitalizacyjnymi w pierwszej kolejności, są to:

- 1) rewitalizacja terenów wydobywczych i powydobywczych w kierunku funkcji rekreacyjno-turystycznych (po zakończeniu wydobywania) oraz zgodnie z przyjętym kierunkiem rekultywacji, zgodnie z przepisami odrębnymi;

- 2) Pozostałe obszary wskazane w obszarach zdegradowanych zdiagnozowanych w dokumentach powiązanych z procesami rewitalizacji;

Na powyżej wskazanych terenach zaleca się rewitalizację założeń, m.in. poprzez opracowanie właściwych programów rewaloryzacji a w szczególności działań rewitalizacyjnych, które określa ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Wskazane jest zatem, kształtowanie ładu przestrzennego poprzez opracowanie miejscowych planów lub innych dokumentów kształtujących prawo miejscowe w gminie (np. gminne programy rewitalizacji).

Szczegółowe zasady działań rewitalizacyjnych wprowadza ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. Poz. 1777), w oparciu o którą należy realizować zadania rewitalizacyjne, z uwzględnieniem jednocześnie odrębnych przepisów i wytycznych (również ministerstw) w tym zakresie.

V.4.6. Obszary zdegradowane.

Na obszarze gminy Baćkowice nie wyznacza się obszarów zdegradowanych, w rozumieniu ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. Poz. 1777), które wykraczałyby poza granice terenów wskazanych jako predysponowane do działań rewitalizacyjnych, o których mowa w punkcie V.4.5.³⁾

(punkty od V.4.2. do V.4.6 dotyczą również zmiany Nr 4 ⁴⁾

V.5. Polityka przestrzenna gminy dla stref struktury gminy

Polityka przestrzenna została odniesiona do wyodrębnionych przestrzennie i funkcjonalnie zagospodarowania terenu uwidocznionych w rysunku studium na planszy polityki przestrzennej i oznaczonych oddzielnymi pozycjami legendy.

Strefa I - tereny leśne

Obejmują tereny lasów państwowych w zarządzie Nadleśnictwa Łagów i Staszów oraz niewielkie obszary lasów prywatnych.

- Obowiązują ustalenia planów urządzenia lasów.
- Dla terenów lasów prywatnych obowiązują ustalenia uproszczonych planów urządzenia lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa.
- W zagospodarowaniu terenów leśnych należy uwzględnić potrzeby związane z prowadzeniem ewentualnych szlaków turystycznych pieszych i rowerowych oraz ścieżek dydaktycznych.

Strefa II - obszary zalesień i zadrzewień

- Rysunek studium zawiera preferowane tereny dolesień określonych poprzez potrzebę wzmocnienia ochrony istniejących kompleksów leśnych, potrzebę zagospodarowania ziem gorszych klas, zmniejszenia obszarów gleb o stałym lub okresowym deficycie wody, potrzebę zagospodarowania terenów erozyjnych.
- Za zgodne z niniejszym studium uznać należy inne propozycje zalesieniowe z warunkiem nie lokowania ich na gruntach chronionych i w sposób utrudniający przewietrzanie dolin.
- Wszystkie propozycje zalesieniowe określone w studium mogą stanowić podstawę do określenia granicy polno - leśnej oraz opracowania i uchwalenia jednego lub kilku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących problematykę zalesieniową na warunkach określonych przez przepisy szczególne (ustawy z 3 czerwca 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78 z 1995 r.), ustawy z 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. Nr 56, poz. 679 z 2001 r.) oraz ustawy z 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych pod zalesienia (Dz. U. Nr 73, poz. 764 z 2001 r.)).

Opracowany i przyjęty przez gminę plan zagospodarowania przestrzennego gruntów rolnych przeznaczonych do zalesienia będzie stanowił wygodne instrumentarium planistyczne pozwalające na aktywne uczestnictwo rady gminy w tworzącym przez starostę rocznym programie zalesieniowym.

Ułatwi także określanie stanowiska zarządu gminy w rozpatrywanych przez starostę wnioskach właścicieli gruntów, o których mowa w art.3 ust.7 ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r.

o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz. U. z 2001 r. nr 73 poz. 764).

Strefa III - tereny łąk, zieleni łęgowej

- Postuluje się zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania i ochronę przed zmniejszeniem powierzchni tych terenów.
- Obowiązuje zakaz usuwania zadrzewień i zakrzewień śródpolnych o cennych walorach przyrodniczych.

Strefa IV - tereny zabudowy ekstensywnej

- Są to głównie tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej ekstensywnej.
- Politykę przestrzenną na tym obszarze wyznaczają wymagania ochrony środowiska. Na terenach zabudowy ekstensywnej dopuszcza się realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz innych funkcji usługowych pod warunkiem nie ograniczania wykonywania funkcji podstawowej tych terenów.
- Ograniczenia w swobodnym zagospodarowaniu terenów przyległych do tras krajowych stwarzają konieczność eliminacji powstałych lub uniknięcia potencjalnych uciążliwości komunikacyjnych.
- W planach miejscowych opracowywanych dla terenów zabudowy mieszkaniowej należy dążyć do określenia szczegółowych zasad, którym winny odpowiadać obiekty kubaturowe w zakresie odnoszącym się do skali i podstawowych cech zabudowy oraz wzajemnych relacji przestrzennych pomiędzy jej elementami, a także generalnych wymagań estetycznych.
- Za podstawowe w tej strefie należy uznać przekształcenia i uzupełnienia funkcjonalno - przestrzenne polegające na wykorzystaniu sprzyjających warunków do rozwoju agroturystyki oraz wyznaczanie lokalizacji inwestycji z sektora usługowego wynikających z wdrażania zasady wielofunkcyjności wsi.
- Uwalnianie nowych terenów pod zabudowę winno następować sukcesywnie i wraz z równoległym przygotowaniem infrastruktury technicznej w zakresie urządzeń drogowych, energetycznych wodociągowych i kanalizacyjnych.
- Dopuszczenie funkcji usługowych i innych pomocniczych pod warunkiem ich bezkolizyjności z funkcją podstawową.

Strefa V - strefa wielofunkcyjna z dominacją skoncentrowanych usług

- Szczególne preferencje w tej strefie przewiduje się dla usług handlu, rzemiosła, gastronomii, administracji i innych niewymagających otoczenia dużych terenów zieleni.
- Elementami zagospodarowania terenu obowiązkowo określonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego winno być wyznaczenie terenów niezbędnych miejsc postojowych oraz zasady obsługi transportowej, a także warunki architektoniczne dla proponowanej zabudowy.

Strefa VI - tereny usług ekstensywnych

- Są to lokalizacje preferujące programy inwestycyjne zawierające propozycje realizacji w towarzystwie obiektów kubaturowych znacznych terenów otwartych w postaci urządzeń terenowych, zieleni urządzonej niskiej i wysokiej (szkoły, szpitale, ośrodki sanatoryjne, wolnostojące przedszkola i żłobki, domy dziecka itp.).

Strefa VII - tereny sportu, turystyki i wypoczynku

- Obejmują funkcje usługowe, dla których dominujący jest teren otwarty, a zagospodarowanie kubaturowe stanowi nieznaczny dodatek. W szczególności niniejsze „Studium...” zalicza do terenów o funkcji rekreacyjnej, tereny położone w sąsiedztwie istniejących i planowanych zbiorników wodnych, tereny bazy turystycznej, tereny sportów samochodowych, parku gminnego oraz obszary budownictwa lotniskowego.
- Uwarunkowania realizacyjne wynikające z przesłanek środowiskowych jak w przypadku pozostałych form zagospodarowania.

Strefa VIII - tereny przedsiębiorczości

- Wymagane zamknięcie uciążliwości w granicach terenów będących w dyspozycji inwestorów lub

terenów, co, do których inwestorzy posiadają prawnie przyznane uprawnienia.

- Wykonane prognozy skutków wpływu zagospodarowania terenu na środowisko winny określać ewentualne warunki, na jakich realizacja określonej funkcji w tej strefie może być dokonana.

Strefa IX - Komunikacja

- Ustalenia dla elementów infrastruktury drogowej i kolejowej określono w odpowiednich rozdziałach części dotyczącej uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego.

Strefa X - infrastruktura techniczna

- W zakresie infrastruktury technicznej obowiązują ustalenia określone w rozdziałach III.4 i IV.5 niniejszego opracowania, w szczególności zaś sugerujące rozwiązania problemów gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami.

Strefa XI - tereny upraw polowych

- Wymagane jest stosowanie zabiegów przeciwozyjnych na terenach podlegających erozji gleb.
- **Obowiązuje ustawowa ochrona gruntów I, II i III klasy bonitacyjnej przed wyłączeniem ich z produkcji rolnej.**

Dotyczy również zmiany Nr 2 studium ²⁾

Dotyczy również zmiany Nr 3 studium ³⁾

Dotyczy również zmiany Nr 4 studium ⁴⁾

- Obowiązuje zakaz lokalizacji nowych siedlisk dla gospodarstw poniżej 20 ha w obrębie rolniczej przestrzeni produkcyjnej zarówno w strefie wyznaczonych gruntów ornych jak i w obszarze użytków zielonych.
- Grunty klasy bonitacyjnej I - III nie mogą być przeznaczane na zalesienia. Z uwagi na niewielki areal gruntów słabych i potrzebę wzmocnienia szcątkowo zachowanego systemu przyrodniczego należy rozważyć możliwość zalesienia także części gruntów kl. IV w przypadkach uzasadnionych przestrzennie.

VI. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW ZAMKNIĘTYCH

Tereny zamknięte obejmują tereny kolejowe dla zagospodarowania, których stosuje się przepisy odrębne – na obszarze gminy takie tereny nie występują.

(W obszarze zmiany Nr 3 studium nie występują tereny zamknięte oraz strefy ochronne od terenów zamkniętych, dla których nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, o których mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. ³⁾

VII. STANDARDY URBANISTYCZNE

Standardy urbanistyczne służą realizacji polityki przestrzennej, w części dotyczącej interesu publicznego, a także zwiększeniu skuteczności działań administracji. Są one ustalane w Studium, jako wytyczne do planów miejscowych i tam, po ich uchwaleniu są częścią przepisów gminnych.

W ramach Studium ustalono standardy (zaleca się uściślanie w planach miejscowych podanych standardów) dotyczące:

Gmina Baćkowice - tereny wiejskie	Zabudowa mieszkaniowa	Zabudowa usługowo-produkcyjna
Maksymalna intensywność zabudowy	0.4	0.8
Minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej w %	40	20
Liczba miejsc parkingowych dla usług i terenów produkcyjnych	1 na 1 mieszkanie	3 na 100 m² pow. użytkowej lub 3 na 10 osób zatrudnionych

VII.a. STANDARDY URBANISTYCZNE dla zmiany Nr 2 studium

1. W obszarze zmiany Nr 2 studium określa się zasady zagospodarowania przestrzennego .

1.1. Dla Obszaru zabudowy zagrodowej (RM) ustala się:

- zharmonizowanie nowej zabudowy z otoczeniem, wpisując się w miejsce gabarytem, wysokością, kolorystyką,
- zachowanie form architektonicznych przed przekształceniami prowadzącymi do obniżenia wartości estetycznych i architektonicznych,
- zachowanie dbałości o utrzymanie form regionalnych, w tym tradycyjnych układów przestrzennych zagród i cech stylowych miejscowej architektury,
- tworzenie uporządkowanych linii zabudowy,
- systematyczne porządkowanie istniejącego zagospodarowania i jego modernizację w celu podniesienia atrakcyjności obszaru.
- kompleksowe rozwiązania w zakresie uzbrojenia technicznego w powiązaniu z istniejącym i projektowanym systemem,
- realizację prawidłowych powiązań komunikacyjnych z układem istniejących i projektowanych dróg i dojazdów,

1.2. W obszarach zabudowy zagrodowej (RM) dopuszcza się:

- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji, ogólnodostępne tereny zieleni i rekreacji, zieleni nieurządzonej,
- drobną wytwórczość i przetwórstwo, usługi, magazynowanie płodów rolnych, urządzenia obsługi rolnictwa. Dopuszczona działalność usługowo-wytwórcza nie może kolidować z podstawową funkcją terenów, a przy jej realizacji należy zachować warunki ochrony środowiska i przepisy odrębne w tym zakresie,
- zabudowę agroturystyczną w zabudowie zagrodowej.

1.3. Nowe obszary zabudowy zagrodowej (RM) stanowią zmianę dopuszczalnych (maksymalnych) granic rozwoju osadnictwa.

Określoną na rysunku studium granicę dopuszczalnego rozwoju osadnictwa należy interpretować z uwzględnieniem tolerancji wynikającej z praktycznej dokładności odczytu mapy, błędów wynikających z niedoskonałości sprzętu kopiującego, wzajemnych niespójności informacji zawartych na mapach sporządzanych w różnych skalach i różnym zakresie tematycznym. Ponadto, dokładne przebiegi granic terenów funkcjonalnych należy uściślić na etapie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mając na uwadze w szczególności przepisy prawa.

2. Wskaźniki i parametry urbanistyczne.

Obszar – funkcja terenu	Podstawowe wskaźniki			
	Maks. wskaźnik intensywności zabudowy	Maks. pow. zabudowy	Min. pow. terenu biologicznie czynna	Maksymalna wys. zabudowy

Obszary zabudowy zagrodowej (RM)	0,6	30%	50%	10,0 m z tolerancją do 20% do ustalenia w MPZP Maks. 2 pełne kondygnacje w tym poddasze użytkowe
---	-----	-----	-----	---

2.2. Dla terenów określonych w zmianie nr 2 studium - gabaryty i wysokości projektowanej zabudowy oraz geometria dachu powinna nawiązywać do zabudowy sąsiadującej. Ustala się generalnie wymóg stosowania dachów spadzistych o nachyleniu połąci pomiędzy 25° a 45°, z dopuszczeniem dachów płaskich dla zabudowy w sąsiedztwie istniejącej zabudowy o dachach płaskich. Dopuszcza się stosowanie dachów płaskich z powierzchnią biologicznie czynną tzw. „zielonych dachów”.

2.3. Minimalna liczba miejsc parkingowych dla obiektów w obszarach (miejsca postojowe wymagające karty parkingowej – nie dotyczy), w rozumieniu przepisów odrębnych:

— obszary zabudowy zagrodowej – 1 miejsce na 1 mieszkanie.

(w zakresie zmiany Nr 3 studium:

VII.b. STANDARDY URBANISTYCZNE I FUNKCJE ZABUDOWY

1. W obszarze zmiany Nr 3 studium określa się zasady zagospodarowania przestrzennego.

W ramach realizacji inwestycji we wszystkich terenach zabudowy realizowanie dbałości o ład przestrzenny powinno odbywać się poprzez:

- zharmonizowanie nowej zabudowy z otoczeniem, wpisując się w miejsce gabarytem, wysokością, kolorystyką,
- zachowanie form architektonicznych przed przekształceniami prowadzącymi do obniżenia wartości estetycznych i architektonicznych,
- zachowanie dbałości o utrzymanie form regionalnych, w tym tradycyjnych układów przestrzennych zagród i cech stylowych miejscowej architektury,
- tworzenie uporządkowanych linii zabudowy,
- systematyczne porządkowanie istniejącego zagospodarowania i jego modernizację w celu podniesienia atrakcyjności obszaru.
- kompleksowe rozwiązania w zakresie uzbrojenia technicznego w powiązaniu z istniejącym i projektowanym systemem,
- realizację prawidłowych powiązań komunikacyjnych z układem istniejących i projektowanych dróg i dojazdów.

Z uwagi na charakter terenów, funkcje zabudowy i zagospodarowania terenów w obszarach zainwestowanych i rozwojowych gminy wyróżniono tereny funkcjonalne, wskazane poniżej i na załączniku graficznym do studium – mapie Kierunków (...).

W studium wprowadzono pojęcia, których definicję wyjaśnia się poniżej:

- 1) **usługi uciążliwe** – należy przez to rozumieć taki rodzaj działalności gospodarczej, który został zaliczony do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisu art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U.2018.2081);
- 2) **usługi nieuciążliwe** – należy przez to rozumieć taki rodzaj działalności gospodarczej, który nie został zaliczony do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisu art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U.2018.2081);

1.1. Dla obszaru zabudowy zagrodowej (RM) ustala się funkcję podstawową: Zabudowa zagrodowa.

W obszarach zabudowy zagrodowej (RM) dopuszcza się:

- urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji, tereny zieleni,
- magazynowanie płodów rolnych, urządzenia obsługi rolnictwa. Dopuszczona działalność usługowo-wytwórcza nie może kolidować z podstawową funkcją terenów, a przy jej realizacji należy zachować warunki ochrony środowiska i przepisy odrębne w tym zakresie,
- zabudowę agroturystyczną w zabudowie zagrodowej związaną z gospodarstwem.

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej i dróg.

1.2. Dla obszaru zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług (RMN) ustala się funkcję podstawową: zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami wolnostojącymi i zabudowa usługowa zapewniające obsługę mieszkańców oraz inne usługi nieuciążliwe, w tym usługi publiczne (w zakresie OSP, świetlic wiejskich), zieleń urządzona, tereny sportu i rekreacji oraz niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacja;

W obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług (RMN) dopuszcza się:

- drobną wytwórczość i przetwórstwo, usługi, magazynowanie płodów rolnych. Dopuszczona działalność usługowo-wytwórcza nie może kolidować z podstawową funkcją terenów, a przy jej realizacji należy zachować warunki ochrony środowiska i przepisy odrębne w tym zakresie,
- zabudowę agroturystyczną w zabudowie zagrodowej związaną z gospodarstwem.

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej i dróg oraz funkcji rekreacyjno-sportowej.

1.3. Dla obszaru zabudowy wielofunkcyjnego centrum (MU) ustala się funkcję podstawową: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna, zabudowa usługowa zapewniające obsługę mieszkańców oraz inne usługi nieuciążliwe, w tym usługi publiczne, zieleń urządzona oraz niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacja;

W obszarach zabudowy wielofunkcyjnego centrum (MU) dopuszcza się:

- drobną wytwórczość i przetwórstwo; Dopuszczona działalność usługowo-wytwórcza nie może kolidować z podstawową funkcją terenów, a przy jej realizacji należy zachować warunki ochrony środowiska i przepisy odrębne w tym zakresie,

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej i dróg.

1.4. Dla obszaru zabudowy letniskowej (ML) ustala się funkcję podstawową: zabudowa letniskowa rekreacji indywidualnej, rekreacji zbiorowej, zabudowa usługowa zapewniające obsługę funkcji podstawowej - letniskowej, usługi publiczne, zieleń urządzona oraz obiekty i urządzenia sportu, rekreacji i szeroko pojętego wypoczynku. Niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacja;

W obszarach zabudowy wielofunkcyjnego centrum (ML):

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej i dróg.

1.5. Dla obszaru usług sportu, rekreacji i turystyki (US) ustala się funkcję podstawową: zieleń parkowa z infrastrukturą towarzyszącą oraz obiekty i urządzenia sportu, rekreacji i szeroko pojętego wypoczynku, w tym

turystyki i rekreacji zbiorowej i indywidualnej. Niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacja;

W obszarach zabudowy usług sportu, rekreacji i turystyki (US) dopuszcza się:

- usługi nieuciążliwe związane z funkcją podstawową i usługi publiczne;

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej, dróg oraz związanych z funkcją podstawową lub ją dopełniających.

1.6. Dla obszarów obsługi technicznej budowl hydrotechnicznych (OT-W) oraz obsługi technicznej – gospodarowania odpadami (OT-O), ustala się funkcję podstawową:

tereny i obiekty obsługi mieszkańców gminy w zakresie infrastruktury technicznej gminy i regionu w zakresie budowl hydrotechnicznych przy projektowanych zbiornikach wodnych oraz w zakresie gospodarowania i składowania odpadów. Niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacja;

W obszarach obsługi technicznej budowl hydrotechnicznych (OT-W) oraz obsługi technicznej – gospodarowania odpadami (OT-O) dopuszcza się:

- usługi nieuciążliwe związane z funkcją podstawową;

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej, dróg oraz związanych z funkcją podstawową lub ją dopełniających.

Projektowana budowla hydrotechniczna musi uwzględniać rozwiązania techniczne służące ochronie migracji organizmów wodnych oraz uwzględniać przepisy odrębne w tym zakresie.

1.7. Dla terenów rolniczych (R), ustala się funkcję podstawową:

otwarte uprawy polowe, łąki, zadrzewienia i zakrzewienia, pastwiska i sady.

W terenach rolniczych (R) dopuszcza się:

- urządzenia i obiekty służące funkcji podstawowej; urządzenia infrastruktury technicznej niezbędne do prawidłowego funkcjonowania obszaru gminy lub przedsiębiorstw wydobywczych, drogi, urządzenia i obiekty służące funkcji rekreacyjno-sportowej i wypoczynkowej,
- zabudowa zagrodowa siedliskowa;
- zalesienie terenów gruntów bonitacji klasy V i niższych z uwzględnieniem przepisów odrębnych, w tym wynikających z ochrony przyrody;

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej, dróg oraz związanych z funkcją podstawową lub ją dopełniających.

1.8. Dla terenów zieleni łęgowej, dolin rzecznych (ZN), ustala się funkcję podstawową:

tereny zieleni łęgowej w dolinach rzecznych, tworzące system ekologiczny gminy; zadrzewienia i zakrzewienia,

W terenów zieleni łęgowej, dolin rzecznych (ZN), dopuszcza się:

- urządzenia i obiekty służące funkcji podstawowej; urządzenia infrastruktury technicznej niezbędne do prawidłowego funkcjonowania obszaru gminy lub przedsiębiorstw wydobywczych, drogi,
- urządzenia i obiekty służące funkcji podstawowej (w tym stawy rybne i inne sztuczne zbiorniki wodne, z wymogiem spełnienia przepisów odrębnych przy ich realizacji).

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej, dróg oraz związanych z funkcją podstawową lub ją dopełniających.

1.9. Dla terenów lasów (ZL), ustala się funkcję podstawową: las

W terenów lasów (ZL), dopuszcza się:

- urządzenia i obiekty służące funkcji podstawowej; urządzenia infrastruktury technicznej niezbędne do prawidłowego funkcjonowania obszaru gminy i kompleksów leśnych, drogi,
- zabudowa dopuszczona na podstawie przepisów odrębnych,
- zagospodarowanie rekreacyjne tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, parkingi leśne itp., z zastrzeżeniem zakazu ich realizacji w sposób zagrażający siedliskom, gatunkom oraz siedliskom tych gatunków, objętych ochroną,

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej, dróg oraz związanych z funkcją podstawową lub ją dopełniającą.

1.10. Dla terenów dolesień (ZLd), ustala się funkcję podstawową: dolesienia, zalesienia.

W terenach dolesień (ZLd), dopuszcza się: jak dla lasów pkt. 1.9.

1.11.1. Dla terenów działalności górniczej i eksploatacji surowców (PG) ustala się funkcję podstawową:
tereny działalności górniczej, eksploatacja surowców mineralnych w oparciu o przepisy prawa geologicznego i górniczego oraz przepisy odrębne;
obiekty i urządzenia związane z funkcją podstawową, usługi komercyjne związane z funkcją podstawową, instalacje fotowoltaiczne o mocy do 100 kW;

W terenach działalności górniczej i eksploatacji surowców (PG) dopuszcza się:

- niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacja;
- zalesienia oraz zieleń o charakterze separacyjnym ochraniającym tereny zabudowy mieszkaniowej od obszarów PG,

Przyjmuje się politykę ochrony przed uciążliwością aktywności wydobywczej terenów zabudowy mieszkaniowej, poprzez zapewnienie separacji tych funkcji poprzez izolowanie zielenią wysoką i średni wysoką na stykach tych terenów.

Dla istniejących udokumentowanych złóż – eksploatacja w granicach udokumentowanego złoża, zgodnie z obowiązującymi koncesjami na wydobycie lub zmianami tych koncesji.

1.11.2. Dla terenów działalności górniczej i potencjalnej eksploatacji surowców (PG/p) ustala się funkcję podstawową:

tereny działalności górniczej, potencjalna eksploatacja surowców mineralnych w oparciu o przepisy prawa geologicznego i górniczego oraz przepisy odrębne, obiekty i urządzenia związane z funkcją podstawową;

W terenach działalności górniczej i potencjalnej eksploatacji surowców (PG/p) dopuszcza się:

- niezbędne do prawidłowego funkcjonowania tych terenów urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacja;
- zalesienia oraz zieleń o charakterze separacyjnym ochraniającym tereny zabudowy mieszkaniowej od obszarów PG/p,

Przyjmuje się politykę ochrony przed uciążliwością aktywności wydobywczej terenów zabudowy mieszkaniowej, poprzez zapewnienie separacji tych funkcji poprzez izolowanie zielenią wysoką i średni wysoką na stykach tych terenów.

Dla złóż nieudokumentowanych działania eksploatacyjne tylko po rozpoznaniu złoża, udokumentowaniu i uzyskaniu niezbędnych zezwoleń na eksploatację wynikających z przepisów odrębnych (oznaczono w studium symbolem PG/p).

1.11.3. Dla terenów działalności górniczej i ochrony jej uciążliwości (PG.1) ustala się funkcję podstawową:

tereny działalności górniczej, bez możliwości prowadzenia eksploatacji surowców mineralnych, działalność wynikająca z ograniczenia uciążliwości kopalni realizowana poprzez formowanie nasypów i wałów ziemnych i skalnych oraz wprowadzenie zalesienia i zieleni o charakterze separacyjnym ochraniającym tereny zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnych od obszarów PG,

Przyjmuje się politykę ochrony przed uciążliwością aktywności wydobywczej terenów zabudowy mieszkaniowej i pozostałych tego wymagających, poprzez zapewnienie separacji tych funkcji poprzez izolowanie zielenią wysoką i średni wysoką na stykach tych terenów.

1.12. Dla terenów wód powierzchniowych projektowanych (WS/p), ustala się funkcję podstawową:
wody powierzchniowe, rzeki;

W terenów (WS/p), dopuszcza się:

Zagospodarowanie turystyczne w szczególności budowa: przystani wodnych, małych portów jachtowych, pomostów, organizacje kąpielisk, z zastrzeżeniem zakazu ich realizacji w sposób zagrażający siedliskom, gatunkom oraz siedliskom tych gatunków, objętych ochroną.

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej, dróg (mostów) oraz obiektów związanych z funkcją podstawową lub ją dopełniających.

1.13. Dla terenów terenów komunikacji kołowej (KDD, KDL, KDZ), ustala się funkcję podstawową: drogi.

Obowiązują przepisy odrębne w zakresie dróg.

1.14. Dla terenów zieleni przy zbiornikach wodnych (ZW), ustala się funkcję podstawową:
zieleni urządzona i nieurządzona.

W terenów (ZW), dopuszcza się:

Zagospodarowanie rekreacyjno - turystyczne z zastrzeżeniem zakazu realizacji inwestycji w sposób zagrażający siedliskom, gatunkom oraz siedliskom tych gatunków, objętych ochroną.

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem z zakazu obiektów celu publicznego, w szczególności infrastruktury technicznej i komunikacji.

2. Wskaźniki i parametry urbanistyczne.

I.p.	Obszar – funkcja terenu	Podstawowe wskaźniki			
		Maks. wskaźnik intensywności zabudowy	Maks. pow. zabudowy	Min. pow. terenu biologicznie czynna	Maks. wys. zabudowy
1.	zabudowy zagrodowej (RM)	0,8	60%	30%	10,0 m z tolerancją do 20% do ustalenia w MPZP Maks. 3 pełne kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe
2.	zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług (RMN)	1,0	65%	30%	10,0 m z tolerancją do 20% do ustalenia w MPZP Maks. 3 pełne kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe

3.	zabudowy wielofunkcyjnego centrum (MU)	1,8	75%	20%	13,0 m do ustalenia w MPZP Maks. 3 pełne kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe
4.	zabudowy lotniskowej (ML)	0,5	30%	50%	lotniskowej - 7,0 m, usługowej – 10,0 m, Maks. 2 pełne kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe
5.	usług sportu, rekreacji i turystyki (US)	0,6	30%	50%	12,0 m, lokalnie do 15,0 m Maks. 2 pełne kondygnacje nadziemne, w tym poddasze użytkowe
6.	Obsługi technicznej budowl hydrotechnicznych (OT-W), Obsługi technicznej – gospodarowanie odpadami (OT-O)	Wszystkie obiekty obsługi technicznej gminy, a w szczególności budowl hydrotechnicznych i gospodarowania odpadami, należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi. Nie wprowadza się dla tych obiektów wskaźników urbanistycznych.			
7.	TERENY ROLNICZE (otwarte, upraw polowych, łąk, zadrzewień i zakrzewień, pastwisk i sadów) (R)	Wskaźniki – nie dotyczy. Dla zabudowy dopuszczanej na podstawie przepisów odrębnych - do ustalenia w zapisach MPZP i w oparciu o wskaźniki jak dla zabudowy zagrodowej.			
8.	ZIELEŃ ŁĘGOWEJ, DOLINY RZECZNE (ZN)	Wskaźniki – nie dotyczy. Zakaz zabudowy.			
9.	TERENY LASÓW (ZL)	Wskaźniki – nie dotyczy. Dla zabudowy dopuszczanej na podstawie przepisów odrębnych - do ustalenia w zapisach MPZP i w oparciu o wskaźniki jak dla zabudowy zagrodowej.			
10.	TERENY DOLESIEŃ (ZLd)	Wskaźniki – nie dotyczy. Dla zabudowy dopuszczanej na podstawie przepisów odrębnych - do ustalenia w zapisach MPZP i w oparciu o wskaźniki jak dla zabudowy zagrodowej.			
11.	TERENY DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ I EKSPLOATACJI SUROWCÓW (PG) oraz TERENY DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ I POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI SUROWCÓW (PG/p)	Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu do uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy zachowaniu: <ul style="list-style-type: none"> • minimalna powierzchnia biologicznie czynna terenu – do ustalenia na etapie miejscowych planów; • maksymalnej wysokości zabudowy, wytwórczej i produkcyjnej, magazynowej, składowej i innych obiektów funkcji podstawowej - do 15 m, za wyjątkiem części obiektów wymagających zwiększenia wysokości ze względów technologicznych; wysokość obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania terenu warunkuje się wymaganiami technicznymi (w tym dotyczy to składowisk i zwałowisk); • maksymalnej wysokości zab. usługowej. – do 12 m i do 3-ch kondygnacji. 			

12.	TERENY DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ I OCHRONY JEJ UCIĄŻLIWOŚCI (PG.1)	Wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu - nie określa się.
13.	TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH projektowanych (WS/p)	Wskaźniki – nie dotyczy.
14.	TERENY KOMUNIKACJI KOŁOWEJ oznaczenia dróg: KDD, KDL, KDZ,	Wskaźniki – nie dotyczy.
15.	TERENY ZIELENI PRZY ZBIORNIKACH WODNYCH (ZW)	Wskaźniki – nie dotyczy

2.2. Dla terenów określonych w zmianie nr 3 studium - gabaryty i wysokości projektowanej zabudowy usługowej i mieszkaniowej oraz geometria dachu powinna nawiązywać do zabudowy sąsiadującej. Ustala się generalnie wymóg stosowania dachów spadzistych o nachyleniu połaci pomiędzy 20° a 45°, z dopuszczeniem dachów płaskich dla zabudowy w sąsiedztwie istniejącej zabudowy o dachach płaskich i dla zabudowy innej niż mieszkaniowa.

Dla zabudowy garażowej i gospodarczej lokalizowanej w granicy działki dopuszcza dowolną geometrię dachów do precyzyjnego ustalenia na etapie miejscowych planów.

Dla zabudowy lotniskowej – rodzaj i geometria dachów – dowolna.

Dla zabudowy usług sportu, rekreacji i turystyki ustala się generalnie wymóg stosowania dachów spadzistych o nachyleniu połaci pomiędzy 15° a 45°, z dopuszczeniem dachów płaskich i łukowych. Dopuszcza się stosowanie dachów spadzistych, płaskich i łukowych z powierzchnią biologicznie czynną tzw. „zielonych dachów”. Dopuszcza się stosowania nietypowych rozwiązań architektonicznych budynków wyłoniowych w drodze konkursów architektonicznych.

Dla zabudowy usługowej i zabudowy związanej z działalnością wytwórczą, produkcyjną, magazynową i składową - na terenach działalności górniczej, wymóg stosowania dachów spadzistych o nachyleniu połaci pomiędzy 20° a 45°, z dopuszczeniem dachów płaskich oraz uwzględniając wytyczne w/w tabeli pkt 11.

Wysokość wyżej nie wymienionych obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania terenów warunkuje się wymaganiami technicznymi i przepisami odrębnymi, do ustalenia na etapie miejscowych planów.

2.3. Główne zasady realizacji polityki parkingowej

- 1) Realizacja parkingów na terenie własnym inwestycji lub dla funkcji publicznych na terenach sąsiadujących, do których inwestor posiada tytuł prawny;
- 2) Przewidywać miejsca dla postoju rowerów w liczbie nie mniejszej niż 15% wyliczonej liczby miejsc dla samochodów osobowych dla funkcji usługowych;
- 3) Na parkingach dla samochodów osobowych, należy uwzględnić oznaczone miejsca parkingowe, z których korzystają osoby niepełnosprawne.
- 4) Minimalny udział miejsc postojowych przeznaczonych do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w ogólnej liczbie miejsc postojowych dla samochodów osobowych, ustalić wg potrzeb w wyodrębnionych terenach na etapie sporządzenia ustaleń miejscowego planu, zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie.
- 5) Parkowanie stałe pojazdów ciężarowych powinno się odbywać na terenach baz transportowych i innych, wyznaczonych do tego celu miejscach. Przeładunek i parkowanie czasowe samochodów ciężarowych powinno odbywać się na nieruchomościach obiektów generujących ruch takich pojazdów.

Minimalne wskaźniki dla realizacji miejsc parkingowych:

L.P.	Rodzaj zabudowy	Współczynnik Ilość m.p.
1	wielorodzinna	1/1 mieszkanie
2	jednorodzinna i letniskowa	1/1 mieszkanie
3	mieszkaniowo - usługowa	1/1 mieszkanie oraz 1/50 m ² na każde rozpoczęte pow. użytkowej usług
4	Usług (administracji, biur, banków, handlu i usług innych)	2,5/100 m ² na każde rozpoczęte pow. użytkowej usług
5	Usług gastronomicznych	20/100 miejsc konsumpcyjnych
6	Usług oświaty	3/10 zatrudnionych
7	Usługi sportu i rekreacji	5 – 20 miejsc postojowych / 100 użytkowników jednocześnie
8	Usługi pensjonatowe lub hotelarskie	1/1 pokój
9	Produkcyjna, magazyny, składy itp.	3 / 10 zatrudnionych lub 8/1000 m ²

3)

(w zakresie zmiany Nr 4 studium:

VII.c. STANDARDY URBANISTYCZNE I FUNKCJE ZABUDOWY

1. W obszarze zmiany Nr 4 studium określa się zasady zagospodarowania przestrzennego.

1.1. Dla terenów działalności górniczej i ochrony jej uciążliwości z możliwością lokalizacji instalacji fotowoltaicznych (PG.1/PFE) ustala się funkcję podstawową:

- tereny działalności górniczej, bez możliwości prowadzenia eksploatacji surowców mineralnych, działalność wynikająca z ograniczenia uciążliwości kopalni realizowana poprzez formowanie nasypów i wałów ziemnych i skalnych oraz wprowadzenie zalesienia i zieleni o charakterze separacyjnym ochraniającym tereny zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnych od obszarów PG,

Przyjmuje się politykę ochrony przed uciążliwością aktywności wydobywczej terenów zabudowy mieszkaniowej i pozostałych tego wymagających, poprzez zapewnienie separacji tych funkcji poprzez izolowanie zielenią wysoką i średni wysoką na stykach tych terenów.

Dopuszcza się realizację urządzeń i instalacji wykorzystujących promienie słoneczne do produkcji energii o łącznej mocy powyżej 500kW (planowana lokalizacja farm fotowoltaicznych), pod warunkiem zachowania maksymalnej strefy ponadnormatywnego oddziaływania farmy fotowoltaicznej (strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w związku z wyznaczeniem obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW) - oddziaływanie na tereny sąsiednie musi zamykać się w jej granicach. Strefa ochronna i obszar rozmieszczenia instalacji oze zawiera się w granicach zmiany Nr 4 studium i wyznaczonego terenu PG.1/PEW.

1.2. Wskaźniki i parametry urbanistyczne.

- a) Minimalny wskaźnik intensywności zabudowy – nie ustala się.
- b) Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 0.2.
- c) Maksymalna powierzchnia zabudowy – 20%.
- d) Min. pow. terenu biologicznie czynna – 70%.
- e) Maksymalna wysokość urządzeń systemu paneli fotowoltaicznych i infrastruktury towarzyszącej – do 5,0 m.

Powierzchnia zabudowy panelami fotowoltaicznymi (inna niż powierzchnia zabudowy) definiowana jako poziomy rzut konstrukcji wsporczej - systemowej paneli i samych paneli (zespołu ogniw fotowoltaicznych łączonych w zespoły oraz infrastruktury towarzyszącej bez magazynów energii) ponad terenem w granicach terenu inwestycji – do 90% powierzchni działki budowlanej.

Na etapie opracowania mpzp wprowadzić zapisy umożliwiające migrację drobnych zwierząt w terenie. 4)

VIII. POLITYKA PRZESTRZENNA WYODRĘBNIONYCH JEDNOSTEK STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY

VIII.1. Ustalenia wspólne dla wszystkich jednostek struktury przestrzennej

- Determinanty rozwoju, najważniejsze jego cele, a także zasadnicze kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy zostały opisane w rozdziałach II, III, IV „Studium”. W niniejszym rozdziale prezentujemy ustalenia szczegółowe „Studium” zawierające kierunki zagospodarowania i polityki przestrzennej oraz zasady obsługi dla terenów wyodrębnionych w strukturze przestrzennej gminy.

Uzupełnieniem graficznym tych ustaleń jest ich prezentacja na planszy podstawowej „Studium” w skali 1:10 000.

- Przyjęto podział na jednostki strukturalne oparte o istniejące jednostki administracyjne - sołectwa z wyodrębnieniem obszaru lasów państwowych z racji daleko idącej autonomii Dyrekcji Lasów Państwowych, prowadzącej swoją wewnętrzną politykę opartą o plany urządzenia lasów.

W konsekwencji ustaleń opartych o powyższe kryteria obszar gminy Baćkowice podzielony został na 15 jednostek strukturalnych:

A.	Baćkowice -	obejmująca wieś Baćkowice oraz część wsi Nieskurzów Stary;
B.	Baranówek -	obejmująca wieś Baranówek;
C.	Żerniki -	obejmująca wieś Żerniki z przysiółkami Kolonia Żerniki i Pięciaki;
D.	Olszownica -	obejmująca wsie: Olszownica, Olszownica Górki, Kolonia Olszownica, Stanisławów oraz północny kraniec wsi Baćkowice;
E.	Janczyce -	obejmująca wieś Janczyce;
F.	Nieskurzów Nowy -	obejmująca wieś Nieskurzów Nowy wraz z przysiółkiem Kantorka;
G.	Nieskurzów Stary -	obejmująca wieś Nieskurzów Stary wraz z przysiółkiem Podlesie;
H1.	Piórków Wieś -	obejmująca wsie Piórków Dolny, Piórków Górny, Piórków Załęczę oraz Boćki;
H2.	Piórków Kolonia -	obejmująca wsie Piórków, Piórków Kolonia oraz Piórków Zajasienie;
I.	Wszachów -	obejmująca wsie Wszachów - Stara Wieś z przysiółkiem Pastwiska, Wszachów - Komorniki, Wszachów - Krowiniec, Wojciechów oraz Masiówki;
J.	Modliborzyce -	obejmująca wieś Modliborzyce oraz Kolonia Modliborzyce;
K.	Gołoszyce -	obejmująca wsie Gołoszyce, Gołoszyce Wyższe oraz Gołoszyce Niższe;
L.	Oziembłów -	obejmująca wsie Bratków i Oziembłów;
M.	Piskrzyn -	obejmująca wsie Piskrzyn i Stara Kolonia;
N.	Rudniki -	obejmująca wsie Rudniki, Bratkowszczyzna, Podlesie.

- Politykę przestrzenną wspólną dla większej liczby sołectw wyznaczają:
  - Ograniczenia i nakazy wynikające z określonych w rozdziałach II, III i IV uwarunkowań środowiskowych, kulturowych, społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych, a w szczególności wymagania wynikające z ustanowienia dla większości terenów gminy terenów objętych różnymi formami ochrony.
  - Przekształcenia i uzupełnienia funkcjonalno - przestrzenne obejmujące:
    - powiększenie terenów budowlanych w ciągach zabudowy zdeterminowanej stanem istniejącym. Istnieje możliwość wznoszenia takich form budownictwa jak: budownictwo zagrodowe, jednorodzinne, usługi nieuciążliwe, nieszkodliwe dla środowiska obiekty małej przedsiębiorczości.
    - Przebudowę i rozbudowę lokalnego układu infrastruktury technicznej, w szczególności telekomunikacji przewodowej, średnioprężnej sieci gazowej,

- systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych.
  - Budowa właściwie funkcjonującego systemu usuwania odpadów komunalnych.
  - Aspekty obronne, określone w pkt. IV. 8.
- Dbłość o wymagania ładu przestrzennego i architektury wyrażająca się potrzebą:
    - Zachowania historycznie ukształtowanych układów osadniczych.
    - Dążeniem do kształtowania wzajemnie niekolizyjnych stref zabudowy w głąb działek (wyodrębnienie stref zabudowy mieszkaniowej, letniskowej, nie uciążliwych usług, zabudowań gospodarczych, obiektów zagrodowych, obiektów drobnej przedsiębiorczości).
    - Zaostrzenie wymagań dotyczących architektury obiektów budowlanych również na terenach nieobjętych szczególnymi rygorami ochronnymi.
    - Zwiększenie wymagań dotyczących zagospodarowania otoczenia budynków.
    - Ograniczenia dalszego rozpraszania zabudowy poprzez wprowadzenie ograniczeń w zakładaniu nowych siedlisk dla gospodarstw poniżej 20 ha.

(W zakresie zmiany Nr 3 Studium ponadto ustala się:

VIII.2. OGÓLNE ZASADY I STANDARDY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 1) Wskazane w Studium maksymalne wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu, będą uszczegóławiane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Określone w/w wskaźniki dotyczą nowo kreowanego zagospodarowania i/lub zabudowy i należy je traktować jako maksymalne dopuszczalne. W stosunku do terenów z istniejącą zabudową, które nie spełniają warunków ustalonych w studium, dopuszcza się zachowanie wskaźników i parametrów zgodnie ze stanem istniejącym oraz ich zmianę w przypadku nowych inwestycji w tolerancji do 20% względem ustalonych maksymalnych wskaźników z jednoczesnym uwzględnieniem przepisów odrębnych.
- 2) Określoną na rysunku studium granicę dopuszczalnego rozwoju osadnictwa poszczególnych terenów funkcjonalnych, należy interpretować z uwzględnieniem tolerancji wynikającej z praktycznej dokładności odczytu mapy, błędów wynikających z niedoskonałości sprzętu kopiującego, wzajemnych niespójności informacji zawartych na mapach sporządzanych w różnych skalach i różnym zakresie tematycznym. Ponadto, dokładne przebiegi granic terenów funkcjonalnych należy uściślić na etapie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mając na uwadze w szczególności przepisy prawa.
- 3) Funkcja podstawowa, oznacza takie formy zagospodarowania, które powinny zajmować więcej niż połowę wyznaczonego terenu funkcjonalnego, z zastrzeżeniem, że regulacja ta nie ogranicza powierzchni, która może być pokryta zielenią towarzyszącą, wewnętrznym układem komunikacyjnym i infrastrukturą techniczną. Pozostałe części terenu funkcjonalnego mogą być zagospodarowane w sposób, który w ustaleniach określono jako uzupełniający.
- 4) Za zgodne ze Studium uznaje się wykorzystanie i przebudowę akwenów, cieków i innych urządzeń melioracyjnych, jeżeli nie stoi to w kolizji z pozostałymi ustaleniami niniejszego dokumentu i przepisami odrębnymi, w tym w zakresie ograniczeń i zakazów wynikających z prawnej ochrony przyrody.
- 5) dopuszcza się prowadzenie dolesień w obszarach oznaczonych w studium symbolem **R** na warunkach wskazanych w dziale dotyczącej polityki zalesieniowej oraz zgodnie z przepisami odrębnymi w tym z uwzględnieniem przepisów ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.
- 6) Wskazane w studium tereny lasów wynikają z ustaleń Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu i mogą być doprecyzowane i korygowane na etapie miejscowych planów.
- 7) Dopuszcza się dokonywanie scaleń i podziałów geodezyjnych, które nie będą utrudniały realizacji ustaleń Studium i w zgodzie z obowiązującymi przepisami.
- 8) W odniesieniu do terenów, dla których studium wprowadza zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nie rolnicze i nieleśne, a które w procedurze sporządzenia planu miejscowego

nie uzyskają zgody na przeznaczenie tych gruntów na cele nierolnicze i nieleśne, dopuszcza się pozostawienie ich w dotychczasowym użytkowaniu, niezależnie od ustaleń kierunkowych studium.

- 9) Za zgodne z ustaleniami studium uznaje się realizację liniowych inwestycji infrastrukturalnych i komunikacyjnych na terenach lasów i terenach rolnych.
- 10) Zakaz grodzenia nieruchomości w odległości 1,5 m od linii brzegu powierzchniowych wód publicznych z równoczesnym dostosowaniem odległości ogrodzeń z zapewnieniem wykluczonych z zabudowy pasów ochronnych o szerokości minimum 5,0 m od brzegów tych cieków w celu umożliwienia administratorowi prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych, a także dla ochrony otuliny biologicznej cieków; obowiązują przepisy prawa wodnego.
- 11) W obszarze terenów zmeliorowanych w myśl przepisów Prawa wodnego zabrania się niszczenia i uszkodzania urządzeń wodnych. Zasady ochrony terenów zmeliorowanych: obowiązują przepisy odrębne oraz:

— W przypadku zmiany sposobu użytkowania gruntów rolnych na cele nierolnicze, na których występują obiekty melioracyjne, należy wyłączyć obszar zmeliorowany na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji wód, urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów oraz zapewnić właściwe funkcjonowanie urządzeń melioracji wodnych m.in. odpływ wody z rowów melioracyjnych.

— Podczas realizacji inwestycji, w przypadku uszkodzenia sieci drenarskiej, celem zapewnienia jej prawidłowego funkcjonowania, inwestor jest zobowiązany, we własnym zakresie i na własny koszt, do jej naprawienia. Przerwane (uszkodzone) rurociągi drenarskie należy naprawić odcinkami zgodnie z wytycznymi technicznymi i technologią oraz obowiązującymi przepisami prawa. Odpowiedzialność materialną za szkody i zaniechanie naprawy lub nieprawidłowej naprawy sieci drenarskiej ponosi inwestor.

- 12) Na całym obszarze zmiany studium wprowadza się zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².
- 13) Dopuszcza się możliwość realizacji turbin wiatrowych o mocy nieprzekraczającej 50kW oraz innych urządzeń do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100kW dla pojedynczego urządzenia w obszarach wyznaczonych pod zabudowę z jednoczesnym uwzględnieniem przepisów odrębnych oraz z uwzględnieniem przepisów ustawy o ochronie przyrody; w przypadku urządzeń połączonych w zbiorczą instalację lokalizacja jest możliwa pod warunkiem przestrzegania przepisów prawa ochrony środowiska, norm dotyczących hałasu oraz zbilansowania uciążliwości w granicach władania właściciela nieruchomości, na której realizowane jest takie urządzenie.
- 14) Dopuszcza się możliwość realizacji turbin wiatrowych (do mocy 50kW) tzw. mikroinstalacji i innych urządzeń do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100kW na budynkach użyteczności publicznej (w tym szkół, przedszkoli, urzędów i ich przedstawicielstw terenowych, świetlic gminnych, OSP itp.) - dla pojedynczego urządzenia lub w przypadku urządzeń połączonych w zbiorczą instalację lokalizacja możliwa pod warunkiem przestrzegania przepisów prawa ochrony środowiska, norm dotyczących hałasu oraz zbilansowania uciążliwości w granicach władania właściciela nieruchomości, na której realizowane jest takie urządzenie.
- 15) Na obszarze zmiany studium wyklucza się możliwość realizacji turbin i farm wiatrowych o mocy powyżej 50 kW dla urządzenia oraz lokalizacji obiektów, urządzeń i instalacji do produkcji odnawialnych źródeł energii, tj.: instalacji fotowoltaicznych o mocy powyżej 100kW.
(Za wyjątkiem obszaru zmiany Nr 4 Studium na terenie, której dopuszcza się realizację instalacji fotowoltaicznych o mocy powyżej 500kW.

4)

- 16) Celem zachowania korytarzy przewietrzania na obszarze opracowania zmiany studium wskazuje się do zakazu zabudowy naturalnie ukształtowane doliny cieków i spływu powietrza w obszarach zieleni łąkowej z ograniczeniem zabudowy w obszarach istniejących terenów zielonych.
- 17) Dopuszcza się lokalizację zabudowy kubaturowej w wyznaczonych obszarach funkcji usług sportu i rekreacji. W/w wymienionych obszarach dopuszcza się zabudowę kubaturową zgodnie z funkcją

lokalizowaną od cieku wodnego zgodnie z przepisami odrębnymi. Szczegółowy sposób zagospodarowania określone powinny być na etapie planów miejscowych.

- 18) *Dla istniejącej zabudowy znajdującej się w granicach udokumentowanych złóż dopuszcza się jedynie ich przebudowę i modernizację.*

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „A” - BAĆKOWICE

Obejmuje część centralną gminy o zarysowanej strukturze gminnego ośrodka usługowego, gdzie zlokalizowano lub przewiduje się realizację funkcji administracyjno-usługowej dla obsługi życia społeczno-gospodarczego gminy. Powierzchnia sołectwa wynosi 419 ha, ludność (1999 r.) 574 osoby.

Centrum wsi stanowi obszar koncentracji usług o charakterze ogólnogminnym. Sołectwo jest również siedzibą leśnictwa Baćkowice.

Zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa skupia się w trzech pasmach: rzędowa zabudowa wsi w ciągu drogi powiatowej nr 42138, zabudowa w centrum usługowo - administracyjnym położona pomiędzy rz. Koprzywianka a drogą krajową nr 74, zabudowa liniowa w części północnej powyżej drogi nr 74.

Miejscowość Baćkowice należąca do starszych miejscowości gminy (powstanie wsi datowane jest na lata poprzedzające utworzenie parafii w Baćkowicach XV w.) posiada także ponad stuletnie tradycje w wypełnianiu funkcji głównego ośrodka administracji gminnej. Dominującą funkcję sołectwa stanowi rolnictwo, w większości produkcja zbóż.

Studium sugeruje wyodrębnienie niezbędnych terenów dla organizacji gminnego ośrodka usługowo - administracyjnego położonego w centralnej części wsi, wyznacza pasma dla prowadzenia działalności inwestycyjnej związanej z produkcją rolniczą i bazą mieszkalną producentów rolnych oraz określa niezbędne obszary dla realizacji celów publicznych zarówno liniowych jak i przestrzennych umiejscowionych głównie w strefach usług skoncentrowanych, usług ekstensywnych i terenów otwartych.

W szczególności zaś dotyczy to możliwości realizacji nowej siedziby gminy, realizacji szkolnych urządzeń sportowych i ewentualnej modernizacji budynków, w których prowadzona jest działalność oświatowo - kulturalna. Tereny otwarte winny być miejscem zlokalizowania gminnego ośrodka sportu i rekreacji.

Przewiduje się połączenie części sołectwa, rozdzielonych doliną Koprzywianki ciągami pieszymi zorganizowanymi w ramach parku wiejskiego. *(oraz lokalizacji funkcji sportowo-rekreacyjnej i dopuszczenie utworzenia zbiornika wodnego o charakterze retencyjno-rekreacyjnym w wyodrębnionych obszarach jako miejsca aktywności mieszkańców i turystów.*

Funkcja mieszkaniowa stopniowo (lecz nie całkowicie) będzie wypierana przez funkcje centrotwórcze usługowo-mieszkaniowe, która to znajduje miejsce w projektowanych lub ukształtowanych strukturach osadniczych poza ścisłym centrum miejscowości. ³⁾

Znaczej dbałości o ład przestrzenny wymagać będzie otoczenie chronionego poprzez wpis do rejestru zabytków, zespołu sakralnego kościoła parafialnego i cmentarza. Przez sołectwo przebiega droga krajowa nr 74, w układzie docelowym przewidziana, jako trasa ekspresowa z węzłem na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 42136. Studium rezerwuje tereny budowę węzła oraz urządzeń obsługi komunikacji. Zabudowę zbliżającą się do drogi (w okolicach węzła i przecięcia z drogą 4204012) należy chronić ekranami akustycznymi. Uzupełnienie elementów infrastruktury technicznej obejmować będzie realizację kanalizacji sanitarnej.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „B” - BARANÓWEK

Obejmuje istniejącą zabudowę zagrodową wsi Baranówek położoną po obu stronach drogi powiatowej nr 42136, oraz przysiółek przy południowej granicy sołectwa. Powierzchnia 299 ha, ludność (1999 rok) 208 osób.

W zagospodarowaniu przestrzennym należy uwzględnić możliwość adaptacji lub wymiany budynków na działkach już zainwestowanych oraz zabudowę uzupełniającą zagrodową na wolnych działkach znajdujących się w obrębie wyznaczonych pasm rozwojowych. Nowa zabudowa winna być zlokalizowana wzdłuż drogi powiatowej w określonej planem miejscowym odległości od drogi. Dla przysiółka w południowej części sołectwa przewiduje się dojazd drogą gminną.

Zabudowę mieszkaniową ulokowaną w paśmie zabudowy zagrodowej należy traktować, jako funkcję uzupełniającą. W sołectwie znajdują się jednie sklep i punkty wymiany butli gazowych. Pozostałe usługi dostępne są w Baćkowicach.

Studium wyznacza także najbardziej racjonalne przestrzenie rozwoju funkcji usługowej uwzględniającej przekształcenia i modernizację już funkcjonujących tu usług podstawowych oraz realizację nowych.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „C” - ŻERNIKI

Zlokalizowana w centralnej części gminy, powierzchnia: 381 ha, ludność (1999): 230 mieszk. Najwcześniej, bo w XIII w. wzmiankowana wieś gminy. Ulicówka zlokalizowana w ciągu drogi powiatowej nr 42138. Wieś rozdziela dolina Koprzywianki. Pozostała zabudowa sołectwa zorganizowana w przysiółkach Pięciaki i Kolonia Żerniki oraz całkowicie rozproszona. Przewiduje się lokalizację nowej zabudowy w obszarze głównym - wzdłuż drogi powiatowej. Teren sołectwa położony na GZWP 421 „Włostów” oraz w jego strefie ochronnej. Wg koncepcji gazyfikacji gminy na terenie sołectwa przewiduje się lokalizację stacji redukcyjnej gazu będącej zakończeniem nitki gazociągu wysokoprężnego, zasilającego gminę.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „D” - OLSZOWNICA

Położona w północnej części gminy, zajmuje obszar 713 ha przy 446 mieszkańcach (dane za rok 1999).

Na sołectwo składa się kilka wsi - ulicówek usytuowanych na kierunku pn.-pd. Fragmentarycznie zabudowa rozproszona. Kontynuacja zabudowy w ramach istniejących osad (*i kontynuacja istniejącego układu zabudowy i rozwój nowej zabudowy pomiędzy drogą gminną nr 000012T a drogą krajową DK74.*³⁾

W części północnej przewidziano miejsce dla gospodarstw agroturystycznych. Gleby klas V-VI położone w sąsiedztwie lasów przewidziano do zalesienia. Podniesienie standardów drogi krajowej 74 do parametrów drogi ekspresowej wymagać będzie realizacji równoległego ciągu dróg lokalnych oraz w miejscach zbliżenia do istniejącej zabudowy realizacji ekranów akustycznych. Sołectwo leży w granicach otuliny JPK, **będącej równocześnie Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu**, wszelka działalność inwestycyjna może odbywać się w ramach przepisów dotyczących obszarów chronionego krajobrazu i wymaga uzgodnienia z Zarządem Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych. Niewielki południowy fragment jednostki położony jest nad GZWP nr 421 „Włostów”, całość w jego strefie ochronnej. Na terenie sołectwa znajduje się zabytkowy wiatrak.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „E” - JANCZYCE

Miejscowość położona na południu gminy, o podstawowej funkcji rolniczej. Zajmuje obszar 423 ha. Zamieszkuje ją (dane za rok 1999) 175 osób. Z uwagi na słabą jakość gleb proponowany rozwój kierunku przemysłowym i leśnym. Na obszarze sołectwa proponuje się lokalizację kamieniołomu oraz zakładu utylizacji odpadów komunalnych (*wraz ze składowiskiem odpadów wyznaczonym w granicach opracowania zmiany nr 3 studium.*

*Rozwój terenów działalności wydobywczej będzie realizowany w obszarze wskazanym w studium oraz zgodnie z przepisami odrębnymi w tym zakresie.*³⁾

Grunty na glebach klas VI, V, IV proponowane do zalesienia tworzyć będą ważny węzeł ekologiczny łączący dolinę Koprzywianki z kompleksem leśnym wokół Wszachowa. Zabudowa zagrodowa skoncentrowana wokół zbiornika wodnego. Zbiornik z przyległymi terenami proponuje się zagospodarować w formie parku wiejskiego. **Eksploracja istniejącego oraz rozbudowa** zakładu utylizacji odpadów wymagać będzie podniesienia standardów technicznych istniejących dróg powiatowych i gminnych oraz budowy nowej drogi prowadzącej do zakładu. Proponowany status drogi - zakładowa. Wschodnia część sołectwa wraz z obszarem zabudowanym leży w granicach Jeleniowsko-Staszowskiego obszaru chronionego krajobrazu. Sołectwo leży częściowo nad GZWP nr 421 „Włostów” i całkowicie w jego strefie ochronnej.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „F” - NIESKURZÓW NOWY

Miejscowość położona w centrum gminy. Obszar 577 ha, ludność (1999) 388 mieszk. Funkcja dominująca - rolnictwo. Zabudowa skoncentrowana, zlokalizowana wzdłuż drogi powiatowej nr 42138 oraz w przysiółku Kantorka. W północnej części na styku z Nieskurzowem Starym, zlokalizowana szkoła podstawowa oraz osada leśna leśnictwa Nieskurzów. Realizacja drogi S-74 wymagać będzie zastosowania ekranów akustycznych oraz budowy przejazdu dwupoziomowego i fragmentu drogi lokalnej w wyżej wymienionym rejonie. Fragment sołectwa położony jest nad GZWP 421 „Włostów” i w jego strefie ochronnej. Natomiast niewielki fragment terenów nie zainwestowanych w południowej części sołectwa znajduje się w granicach Jeleniowsko-Staszowskiego OChK.

(Obszar objęty zmianą Nr 2 studium znajduje się w zasięgu Jeleniowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, który równocześnie stanowi otulinę Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego (JOChK).

Obszar znajduje się poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Włostów” Nr 421. ²⁾

Przewiduje się połączenie części sołectwa, rozdzielonych doliną Koprzywianki ciągami pieszymi oraz wzdłuż doliny komunikacją kołową łącząc park wiejski oraz planowane tereny funkcji sportowo-rekreacyjnej i dopuszczenie utworzenia zbiornika wodnego o charakterze retencyjno-rekreacyjnym w wyodrębnionych obszarach jako miejsca aktywności mieszkańców i turystów.

Funkcja mieszkaniowa w projektowanych lub ukształtowanych strukturach osadniczych wzdłuż doliny Koprzywianki. ³⁾

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „G” - NIESKURZÓW STARY

Sołectwo położone w północnej części gminy. Powierzchnia 842 ha, ludność (1999) 573 mieszkańców. Funkcja podstawowa - rolnictwo. Zabudowa zlokalizowana w trzech pasmach, wzdłuż dróg nr 42124 i 4204012 oraz poprzecznie do nich w części zwanej Podlesie. W obszarze ograniczonym tymi pasmami przewidziana budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego. Niewielka część sołectwa położona w granicach Jeleniowskiego Parku Krajobrazowego. Całość leży w jego otulinie. Z uwagi na wyżej wymienione czynniki przewiduje się rozwój agroturystyki oraz budownictwa letniskowego. Sołectwo leży w strefie ochronnej GZWP nr 421 „Włostów”, a południowy fragment rozłogu - bezpośrednio nad zbiornikiem. Sołectwo jest siedzibą Leśnictwa Nieskurzów.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „H1” - PIÓRKÓW WIEŚ

Sołectwo składa się z czterech wsi: Piórków Górny, Piórków Dolny, Piórków Załączę oraz Boćki. Obszar jednostki wynosi 773 ha, ludność (1999) 498 mieszkańców. Funkcja podstawowa rolnictwo. Północna część rozłogu położona w granicach JPK, całość sołectwa w jego otulinie. Przez sołectwo przebiega droga krajowa nr 74. W przypadku realizacji jej, jako drogi ekspresowej, konieczna budowa ekranów akustycznych w miejscu zbliżenia do obszarów zabudowanych oraz węzła drogowego z drogami powiatowymi nr 42125, 42126 na granicy sołectw Piórków Wieś i Piórków Kolonia. Obszar przewidziany do wielokierunkowego rozwoju: część północna Piórków Górny jest predysponowana do rozwoju agroturystyki, wsie Piórków Dolny oraz Boćki rolnictwa, natomiast Piórków - Załączę to obszar wielofunkcyjny z zespołem usług podstawowych dla sołectw Piórków Wieś, Piórków Kolonia. Na terenie sołectwa znajduje się zbiornik wyrównawczy gminnego systemu zaopatrzenia w wodę.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „H2” - PIÓRKÓW KOLONIA

Położona w północno-wschodniej części gminy, zajmuje obszar 95 ha. W 1999 r. zamieszkiwało ją 538 osób. Najstarszym fragmentem wsi Piórków jest część, która niegdyś była rezydencją biskupów kujawskich i siedzibą klucza dóbr biskupich. Z tamtego okresu zachowała się jedynie kaplica przebudowana na kościół parafialny p.w. Św. Stanisława. Na cmentarzu przykościelnym znajdują się dwie lipy drobnolistne - pomniki przyrody. W okolicy kościoła proponowana realizacja parku wiejskiego. Zabudowa skoncentrowana w kilku przysiółkach. Obszar sołectwa

leży w otulinie JPK, **będącej jednocześnie Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu**. Przez sołectwo przebiega droga krajowa nr 74. W przypadku realizacji jej, jako drogi ekspresowej, konieczna budowa ekranów akustycznych w miejscu zbliżenia do obszarów zabudowanych oraz węzła drogowego z drogami powiatowymi nr 42125, 42126 na granicy sołectw Piórków Wieś i Piórków Kolonia. Północna część sołectwa położona wzdłuż drogi nr 42125 predysponowana do rozwoju turystyki. W części centralnej (okolice kościoła) usługi uzupełniające zespół Piórków - Załęczę. Pozostałe przysiółki - proponowany dalszy rozwój rolnictwa. Ujęcie wody w Piórkowie - Zajaszanie docelowo przewidziane do likwidacji, a całość systemu wodociągowego obsługiwana ze studni w Modliborzycach.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „I” - WSZACHÓW

Wieś założona w XV wieku, na prawie średzkim, przez Pawła z Łagowa. Obecne sołectwo z obszarem 1025 ha i 779 mieszkańcami (dane za 1999 r.) obejmuje kilka wsi i przysiółków: Stara Wieś, Pastwiska, Wszachów - Komorniki, Wszachów - Krowiniec, Wojciechów oraz Masiówki. Dotychczas dominującą funkcją było rolnictwo z uzupełniającą funkcją przemysłu wydobywczego (Kamieniołom „Wszachów”). Przy skrzyżowaniu dróg 42126 i 42127 zlokalizowano zespół usług podstawowych. Na terenie sołectwa wyznacza się obszar pod budowę oczyszczalni ścieków. Jakość gleb w tej jednostce jest niska. Dominują gleby klas VI a i VI b ze znacznym udziałem (pow. 30%) gleb klas niższych V i VI. Niewielkie połacie arealu zajęte są przez gleby III klasy. Dlatego konieczny jest dalszy rozwój funkcji pozarolniczych: przemysłu wydobywczego w oparciu o udokumentowane oraz perspektywiczne złoża surowców mineralnych, leśnictwa - dolesienia na obszarach przyległych do istniejących lasów, turystyki i rekreacji - głównie w oparciu o projektowany zbiornik retencyjny na rz. Wszachówce. Na terenie obrębu brak jest zabytków wpisanych ewidencji WKZ, pozostało jednak tu sporo drewnianych chałup, z których niektóre można datować na przełom XIX i XX wieku. Sołectwo leży w obrębie Jeleniowsko-Staszowskiego OChK.

Potrzeba stosowania alternatywnych źródeł energii odnawialnych w postaci instalacji fotowoltaicznych, w szczególności jako alternatywa uzupełnienia zapotrzebowania w tym zakresie działalności kopalni staje się uzupełnieniem jednostki strukturalnej: I - Wszachów. ⁴⁾

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „J” - MODLIBORZYCE

Jedna ze starszych wsi w gminie. Datę wystawienia pierwszego kościoła w Modliborzycach określa się na ... rok. W okresie międzywojennym oraz w czasach zaborów Modliborzyce stanowiły siedzibę gminy. Obecnie sołectwo zajmuje 571 ha i liczy 432 mieszkańców (1999 r.). Funkcja dominująca - rolnictwo. Zabudowa wsi Modliborzyce skupia się w dwóch równoległych ciągach położonych po obu stronach strumienia oraz w czterech innych przysiółkach określanych, jako kolonia Modliborzyce. W centrum obszar usług podstawowych. Obszar wokół strumienia proponowany do zagospodarowania w formie paku wiejskiego. Na terenie sołectwa znajduje się jeden zabytek - kościół parafialny p.w. Św. Benedykta oraz zabytkowy cmentarz. Teren sołectwa leży na GZWP nr 421 „Włostów” i w jego strefie ochronnej. W Koloni Modliborzyce znajduje się ujęcie wody dla gminy. Przez sołectwo przewiduje się przebieg gazociągu wysokopiętnego.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „K” - GOŁOSZYCE

Zlokalizowana w północno-wschodniej części gminy. Obszar 499 ha, 268 mieszk. (1999 r.). Teren intensywnej produkcji rolnej. Zabudowa nieco rozproszona, główne skupiska to Gołoszyce Wyższe i Gołoszyce Niższe. W sołectwie znajduje się zabytkowy zespół parkowo-pałacowy, z XIX wiecznym budynkiem dworskim. W parku cztery drzewa objęte ochroną, jako pomniki przyrody. Park proponowany do zagospodarowania w formie parku wiejskiego. Ponadto w części północnej zlokalizowany jest zabytkowy cmentarz z okresu I wojny światowej. Ochroną objęta jest również prowadząca do niego Aleja Lipowa. Jednostka leży w granicach otuliny JPK, **która jest jednocześnie Jeleniowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu**. Obok upraw polowych i sadowniczych, studium rezerwuje tereny dla przetwórstwa rolno-spożywczego i obsługi

rolnictwa oraz turystyki i obsługi podróżnych. Przez sołectwo przebiega droga krajowa nr 74. W przypadku realizacji jej, jako drogi ekspresowej, konieczna budowa ekranów akustycznych w miejscu zbliżenia do obszarów zabudowanych oraz węzła drogowego z drogą powiatową nr 42137. Ponadto po północnej stronie drogi przewiduje się lokalizację MOP typ II. Część sołectwa leży w granicach strefy ochronnej GZWP nr 421 „Włostów”. Na terenie obrębu zlokalizowany jest zbiornik wyrównawczy sieci wodociągowej oraz planowany przebieg gazociągu wysokopiętnego.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „L” - OZIEMBLÓW

Jednostka położona we wschodnim krańcu gminy, obejmuje obszar 372 ha, zamieszkała przez 191 osób (1999 rok). Zabudowa silnie rozproszona w dwóch wsiach Oziębłowie i Bratkowie rozdzielonych ciekami. Funkcja wiodąca - rolnictwo. Część sołectwa (Bratków) leży nad GZWP nr 421 „Włostów” oraz w jego strefie ochronnej. Na wschodnim cyplu sołectwa przewiduje się realizację oczyszczalni ścieków.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „M” - PISKRZYN

Wieś rolniczo-przemysłowa. Powierzchnia: 316 ha, ludność 1999 r. - 231 osób. Zabudowa skupiona w dwóch wsiach: Piskrzyn i Stara Kolonia. Usługi tylko elementarne, eksploatacja kopalni. W zakresie usług podstawowych w zasięgu oddziaływania Modliborzyc. Część sołectwa leży nad GZWP nr 421 „Włostów”. Całość w jego strefie ochronnej. Nad Koprzywianką zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków.

JEDNOSTKA STRUKTURALNA „N” - RUDNIKI

Zlokalizowana we wschodniej części gminy, powierzchnia 523 ha, ludność (1999 r.) 197 mieszk. Dominująca funkcja - rolnictwo. Usługi elementarne, w zakresie usług podstawowych w zasięgu oddziaływania Modliborzyc. Część sołectwa leży nad GZWP nr 421 „Włostów”. Całość w jego strefie ochronnej.

(Obszar opracowania zmiany Nr 3 studium, zlokalizowany we wschodnio – południowej części sołectwa. Zabudowa zwarta w miejscowości sołeckiej, poza nią rozproszona wzdłuż dróg gminnych. Powinno utrzymać się tendencję do zwierania układu osadniczego wzdłuż ukształtowanych struktur osadniczych przy drogach publicznych, a istniejący charakter zabudowy siedliskowej i rozproszonej zagrodowej utrzymać bez zmian.

Dotychczas dominującą funkcją było rolnictwo. Obecnie fakt udokumentowania złoża wapieni i margli „Bratkowszczyzna” wprowadza sołectwo w nową uzupełniającą funkcję przemysłu wydobywczego i tej części sołectwa będzie to kierunek dominujący. Zabudowa mieszkaniowa tym samym w zakresie zmiany Nr 3 studium będzie miała charakter marginalny.

³⁾

(

IX. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY Nr 2 STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM OBJAŚNIAJĄCYM PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA

1. Niniejsze opracowanie stanowi zmianę Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice przyjętego Uchwałą Nr II/9/2002 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 04.12.2002 r. wraz z I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XIX/123/2012 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 29.06.2012 r. Podstawę do opracowania zmiany Nr 2 studium stanowi Uchwała Rady Gminy w Baćkowicach podjęta w dniu 26.06.2015 r. uchwałą Nr VIII/46/15 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 2 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice.

Projekt zmiany części studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 778 ze zm.) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz.1233).

2. Przedmiotowa zmiana studium ma na celu skorygowanie przebiegu granicy dwóch odmiennych funkcjonalnie obszarów wyznaczonych w studium w sposób nie uwzględniający istniejącego podziału ewidencji nieruchomości i obecnych potrzeb inwestycyjnych mieszkańców.

Celem wskazanym we wniosku inwestorskim, jest kontynuacja istniejącej funkcji zabudowy zagrodowej i rozbudowa zabudowań istniejącego gospodarstwa rolnego w obszarze nieruchomości wskazanej w części graficznej studium.

Ustalenia części graficznej przedmiotowej zmiany Nr 2 studium zostały wskazane na mapach:

- 1) Polityka przestrzenna gminy, skala 1:25 000 (załącznik Nr 1);
- 2) Uwarunkowania środowiskowe i kulturowe, skala 1:25 000 (załącznik Nr 2);
- 3) Systemy infrastruktury techniczne, skala 1:25 000 (załącznik Nr 3);
oraz wyniesienia sołectwa:
- 4) Polityka przestrzenna gminy, skala 1:10 000 (załącznik Nr 1g) oraz legenda (załącznik Nr 1p);
- 5) Uwarunkowania środowiskowe i kulturowe, skala 1:10 000 (załącznik Nr 2g) oraz legenda (załącznik Nr 2p);
- 6) Systemy infrastruktury techniczne, skala 1:10 000 (załącznik Nr 3g) oraz legenda (załącznik Nr 3p).

3. Granice obszaru opracowania zmiany studium odpowiadają dokładnością skali mapy. Ich uściślenie oraz dostosowanie do granic ewidencyjnych nieruchomości nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ponadto, granice tego obszaru zostały wyznaczone w oparciu o aktualne mapy ewidencyjne oraz uwzględniając zapisy i ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice.

4. Zmiana Nr 2 Studium obejmuje obszar zabudowy mieszkaniowej zagrodowej (RM), zlokalizowany w obrębie Nieskurzów Stary.

5. Niniejsze studium (zmiana Nr 2) stanowi dokument kierunkowy, określający wytyczne dla działań związanych z zagospodarowaniem przestrzeni dla opracowania:

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- programów inwestycyjnych i operacyjnych,
- innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią Gminy Baćkowice w granicach zmiany Nr 2 studium.

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice wraz ze zmianą jednostkową, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 2 studium, które dla odróżnienia zostały zapisane pochyłą czcionką Arial, kursywa 10, w dokumencie zmienione zapisy tekstu studium zostały oznaczone kolorem ciemno czerwonym i symbolem (...²⁾).

(
**X. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY Nr 3 STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM
OBJAŚNIAJĄCYM PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA**

1. Niniejsze opracowanie stanowi zmianę Nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice przyjętego Uchwałą Nr II/9/2002 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 04.12.2002 r. wraz z I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XIX/123/2012 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 29.06.2012 r. oraz Zmianą Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXVI/142/16 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 28 listopada 2016 r.

Podstawę do opracowania zmiany Nr 3 studium stanowi Uchwała Rady Gminy w Baćkowicach podjęta w dniu 30 czerwca 2017r. uchwałą Nr XXXIII/183/17 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 3 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice wraz ze zmianami tej uchwały wynikającymi z poszerzenia obszaru opracowania (zmiany przyjęte Uchwałą Nr XXXVI/198/17 z dnia 27 września 2017r. i Uchwałą Nr XXXVII/204/17 z dnia 30 października 2017r.).

Projekt zmiany części studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.Dz.U.2020.293 ze zm.) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz.1233).

2. Zmiana studium, obejmuje obszary znajdujący się w granicach administracyjnych części sołectw: Baćkowice, Baranówek, Piskrzyn, Nieskurzów Stary, Nieskurzów Nowy, Olszownica, Piórków Kolonia, Wszachów, Rudniki i Janczyce.

Celem opracowania zmiany Nr 3 studium jest wprowadzenie do studium nowych udokumentowanych złóż, uwzględniających wydane koncesje na wydobywanie surowców, ujawnienie zmian obszarów i terenów górniczych oraz określenie nowych obszarów działalności górniczej w zakresie eksploatacji kopalin. Ponadto, zmiana studium uwzględnia wnioski mieszkańców i potrzeby inwestycyjne samorządu w zakresie zabudowy mieszkaniowej, usług komercyjnych, usług sportu i rekreacji, zabudowy lotniskowej. Ponadto, zmiana studium wprowadza w sołectwie Baćkowice nowy obszar zbiornika wodnego o charakterze retencyjno-rekreacyjnym, a w sołectwie Wszachów utrzymuje projektowany zbiornik wodny, jako kontynuację tej funkcji w poprzednim studium. Zmiana Nr 3 studium poszerza wprowadzony zmianą Nr 1 studium obszar infrastruktury technicznej w zakresie gospodarki odpadami.

Ustalenia części graficznej przedmiotowej zmiany Nr 3 studium zostały wskazane na mapach:

- 1) Polityka przestrzenna gminy, skala 1:25 000 (załącznik Nr 1);
- 2) Uwarunkowania środowiskowe i kulturowe, skala 1:25 000 (załącznik Nr 2);
- 3) Systemy infrastruktury technicznej, skala 1:25 000 (załącznik Nr 3);
oraz wyniesienia sołectw:
- 4) Polityka przestrzenna gminy, skala 1:10 000 (załącznik Nr 1a, 1b, 1d, 1f, 1g, 1h, 1k, 1l, 1ł, 1m) oraz legenda (załącznik Nr 1p)
- 5) Uwarunkowania środowiskowe i kulturowe, skala 1:10 000 (załącznik Nr 2a, 2b, 2d, 2f, 2g, 2h, 2k, 2l, 2ł, 2m) oraz legenda (załącznik Nr 2p);
- 6) Systemy infrastruktury technicznej, skala 1:10 000 (załącznik Nr 3a, 3b, 3d, 3f, 3g, 3h, 3k, 3l, 3ł, 3m) oraz legenda (załącznik Nr 3p).

4. Granice obszaru opracowania zmiany studium odpowiadają dokładnością skali mapy. Ich uściślenie oraz dostosowanie do granic ewidencyjnych nieruchomości nastąpi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Ponadto, granice tego obszaru zostały wyznaczone w oparciu o aktualne mapy ewidencyjne oraz uwzględniając zapisy i ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice.

5. Niniejsze studium (zmiana Nr 3) stanowi dokument kierunkowy, określający wytyczne dla działań związanych z zagospodarowaniem przestrzeni dla opracowania:
– miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- programów inwestycyjnych i operacyjnych,
- innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią Gminy Baćkowice w granicach zmiany Nr 3 studium.

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice wraz ze zmianami, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 3 studium, które dla odróżnienia zostały zapisane pochyłą czcionką Arial, kursywa 10, w dokumencie zmienione zapisy tekstu studium zostały oznaczone kolorem ciemno niebieskim i symbolem (...³⁾).

XI. SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY Nr 4 STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM OBJAŚNIAJĄCYM PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA

1. Niniejsze opracowanie stanowi zmianę Nr 4 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice przyjętego Uchwałą Nr II/9/2002 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 04.12.2002 r. wraz z I zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XIX/123/2012 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 29.06.2012 r. oraz Zmianą Nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXVI/142/16 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 28 listopada 2016 r. oraz Zmianą Nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Baćkowice, przyjętą Uchwałą Nr XXXII/153/21 Rady Gminy w Baćkowicach z dnia 26 stycznia 2021r.

Podstawę do opracowania zmiany Nr 4 studium stanowi Uchwała Rady Gminy w Baćkowicach podjęta w dniu 21 października 2022 r. uchwałą Nr LV/285/22 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Nr 4 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice.

Projekt zmiany części studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.Dz.U.2023.977) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2021, poz.2405).

2. Zmiana studium, obejmuje obszary znajdujący się w granicach administracyjnych części sołectwa Wszachów.

Celem opracowania zmiany Nr 4 studium jest wprowadzenie do studium zmian co wynika, z aktualnych zgłoszonych wniosków i potrzeb przedsiębiorcy w zakresie dopuszczenia na wyznaczonym, w obowiązującym Studium ze zmianami, terenie działalności górniczej i ochrony jej uciążliwości (PG.1) instalacji fotowoltaicznych powyżej 500 kW realizowanych w ramach alternatywy zapotrzebowania na energię elektryczną prowadzonej działalności kopalni. W obecnej zmianie Nr 4 studium teren będący przedmiotem zmiany otrzymuje oznaczenie PG.1/PEW (teren działalności górniczej i ochrony jej uciążliwości z możliwością lokalizacji instalacji fotowoltaicznych). Strefa ochronna i obszar rozmieszczenia instalacji oze zawiera się w granicach zmiany Nr 4 studium i wyznaczonego terenu PG.1/PEW.

Ustalenia części graficznej przedmiotowej zmiany Nr 4 studium zostały wskazane na mapach:

- 1) Polityka przestrzenna gminy, skala 1:25 000 (załącznik Nr 1);
- 2) Uwarunkowania środowiskowe i kulturowe, skala 1:25 000 (załącznik Nr 2);
- 3) Systemy infrastruktury techniczne, skala 1:25 000 (załącznik Nr 3);

oraz wyniesienia sołectw:

- 4) Polityka przestrzenna gminy, skala 1:10 000 (załącznik Nr 1m) oraz legenda (załącznik Nr 1p)
- 5) Uwarunkowania środowiskowe i kulturowe, skala 1:10 000 (załącznik Nr 2m) oraz legenda (załącznik Nr 2p);
- 6) Systemy infrastruktury techniczne, skala 1:10 000 (załącznik Nr 3m) oraz legenda (załącznik Nr 3p).

3. Granice obszaru opracowania zmiany studium odpowiadają dokładnością skali mapy. Ich uściślenie oraz dostosowanie do granic ewidencyjnych nieruchomości nastąpi w miejscowym planie

zagospodarowania przestrzennego. Ponadto, granice tego obszaru zostały wyznaczone w oparciu o aktualne mapy ewidencyjne oraz uwzględniając zapisy i ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice.

4. Niniejsze studium (zmiana Nr 4) stanowi dokument kierunkowy, określający wytyczne dla działań związanych z zagospodarowaniem przestrzeni dla opracowania:

- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- programów inwestycyjnych i operacyjnych,
- innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią Gminy Baćkowice w granicach zmiany Nr 4 studium.

Ze względu na potrzebę uzyskania jednolitego tekstu opracowania, dotychczasowy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice wraz ze zmianami, został uzupełniony o zapisy dotyczące zmiany Nr 4 studium, które dla odróżnienia zostały zapisane pochyłą czcionką Arial, kursywa 10, w dokumencie zmienione zapisy tekstu studium zostały oznaczone kolorem fioletowym i symbolem (...⁴⁾).

4)

Z uwagi na wchodzącą w życie nowelizację ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych ustaw – publikacja Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), studium straci swoją rangę i przestanie stanowić dokument planistyczny stanowiący politykę przestrzenną gminy w chwili uchwalenia Planu ogólnego gminy. Plan ogólny będzie stanowił akt prawa miejscowego i zgodnie z nowelizacją ustawy powinien zostać obligatoryjnie uchwalony do dnia 31 grudnia 2025 roku. Studia obowiązujące oraz projekty tych studiów lub ich zmian, które zostały przekazane do uzgodnień i opiniowania od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy, tj. do 24 września 2023 r. będą obowiązywać do dnia uchwalenia planu ogólnego. Zmiana Nr 3 miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Baćkowice, obejmująca również teren niniejszej zmiany Nr 4 studium – zostanie uchwalona w oparciu o zgodność z przedmiotową zmianą studium.

4)